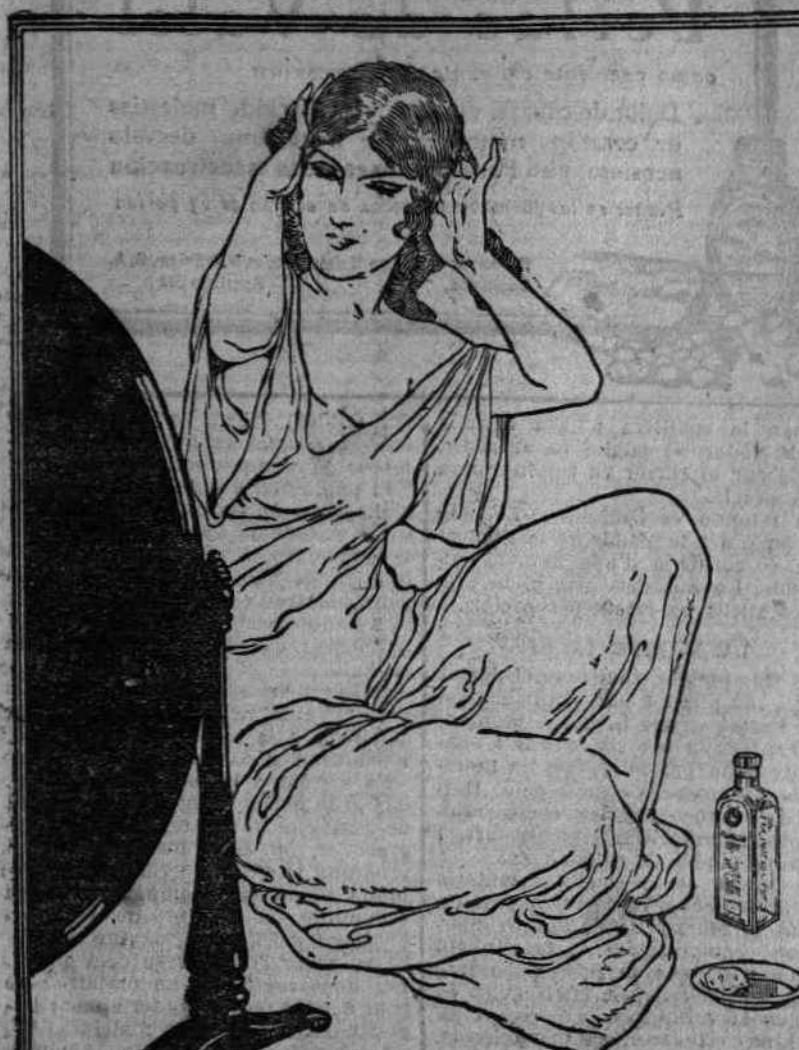

Les cabelleres més formoses
també arriben a desaparèixer per moltes i
diferents causes.

Quan s'en adoni que en pentinar-se li comencen
a caure cabells, dongui's pressa a procurar-se
un flascó de

PETROLI GAL

que conté la seva caiguda.

FLASCÓ 2.50

De venda a totes les Farmàcies, Drogueries i Perfumeries.

Classe de núvols: C.St.K., C.St.K.,
C.St.K.
Temperatures extremes a l'ombra:
màxima, 16'4; mínima, 11'7; mínima prop
del sol: 9'4.
Oscil·lació termomètrica: 47.
Temperatura mitja: 14'0.
Precipitació aquosa, des de les set
del matí del dia anterior a les set del
dia de la data, 0'0 mm.
Recorregut del vent en igual perio-
de 55 km.
Observacions particulars: No-cap.
El director, E. Alcobé.

Bateria de cuina, coberts, ser-
veis de taula. Rda. St. Antoni, 100

Dijous, a les sis de la tarda, a la sa-
la de conferències de l'Institut de la
Dona que Treballa, el doctor don Lluís
Barraquer, metge cap del servei de
malalties del sistema nerviós, va pre-
sentar als seus companys tres casos
interessantíssims de boç o esoftàlmic
que segueixen el tractament de gal-
vanització.

El doctor Barraquer va provar, amb
una riquíssima documentació clínica,
la influència favorable del tractament
en l'evolució del síndrome, tenint
ocasió de comprovar als seus com-
panyos la veracitat de les seves afir-
macions.

Prengueren part en la discussió
dels casos, els doctors Soler Dopff,
Salvat i Esquerdo, felicitant abans de
tot al doctor Barraquer en els aven-
tats que pot reportar aquell mitjà
en un bon nombre de pacients afectes
de «boç», amb hipertiròidisme
o sense partint sempre de la base
de l'estudi detingut de cada malalt
en quant es refereixi a les múltiples
manifestacions que deriven dels tras-
torns tiroïdics.

JOIES VILANOVA Unió, 6

La Secció Permanent d'Educació
i Instrucció de l'Institut de Cultura i
Biblioteca Popular de la Dona fa avui-
nent a les alumnes de la classe de
Rehosteria que en el curs actual l'es-
mentada classe es complementarà
amb lliçons de plats dolços de cuina.
Una setmana es donarà lliçó de Re-
hosteria els dilluns, i l'altra lliçó de
plats dolços els dimarts, alternant.
Les lliçons de referència començaran
el dimarts, dia 14, a les quatre de la
tarda.

Demà, diumenge, dia 12, se celebra-
ran els següents actes:

A dos quarts de cinc de la tarda,
rifa de figurins i tot seguit conversa
instructiva.

A les sis, lliçó de dansa popular ca-
talana.

La Secció Permanent de Cerimonial
i Festes ha organitzat una conferèn-
cia amb projeccions sobre «Claustres
romànics de Catalunya», que tindrà
lloc a les sis de la tarda, a càrrec
de don Antoni Gallardo.

Fosfo-Glico-Kola-Lecitinat cura
debilitat. B. Domènech, Ronda de
Sant Pau, 71.

A la sessió que l'Acadèmia Cala-
sància celebrà avui, a les nou de
la vetlla, acabà la discussió de la
conferència que sobre el tema «La co-
rona d'Aragó i els Estats berberiscos
en temps de Jaume I», donà En Joan
B. Parpal.

Plata Salmes

Articles per a presents
Portaferrissa, 4 (prop de la font)

Per al dia 12, la Cambra de Direc-
tors, Majordoms i Contramestres de
l'Art Tèxtil, ha organitzat una ex-
cursió col·lectiva a Manresa per a
l'observació pràctica del modern sis-
tema d'estiratge Casabiancas, que el
senyor Bertrand té instal·lat a aque-
lla localitat, en la seva filatura.

A aquest acte cultural hi quedaren in-
vitats tots els associats, havent-se es-
tablert el lloc de reunió en el local
social de l'Entitat, Princesa, 50, prin-
cipal, a dos quarts de vuit del matí,
per a dirigir-se a Manresa amb el
tren de les vuit.

D'una casa de dormir del carrer
de Robador uns desconeguts han pres

d'un bagul 70 pessetes del dispen-
ser Joan Pujol Almasell, de 17 anys, i
47 pessetes de la butxaca de l'ameri-
cana del dispen-
ser Antoni Torne Ro-
da, de 20 anys.

- 13 NEGRES

A la Rambla de Catalunya, 13, es
donarà col·locació a 13 persones negres

Un gat que havia entrat dins de la
Catedral esgarapà a Francesc Albert
Penadès, de 64 anys, en el moment
que l'anava a agafar per a treure'l
a fora, causant-li algunes erosions que
li foren curades al dispensari de l'Al-
calde.

Vaixelles J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

Al carrer de València un gos vaga-
bund mossegà el noi Josep Pacheco
Santos, de 7 anys, causant-li petites
ferides a la cama esquerra que li fo-
ren curades al dispensari d'Hosta-
franchs.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

Un guàrdia va veure un sub-
jecte anomenat Josep Jaume Aldana, de
33 anys, que guiava un carro sense
número pel carrer de l'Arc del Teat-
re, i al preguntar-li qui era el pro-
pietari i com es deia no va saber
dir-ho.

En vista d'això ordenà que el carro
fos posat a disposició del tinent d'al-
calde.

Al carrer de Lluà va caure casual-
ment Manuel Coll Sagarra, de 40
anys, produint-se una contusió al pa-
rietat esquerre, de pronòstic lleu, que
li fou curada al dispensari del Poble
Nou.

- Sangrà Pelayo, 11. Banyeres

Al dispensari de Santa Madrona fo-
ren auxiliats Salvador Comas Ma-
ñana, de 42 anys, i Homena Gómez,
de 40 anys, per haver-hi portat ma-
les conseqüències l'excess de beguda,
irrobant-se impossibilitats de poder ca-
minar.

Al teatre Goya, i sota els auspicis
del Centre Aragonès, va donar la
seva anunciada conferència don Ma-
nuel Gaspar Marín, desenrotllant el
tema de la «Regeneració social» i
«Reconstitució del país».

Fou la presentació del conferenciant
el president del Centre Aragonès, don
Rafel Ullé.

Després d'un breu exordi, el senyor
Gaspar Marín va llegir el seu folletó.
Fou un estudi documentat del que
podria ésser Espanya si es procedís
a la tasca de les seves mines, al re-
gadiu de les seves terres improducti-
ves avui, a la construcció de salta
d'aigua, ferrocarrils, carreteres, ports,
etcètera.

Exposà detalladament el projecte
de reconstitució que sotmet a la con-
sideració del Govern, i que consis-
teix en la creació d'una societat cons-
tituida per capitals d'entitats i par-
ticulars i amb destinació a l'explota-
ció de la riquesa improductiva actual-
ment.

L'ajut de l'Estat a aquesta associació
hauria de consistir, entre altres ex-
tremes, en assegurar el 5 per 100 d'in-
terès als capitals invertits; exempció
de tot linatge de tributs i impostos,
no solament per a les obres que rea-
litzaria la societat, sinó per a la im-
portació i transit de la maquinària,
aparells, materials, etc., que empra-
ra en les seves empreses; cessió dels
terrenys arns propietat de l'Estat per
a l'ur aprofitament.

A canvi d'aquestes concessions de
l'Estat, la societat es comprometria
a remetre-li el 50 per 100 dels beneficis
que s'obtinguessin amb l'explotació
de les obres, mines, regants, mitjans
de comunicació i transport, etc., que
aquesta crearia immediatament.

El conferenciant fou molt aplaudit.

La fundadora de «El Abrigo de los
Pobres», doctora Quadras Bordes, ha
rebut donatius per a l'obra, de les se-
nyores següents:

Quarta llista de donants:

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica:
MARSANSBANK

Apartat de Correus núm. 1.
Telèfons números... 4530 A.
4531 A.
4532 A.

SUCURSAL A MADRID
Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

Tenedor de llibres

s'ofereix una o dues hores diàries.
Escriure a LA VEU DE CATALUNYA, 75.

LOCALS

Observatori Meteorològic de la
Universitat de Barcelona. - Dia 10
de novembre de 1922.

Hores d'observació: A les set, a les
tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar:
766'0, 766'0, 766'3.

Termòmetre sec: 12'0, 15'4, 14'0.

Termòmetre humit: 10'0, 13'2, 11'3.

Humitat (centèsimes de saturació):
76, 76, 70.

Direcció del vent: ESE., SE., Calma.

Velocitat del vent en metres per se-
gon: 3, 3, 0.

Estat del cel: Quasi serè, Quasi tapat

Llogariem camp de Fútbol

(60 X 103 metres) totalment o a mitges
Escriure a P. A. d'aquesta Adminis-
tració.

Linotipistes

que puguin compondre correctament
en català. Es necessiten. Direcció de
LA VEU. De set a nou del vespre.

Donya Ramona Díaz de Sáenz i Illa Isabel, donya Dolores Sáenz de Sáenz, donya Aurora C. de Torres, senyores Ballivé i Lloberas, J. Morral, Pagès i Companyia, S. A. Campmà, Volta i Alavà, J. Pimón, fills de Domènec Domingo, Donadeu i Companyia, Argemí i Codina, Eustasi Onandia, Genís i Pont, Joan Manent, Llonch i Sala.

Continuarem publicant la llista de donants en dies successius.

El Grup Feminal «Pau Claris» amb la col·laboració de la Secció d'Esports i Excursions de la Joventut Nacionalista «Pau Claris», farà demà una visita a la Muntanya Alina.

Lloc de reunió: Estació dels Ferrocarrils de Catalunya, a les vuit del matí.

Avui, a les sis de la tarda, el doctor J. A. Wennberg, donarà a l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya, la cinquena conferència del «Curs sobre orientacions científiques per a prescriure el règim alimentici en la infància».

Seguint la seva tasca cultural i patriòtica, l'Esbart Català de Dansaires farà demà, una excursió artística a Cervera.

La Joventut Cultural Popular, farà demà, una excursió matinal al Tibidabo i Font del Canet.

Lloc i hora d'aplegar-se, a les sis del matí a l'església de la Concepció per a oír missa. Retorn, a la una.

Demà sortirà cap a Canet de Mar una comissió formada pels senyors Enric Torné, Argimiro Brú i Antoni Suñé per a pendre part a un acte de propaganda mutualista organitzat per l'entitat Els Progresistes Canetenses, per a donar a conèixer la tasca que realitza la Quinta de Salut «L'Aliança» i els avantatges que porta a la classe obrera.

Al Jutjat ha estat enviada una comissió plegativa de l'Audiència de Brussel·les, interessant que es rebí declaració a Marius Pickman, Antoni Llusà o com es digui, acusat d'estafa de quatre milions a la Sucursal del Banc d'Holanda en aquella capital.

Marius Pickman o Antoni Villamil o Llusà, com es recorda, fou detingut a Barcelona fa uns sis o set mesos i avui es troba reclòs — per segona vegada — al Manicomí de Sant Boi i està acusat d'infinitat d'estafes a diversos Bancs.

A l'edifici de la Catalana del Gas i Electricitat, plaça de Santa Anna, hi hagué una explosió de gas, trencant els vidres d'un balcó exterior, els quals tocaren a Maria Lluch Carai, de 16 anys, que passava pel carrer, produint-li unes ferides lleus al braç i mà drets.

Dins l'habitatge on hi hagué l'explosió, no hi hagué sinó uns desperfectes insignificants.

Baixant d'un tramvia en marxa al carrer de Salmerón, cantonada al de Goya, tingué la desgràcia de caure Lluís Ramirer Bella, de 38 anys, produint-se ferides a la cama dreta de pronòstic reservat.

Treballant al taller de restauració de metalls del carrer de Ferlandina, 24, es produí una hernia inguinal esquerra, de pronòstic reservat, l'operari Francesc Arturo Moliner, havent de conduir-se al dispensari de la plaça de Sepúlveda.

Vida religiosa

Avui: Sant Martí, bisbe i confessor, i Santa Ernestina, verge. — Demà: Diumenge XXIII després de Pentecostès. El Patrocini de Nostra Dona, Santa Martí i, papa i màrtir; Diego, confessor, i Patern, màrtir.

Quaranta hores: Avui, a l'església parroquial de Santa Maria del Pi. Hores d'exposició: De les vuit del matí a les sis de la tarda. — Demà, a la mateixa església.

La missa d'avui: Sant Martí, color blanc. — La de demà: Dominica XXIII després de Pentecostès, del dia, color vermell.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona del Patrocini, a la catedral. — Demà, Nostra Dona del Pilar, a Sant Jaume.

Adoració nocturna: Avui, Torn de Sant Josep Oriol. — Demà, Torn de Nostra Dona dels Dolors.

Vetlles en Sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de la Puríssima Sang, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn de la Verge del Pilar, a la mateixa capella.

— Església de Maria Reparadora. — Solemne Novena a Nostra Senyora

del Perpetu Socors. Començarà avui, a les cinc de la tarda. Els sermons estan a càrrec del canonge magistral doctor don Josep Portolés.

— Parròquia dels Sants Just i Pastor. — Solemne Novena d'Ànimes que començarà avui.

Cada dia, a dos quarts de deu del matí, es cantarà un aniversari, i al vespre, a dos quarts de set, després de resar el Sant Rosari, es faran els exercicis del Novenari, alternant els punts de meditació amb motets cantats per l'escolania parroquial, seguint després el sermó, que predicarà el reverend mossèn Josep Faura, prevere, i en acabar, es cantarà una absolta general.

El diumenge, dia 19, com a conclusió solemne del Novenari, hi haurà, demés, una Missa de Comunió general amb plàtica preparatòria per l'esmentat predicador.

— Parròquia de Sant Jaume. — Diumenge, les misses de costum, des de les sis fins a dos quarts d'una. A les set, el senyor rector farà la plàtica sobre l'Evangeli, a les vuit, hi haurà missa de comunió general, amb fervorins pel reverend Jordi Canadell. A les deu, missa cantada amb Notramo exposat. A les dotze es llegirà el catecisme explicat.

Tarda, a les sis, últim de l'Octava-ri a Jesús Sagramentat, amb exposició de N. D. M. Rosari, Trisagi cantat, sermó pel P. Joan Arqués, C. M. F. processó, acabant-se amb la benedicció i reserva.

— Demà, dia 12, la Congregació de Filles de Maria de Nostra Senyora de la Mercè, celebrarà la seva funció mensual amb missa de comunió general, a les vuit del matí, amb plàtica preparatòria, pel reverend don Josep Garrós, prevere.

— Reial Arxiconfraria de la Puríssima Sang de Nostre Senyor Jesucrist. Parròquia del Pi. — Diumenge, dia 12, a les sis de la tarda, tindrà lloc, per l'interior de l'església, el Sant Viacrucis, corresponent al mes actual, conduint la Imatge del Crucificat, propietat d'aquesta Arxiconfraria, l'agregació de Portants els Setanta Dos.

— Església de Nostra Dona del Roser (Auzies Mardí, 54). — Rosari Sabat. Avui, a dos quarts de set de la tarda, se celebraran els cultes propis del Rosari Sabat en honor de la Santíssima Verge del Roser.

Segon diumenge de Mes. La Confraria del Santíssim Nom de Jesús celebrarà els següents cultes: Al matí, a les vuit, missa de Comunió general. A la tarda, a les sis, exposició de S. D. M. Rosari, sermó pel R. P. Fra Antoni López Conceiro, O. P., exercici de Desagravís al Nom de Jesús, reser-va i processó claustral.

Mes de les ànimes. Continua essent celebrat cada dia feiner, a les vuit, i els de festa, a les vuit del matí.

— Església de Sant Antoni Abat de Pares Escolapis. — La Congregació Major de les Escoles Pies celebrarà demà, diumenge, a dos quarts de nou, missa de Comunió amb ofertori pel sufragi dels congregants, benefactors i roperistes difunts.

Bisbat

— El canonge de Tarragona doctor Julià ha marxat a Alacant.

— Demà, diumenge, 12, el senyor bisbe de Barcelona doctor Guillaumet, per comanda de la Seu Apostòlica, procedirà a la benedicció Abacial de la il·lustre Donna Maria Escolàstica Marrugat i Castro, abadessa elegida del Reial Monestir de Sant Antoni i Santa Clara de Religioses Benedictines.

Apadrinaran a Donna Maria Escolàstica els seus germans en Josep Oriol Marrugat i Castro i Na Concepció Marrugat de Fernández.

La festa tindrà lloc a les nou del matí a l'església del propi Monestir, i l'entrada serà mitjançant unes tarjes, rigorosament personals.

— Dijous va arribar a Barcelona el bisbe de Jaca doctor Frutos Valiente amb l'objecte de pendre part a les festes de la Setmana Ignasiana.

— Al Col·legi de les MM. Escolapis avui hi celebrà les bodes d'or la M. Patrocini Vives de Sant Francesc. Hi celebrarà el provincial de les Escoles Pies i farà el sermó el rector de La Garriga doctor Vich.

— El dia 24 dels corrents començarà una Santa Missió a la parroquia de Corrodemunt a càrrec dels PP. Lluís Portell i Joan Foguet, O. F. M.

— Es troba a Barcelona don Manuel Pardo Fernández, dignitat de xantre de la Catedral de Cuenca.

— Diumenge predicarà en aquesta Catedral Basílica el doctor don Marian Vilaseca.

— Ahir va estar a visitar el nostre Prelat el bisbe de Jaca.

— Pel senyor bisbe d'Urgell s'han fet els següents nomenaments:

Reverend don Joan Vilaginé, encarregat de Vil·lefr: don Domènec Mongay, encarregat de Claravalls de Arén; don Ramon Codina, V. de Gerri de la Sal i encarregat de Cuberes; don Antoni Francés, E. de Sarroqueta; doctor don Josep Sanmartí, E. de Claverol don Josep Bonall, V. de Pobla de Segur; doctor don Josep Llovera, professor del Seminari; llicenciat don Francesc Roca, E. de Montellà; llicenciat don Ramon Alvilà, professor del Seminari; don Jacint Juanmartí, V. d'Arçhs; llicenciat don Ramon Sumalla, professor de Guisona; don Joan Portolà, encarregat de Vilà, don Antoni de Vilatimó, E. de Dorria; don Josep Roger, V. de Guardiola.

— L'últim número del Butlletí Oficial Eclesiàstic del bisbat de Solsona publica el següent sumari:

«Edicte de ordenes. — Sentència important. — Crònica diocesana: Santa Missió de Mollerussa. — Toma de posesió. — Necrologia. — Bibliografia. — Misses a favor del Seminari celebrades en el tercer trimestre.»

L'arribada del braç dret de Sant Francesc Xavier

Ahí tardava va arribar a Barcelona, tal com havia estat anunciat en els diaris del matí, la preciosa reliquia del gloriós Apòstol de la Companyia de Jesús, Francesc Xavier.

La nova, en ésser coneguda, va produir una veritable joia entre els fidels de la ciutat, que es disposaren a rebre amb pompa i esplendor el braç dret d'aquell jesuïta insigne que la Església va portar a l'altar.

A les cinc de la tarda, mitja hora abans de la fixada per a l'arribada del tren que havia de conduir la reliquia, hi havia als voltants del baixador del Passeig de Gràcia, una gran gentada, disposada a donar la benvinguda a la reliquia santa que acaba d'ésser portada a les grans capitals d'Espanya, rebent en totes elles la veneració dels devots.

I les cases del passeig de Gràcia i les de la plaça de Santa Anna tenien els balcons endomatsats i per tots indrets es veien cares que reflectien la joia que els hi produïa el gran esdeveniment.

Al voltant del baixador hi havia un estol de guàrdies i municipals, dedicats a contenir aquelles muralles de gent que esperaven l'hora de l'arribada, mentre als molls del baixador s'hi congregaven els prelats i sacerdots, junt amb altres personalitats de les juntes ignasianes i de societats catòliques de la capital.

Es feia impossible anotar noms, perquè la gent, més que apretada, es trobava entre un atapeïment d'ins del qual era impossible escriure res. Recordem solament un aplec de jesuïtes, davant dels quals figuraven el Pare Provincial, P. Gili, el rector del Col·legi del carrer de Casp, P. Simó; el P. Ernest Guiltart; el bisbe de Jaca, don Frutos Valiente; el vicari apostòlic de Fernando Pó; el vicari general de Barcelona, doctor Parés; el senyor Jansana, que portava la representació de la Mancomunitat de Catalunya; el tinent d'alcalde senyor Plaça, que portava la de l'alcalde; el general d'Intendència don Manuel Pi-qué, junt amb el seu ajudant don Manuel Blanco, que representaven al capità general; el senyor Nadal, regidor; el senyor Azcárraga, del Govern civil; el baró de Puyroy, marqués de Vilallonga, Aldó i Palmerola, Trias, la Junta del Centenari Ignasiana a Catalunya, etc., etc.

Pocs moments abans de l'arribada de tren, va arribar el cardenal arquebisbe de Tarragona, doctor Vidal i Barraquer, acompanyat dels seus familiars.

LA RELIQUIA

En arribar el Tren va ressonar un sorollós aplaudiment. La comitiva oficial es va dirigir — actuava de mestre de cerimònies el senyor Utrillo, de la Mancomunitat — al cotxe on hi havia la reliquia.

Aquesta ha estat conduïda dintre una caixaeta per dos religiosos de la Companyia, el P. Andreu Linasi de Tortosa, i el P. Tomàs, superior del Col·legi de Jesuïtes de Tarragona. En baixar del tren, la caixa fou oberta i la reliquia fou remesa al Cardenal.

El doctor Vidal i Barraquer la va rebre tot emocionat, besant-la amorosament. Tots els qui es trobaven al seu voltant van fer el mateix, emprò tot seguit va indicar la conveniència de posar-se en marxa, i així es féu, venent grans dificultats, la primera de les quals era l'entusiasme de tots els presents, i el desig de poder besar aquell braç miraculós.

La reliquia, tancada novament dintre la caixa, en la qual havia arribat va ésser remesa al senyor rector

Nervios

Las autoridades médicas recomiendan

Perlas de Valil

como excelente calmante de los nervios:

Dolor de cabeza, estados de exaltación, molestias de corazón, neurastenia e histerismo, desvelo nervioso, y en Perturbaciones de la menstruación

Pídase en las farmacias frascos de origen de 25 perlas

Productos Químicos Meister Lucius & Brüning, S. A. Barcelona. Apartado 202

Quan la comitiva pujava l'escala del baixador, el públic va aplaudir, i en sortir al carrer va ressonar una forta oació.

La reliquia és bellíssima. El braç de l'amic del fundador de la Companyia es conserva d'una manera admirable. En dos dels dits hi té preciosos anells col·locats per prelats.

LA MANIFESTACIÓ

Els tres prelats, junt amb el doctor Parés, van pujar a una gran carrossa a la Federica, que hi havia preparada. Era tirada per sis cavalls i anava presidida per un piquet de municipals d'a cavall, de gran gala. Darrera la carroça seguïen els carruatges de les autoritats i particulars, i un altre piquet de municipals.

La banda del regiment d'Infanteria d'Alcantara, que va rebre la reliquia tocant la Marxa Reial, anava interpretant composicions, acompanyant la comitiva, que va passar pel mig del passeig de Gràcia. Ben aviat es posaren al voltant de la carrossa joves i noies i sacerdots arreglats, formant com una devota processó.

La gent, en passar, es descobria respectuosament i eren molts els qui s'unien als aplaudiments dels que formaven en aquella manifestació. També se sentien aplaudiments en molts balcons.

La manifestació anava amb molta pausa. Mitja hora més tard de la sortida del baixador arribava a la Catedral.

A la plaça de la Basílica hi havia un públic nombrosíssim.

A LA CATEDRAL

A la porta de la Catedral hi havia els capitulars doctors Barraquers i Gasla, i a l'entrada del temple i sota talem el bisbe de Barcelona, doctor Guillaumet.

Aquest va rebre de mans del Cardenal la reliquia, i la processó, formada per canonges, beneficiats i seminaristes, va dirigir-se al presbiteri, entre dues muralles de devots. La Catedral estava completament atapeïda. Poques vegades es pot dir amb més raó que no hi havia una agulla.

I tant era així, que l'altar major es va veure envaït àdhuc per seglars, cosa que a la Catedral no és consentida. Les autoritats i els Prelats van ocupar els seus llocs d'honor, i al seu voltant, hi havia sacerdots i seglars en gran nombre.

La reliquia va ésser col·locada a l'altar major, mentre les campanes anaven anunciant la nova amb forts repicaments. I tot seguit es va cantar, per la Capella de música un solemne Te-Deum, finit el qual, el nostre venerable Prelat, que era assistit pels doctors Casañas, Puig i López, va donar la benedicció solemne al poble amb la santa reliquia.

Va ésser aquest un moment d'emoció intensíssima. Tots els fidels agenollats van rebre amb fervor exemplar aquella benedicció feta amb el braç de l'Apòstol, qui en son pas per la terra, portava a la Religió de Crist tants pobles amb la seva predicació i benedicció.

Acabat aquest acte, els que eren al presbiteri passaren a adorar la reliquia, i tot seguit es va organitzar de bell nou la processó, formada pels elements ja esmentats, i va fer-se ben difícil la sortida, car el poble volia també besar la reliquia, la qual cosa no era possible, perquè aquesta havia d'ésser portada a Sarrià.

A SARRIÀ

La reliquia, tancada novament dintre la caixa, en la qual havia arribat va ésser remesa al senyor rector

del Col·legi Màxim de Sarrià, patermeza, el qual va pujar a l'automòbil de la marquesa de Villote.

El públic, en donar-se'n compte, va esclatar en aplaudiments i va posar-se al voltant de l'auto, sense deixar-lo emprendre la marxa, fins que els municipals van procurar apartar la gent, mentre l'esmentat senyor rector es veia obligat a obrir la caixa i a mostrar des de dins del cotxe la reliquia.

En arribar davant del Palau del prelat, l'auto va dirigir-se pel carrer del Bisbe a la plaça de Sant Jaume, i d'aquesta a Sarrià.

En arribar a l'esmentada barriada, una gran multitud esperava al voltant de l'església de les religioses del Sagrat Cor, on la reliquia va ésser-hi venerada uns moments. D'aquesta església va passar, acompanyada de la Comunitat de Jesuïtes de Sarrià a l'església del Col·legi Màxim, on també va rebre l'homenatge dels devots. Les dues esglésies van omplir-se de gom a gom fent-se materialment impossible l'entrada a les mateixes.

De Sarrià, la reliquia fou conduïda a l'església de les religioses Reparadores de Sant Gervasi, on va fer-hi un sermó el doctor Lisbona, i ja tard, va tornar novament a Sarrià, a l'església de l'esmentat Col·legi Màxim, on hi ha hagut adoració tota la nit.

El programa per a avui és: Conducció de la reliquia a l'església del Sagrat Cor, on serà exposada. Hi haurà Ofici solemne, i més tard, trasllat de la mateixa a diversos temples.

Obituari

ENTERRAMENTS

En Joan Arnaldo i Visa. Avui, a les deu, Ronda Universitat, 9, primer.

Na Magdalena Vilanova i Poch, vídua d'En Carles Barba. Avui, a les onze del matí, Plaça del Palau, 14, primer.

Na Josepa Pol i Canonge de Fuentes, vídua en primeres noces de l'Antoni Melons. Avui, a les onze, Passatge Mulet, 17. Parròquia dels Josepets, Cementiri Vell.

En Pere Noüe i Aymà. Avui, a dos quarts de quatre, Diputació, 322. Parròquia de Sant Pere de les Puel·les, Cementiri Nou.

FUNERALS

En Frederic Domènec i Andreu. Mort el 3 del corrent. Avui, dissabte, a les deu, a l'església de la Casa de Caritat.

ANIVERSARIS

Na Dolores Bas i Fontanals de Llans. Mort el 8 de novembre de 1921. Avui, misses de deu a dotze, a Betlem.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIÓ

En Josep Busquets i Basach. Enterrat ahir a la tarda.

En Ramon Solina Herp. Enterrat ahir al matí.

Na Joana Maymí i Garcia. Enterrada ahir al matí.

En Pere Font i Sala. Enterrat ahir a la tarda.

Es requirit indispensable que les notes que ens siguin tramessas per a la publicació vinguin redactades en català i amb cohesió periodística.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

LA QÜESTIÓ MILITAR

EL TEMA DEL DIA

Madrid, 10, 2 tarda.

L'assumpte del dia, l'únic tema de les converses i sobre el qual s'han fet apassionats comentaris, en cafès, casinos i en general en tots els centres de reunió, el constitueix la publicació del document que aquest matí s'aparèix en els periòdics de Madrid firmat pel cap del Terc, senyor Millan Astray, tinent coronel de l'exèrcit, i en el qual explica els motius pels quals demana la seva separació de l'exèrcit.

L'aparició del sensacional document fou objecte, com diem, de tota mena de comentaris i converses. Des de suposar que el fet pel cap de la Legió ha obert a determinades maniobres polítiques, fins a sospitar tota classe de conseqüències transcendents, més o menys descabellades, el capítol dels suposats era extensíssim.

ALS CENTRES OFICIALS

Els periodistes, com és natural, han acudit als centres d'informació cercant notícies.

Al Palau han parlat breument amb el senyor Sánchez Guerra, que, ràpid, ha dit que marxava a Carabanchel per a presenciar els exercicis d'aviació anunciats.

Els periodistes han acudit després a Governació, saludant al senyor Piñes, recent tornat del seu districte, però el ministre no ha fet cap manifestació, assegurant que els assumptes del dia no eren de la seva jurisdicció.

Els reporters han acudit a la Presidència, i com que no es trobava allí el sots-secretari han esperat la seva arribada.

S'han alarmat una mica els periodistes al veure que a dos quarts d'una no havia arribat el senyor Marfil.

Per fi, prop de la una, ha arribat el sots-secretari, que acabava de parlar amb el cap del Govern.

Somrient ha saludat els companys dient-los:

—El president ha despatxat amb el Rei.

—Res més que despatxar?—ha preguntat un periodista.

—Res més que el despatx ordinari—ha insistit el sots-secretari. Ni ha firmat cap decret. I ara—ha afegit el senyor Marfil— a dos quarts d'una, ha marxat acompanyat del sots-secretari de la Guerra i del cap d'aviació, general Echagüe, a Carabanchel, per a presenciar les pràctiques d'aviació.

—I a carar avutades?—ha afegit un periodista.

—També caçarà.

—El Rei marxarà el dissabte i el diumenge a la finca de la Castanera a la província de Toledo.

—El periodista.—Però no hi ha res més?

El senyor Marfil.—Es que hi ha quelcom més?

El periodista.—Ens referim al document del tinent coronel senyor Millan Astray.

El senyor Marfil.—El del senyor Millan Astray és un fet lamentable i dolorós; és d'aquests casos que sempre resulten dolorosos per als governs.

El capità general instrueix diligències, puix ja saben que hi ha una real ordre que prohibeix als militars fer declaracions en la premsa.

En aquestes diligències es veurà si s'ha exalimat el tinent coronel senyor Millan Astray, i al mateix temps s'esbrinaran les al·lusions que es fan en el document.

S'ha designat jutge especial a un coronel d'enginyers.

Aquestes diligències tenen caràcter previ.

PARLANT AMB EN MILLAN ASTRAY

Conegudes les declaracions del Govern, els periodistes s'han traslladat al domicili del cap de la Legió senyor Millan Astray, que viu al carrer de Justiniano, número 3.

Quan els periodistes han arribat al senyor Millan Astray es trobava al seu despatx, d'uniforme, rodejat per uns vint oficials de diferents armes, en sa majoria pertanyents al Terc.

En la casa es rebien altres visites, com telegrams i cartes de felicitació.

La primera d'aquestes arribà a les

nou del matí, signada per «Un contribuent».

Un redactor de la Premsa Associada de Barcelona ha estat el primer en saludar al senyor Millan Astray, dient-li:

—Em congratulo de que no siguin exactes les alarmants notícies circulades sobre l'empresonament de vostè.

—Fin ara, com ja veieu, —ha contestat el senyor Millan Astray— estic en actitud expectant en espera del que passi. Espero els esdeveniments amb tota tranquil·litat, perquè estic acostumat a grans batalles.

—Si —ha observat el nostre company— però aquesta batalla és un xic més difícil de guanyar que les d'Àfrica.

—Doncs malgrat ésser difícil, com que la raó està de part meua, confio en la victòria.

—Podria dir-nos alguna cosa que amplii els documents donats a l'opinió?

—La meua situació m'impedirà fer-ho. Tinc d'esperar el desenvolupament dels esdeveniments. El que puc dir és que he sacrificat les meves il·lusions i la meua carrera, per no poder conviure amb un exèrcit on actuen dos poders. Tot ho faig en defensa de la disciplina maltractada i amb el fi de poder parlar clarament a l'opinió m'he col·locat en la situació d'un ciutadà qualsevol.

Per això he demanat la separació de l'exèrcit.

—Van a secundar aquesta actitud els altres caps i oficials de la Legió?

—Totes les meves forces i autoritat, així com el meu afecte als companys, l'utilitzaré en aquest cas perquè ningú secundí la meua actitud.

Jo vull anar sol i si hi ha alguna víctima heig d'ésser jo.

Espero confiat que l'opinió sabrà apreciar el meu sacrifici i respondrà de la meua actitud.

—L'acte de vostè ha deixat en segon termini l'acte polític de Saragossa.

—Doncs cregui que sento la coincidència.

I en acomodar-se el senyor Millan Astray, ha dit:

—Jo li puc jurar pel meu honor, que l'acte que he realitzat no té absolutament cap connotació política puix jo he obert solament a la veu del meu propi impuls.

L'OFICIALITAT DEL TERC

El senyor Millan Astray, com diguérem, reuní al seu domicili 30 caps i oficials del Terc que es troben a Madrid.

En aquesta reunió es va llegir el document que el cap de la Legió dirigeix a l'opinió pública.

Així que començà la lectura, un capità va interrompre cridant: «Jo també demano el retir, i següents diverses veus que repetiren: «I jo, i jo».

Allavors el senyor Millan Astray els va interrompre vivament, dient-los amb gran energia:

—Us ho prohibeix terminantment. Jo no vull produir una sedició. En tota obra hi ha un martir, i en aquesta ocasió he de ser-ho jo. Ja que m'he emportat els líders, he de sofrir també les conseqüències desagradables.

Es més; per el demà estic en presons militars, us deixareu escrites unes instruccions perquè us cuideu d'aquests 400 legionaris que actualment hi ha a Madrid.

Continuà la lectura, i algú dels presents fou observat alguna falta de redacció. El senyor Millan Astray digué:

—Tant me fa que estigui mal escrit; aquestes repeticions donen més energia a la frase i sobretot no vull treure-li l'espontaneïtat amb què he redactat el document.

Aquest fou aprovat amb aplaudiments per tots els concurrents.

COMENTARIS DE LA PREMSA

«El Sol»riu el següent:

En la nostra informació d'ahir afirmàvem que després de les sis de la tarda seria conegut un succeïssim transcendent: ocurrera, dellem, una d'aquestes tres coses: el Govern haurà dissolt les Junes de defensa de l'ar-

ma d'infanteria, o haurà dimittit, o dissoldrà el Terc estranger.

Doncs bé; a dos quarts de deu de la nit el cap del Terc, tinent coronel senyor Millan Astray, donava als periòdics un document sensacional en el qual comunica la seva separació voluntària de l'exèrcit, i mostrava a la llum de la publicitat la història de l'actuació de les Junes aquestes últims temps.

Si fos una cosa individual i privada no tindriem motiu per a donar-hi una significació transcendental, ni el cap del Terc s'hauria cregut obligat a dirigir-se al país i pendre les planes dels periòdics.

El mateix problema que s'ha presentat en la consciència del dimittent que peria a un exèrcit dominat per un poder secret i irresponsable, que recobra la llibertat d'acció, no fragarà a sorgir, si no ha sorgit ja, en la consciència dels militars que no es sotmeten a la disciplina subreptícia de les Junes de defensa.

Des d'ara endavant no podran seguir en les seves sistèmiques negatives els que en dies de perill es dediquen a la caça d'avutades.

Comença ara la dissolució efectiva de l'exèrcit ja descompost virtualment.

No creuran els governs arribat l'instat de llur intervenció?

No ha necessitat la Junta d'infanteria bascular un altre Govern, el sisè o el setè, no és precis lluitar contra qui no posa resistència i fa públiques totes les sol·licitacions; li ha bastat que el Govern deixés passar tranquil·lament les persecucions que relata el cap del Terc.

Però el Govern queda ferit de mort. Com una avutada, iniciarà el seu vol lent suspès, per a desaparèixer tot seguit en franca fugida.

«El Debate» diu:

«Qui pot negar ja l'existència d'un poder amagat que maneja l'exèrcit i, amb l'exèrcit, els governs?»

Certament, l'exèrcit espanyol està escrivint la pàgina menys honrosa de la seva història, i, per què no dir-ho, la menys militar.

No ens referim a la indisciplina. La insubordinació, la rebel·lió, el cop d'Estat, poden constituir un fet gloriós en la vida d'una col·lectivitat militar. Al menys aquests actes revelen coratge, virilitat, gallardia; però considerem indignes dels qui vesteixen l'uniforme el laborar subrepticiament i a laombra, sense tenir el valor moral de suportar les conseqüències de llurs actes, i l'exèrcit no ha de fer-se il·lusions: per aquest camí quedaria ferit de mort.

No la força física, sinó els factors morals asseguren la vitalitat dels cosos armats. La disciplina, la lleialtat, la fidelitat als pactes contraets i el sacrifici de l'existència davant del bé públic són les arrels de la fortaleza de l'exèrcit davant dels seus propis ulls i davant dels del poble.

On pot arribar un exèrcit que perd l'estimació popular?

Ens ho diu l'exèrcit italià. Després de la guerra, l'oficialitat no podia sortir amb l'uniforme al carrer i la reacció contra aquest estat d'esperit fou, com és sabut, una de les causes del naixement del feixisme.

Afegeix que no és decorosa la situació del senyor Sánchez Guerra, però se li ha de concedir un termini perquè mediti les seves providències.

Entenem — diu — que sols hi ha la disjuntiva d'En Maure: o se sent el Gabinet amb forces per a governar i governa de fet, o, sense els indispensables mitjans coercitius, deixa el pas franc als que fan impossible tota obra de Govern, perquè ells mateixos agafin d'una vegada el poder que estan mediantzant anys ha.

«La Libertad» diu:

No se'ns amaga la gravetat que en aquests moments entraña la decisió del senyor Millan Astray ni la situació delicadíssima que crea i les seves possibles derivacions en l'ordre polític, i per això creiem que la cosa més patriòtica és abstenir-nos del comentari, i no voler fer un judici que pogués exaltar les passions ja prou escalfades en l'exèrcit, en el qual la disciplina i la unitat dels seus

components són garantia d'ordre per al país.

L'expedient sobre les responsabilitats del desastre d'Àfrica està pendent de discussió, com ho està el suplicatori per al processament del general Berenguer; i per això considerarem perjudicial qualsevol contingència política com a conseqüència de la perillosa situació creada.

Tan funestes poden ésser en aquestes circumstàncies les actituds apassionades i una violent ruptura de relacions entre caps i oficials de l'exèrcit, com les possibles maniobres polítiques afavorides pels antagonismes posats de manifest en la gran família militar.

Falten quatre dies solament per a la reunió del Parlament, a aquest s'ha de sotmetre l'assumpte íntegrament, i creiem que tota determinació que es prengui a espalles de la representació del país seria tan perillosa com anti-constitucional.

LA «GACETA»

Madrid, 10, 4'15 tarda.

La «Gaceta» publica:

Del ministeri d'Estat.—Anunciant haver estat denunciat l'arranjament de primer d'agost de 1906 que regula les relacions comercials entre Espanya i els Estats Units de Nord Amèrica.

Anunciant haver estat denunciat el conveni de 28 de març de 1900 que regula les relacions comercials entre Espanya i el Japó.

Anunciant haver estat retirada la denúncia del tractat d'amistat i de relacions generals firmat entre Espanya i els Estats Units del Nord d'Amèrica.

MANIFESTACIÓ ESCOLAR

Entre els estudiants de la Universitat Central era molt comentat aquest matí el document publicat pel senyor Millan Astray.

A dos quarts d'una ha sorgit la idea de fer una manifestació de simpatia al senyor Millan Astray, i acte seguit han posat en pràctica la idea.

S'han congregat uns 600 estudiants, que donant visques a En Millan Astray i moris a les Junes s'han dirigit al carrer de Justiniano, posant-se davant del balcó de la casa del cap del Terc estranger.

Davant els visques i ovacions dels estudiants, el senyor Millan Astray ha sortit al balcó, donant les gràcies i excitant els escolars a dissoldre's, mantenint la disciplina en tots els ordres d'actuació.

Després, d'entremig dels estudiants se n'ha destriat un grup d'uns 200 que s'ha dirigit a la Presidència del Consell, repetint els visques i moris.

Els escolars han quedat citats per a continuar aquesta tarda les manifestacions.

«A B O.»

Madrid, 10, 5'15 tarda.

«A B O.» diu:

«Espanya paga un pressupost de Guerra molt superior als seus recursos. Proporcionalment paga un pressupost d'una gran potència militar; però Espanya no té exèrcit, ni té assegurats cap dels fins d'un exèrcit. No té l'eficàcia de cap servei militar i ni tan sols la base ni el germen d'una reorganització».

Des dels 157 milions de 1906, el pressupost de Guerra ha arribat en avenc continu, sense una sola pausa en la progressió als 581 milions de 1920, que representen en tan breu període un augment de 167 per 100.

La culpa immediata està en l'autonomia amb què ha governat l'exèrcit. Aquesta autonomia no és ja una reacció civil; és una coacció militar, que no sols vol oprimir el poder públic, sinó que va enroscant a la porció disciplinada de l'exèrcit i oposant-se amb les més increïbles violències i amb les deploables intrigues a la reacció salvadora i a la restauració dels bons principis que defensaven encara, no ben assistits del país, els millors elements de la milícia.

Les Junes han vingut a consagrar l'autonomia de l'exèrcit, la insubordinació amb els poders legítims, sense comunicar-ho al país en imposar-li

les formes avorribles de la sindicació.

Les Junes, des de 1917, i l'esperit que les ha presidit i les ha creat, han fet quelcom pitjor que menysprear el sacrifici de la nació, sense donar-se compte de la seva obra. Dedicades a la qüestió gremial i a la qüestió militar, a la lluita d'interessos materials, a la tasca rudimentària i distributiva, a la implacable nivellació de funcionaris i funcions, han fet un estrall aterrador en les virtuts i en els ideals de l'exèrcit.

L'obra de les Junes culmina en la catàstrofe d'Annual.»

«EL LIBERAL»

Diu «El Liberal»:

Desplaçant a un pla secundari el que en la pugna atany a ascens per mèrits de guerra, hi ha en la documentació aportada pel cap del Terc una dada que convé destacar en primer terme; el que es refereix concretament a la pregunta que el coronel Nouvilas, que presideix la Junta central, feu a l'oficialitat de l'arma de si s'acatava o no un decret emanat del ministeri de la Guerra i amb la firma del monarca.

No podem creure, no ho creurà ningú, que després de la decisió del senyor Millan Astray tot quedi en república i dupliques entre aquest cap i els de les comissions informatives.

PETICIONS DE RETIR

Es parla de què el comandant Franco i altres oficials de la Legió demanaran el retir.

EL GENERAL WEYLER

El general Weyler ha baixat a l'estació del Migda a despedir als caps liberals que han sortit avui cap a Saragossa.

La seva presència ha estat molt comentada.

Els periodistes li han fet preguntes sobre el moment actual i el general Weyler s'ha limitat a contestar:

—Jo em limito a fer-los aquesta pregunta. Serà acceptada la petició de retir de Millan Astray?

Jo no vaig a Saragossa crec que és bastant haver vingut a acomiadar als caps com a capità general.

OFICIALS

A la Porta del Sol i carrer d'Alcalá s'adverteix la presència de gran nombre d'oficials..... (Interrupció.)

LEGIONARIS VICTOREJATS

Durant les maniobres han arribat al campament de Carabanchel dos aviadors legionaris que han estat victorejats pels seus companys.

DESGRAIA A LES MANIOBRES

En les maniobres celebrades aquest matí a Quatre Vents hi han hagut dos morts i un ferit, a conseqüència de l'explosió d'una granada.

COMENTARIS I CONJETURES

Durant tota la tarda escusat és dir que no s'ha parlat d'altra cosa que de la retirada d'En Millan Astray.

Rumors que apenes iniciats es desvaneixen, conjetures sobre la importància que l'acte d'En Millan pugui tenir en política, situació del Govern, etcètera.

La intervenció de la censura per altra part, fa difícil la transmissió d'alguns comentaris que podrien servir per a completar la informació.

Al Congrés s'assegurava que aquesta mateixa nit tindria una segona part la manifestació.....

ESCAÑOL MUNICIPAL

A la sessió de l'Ajuntament s'ha produït avui un viu incident amb motiu de la denúncia formulada pel regidor socialista senyor Cordero, dient que els empleats municipals inspectors dels serveis de proveïments cometien fets delictius.

Les manifestacions del senyor Cordero han estat acollides amb fortes protestes de tots els regidors, en les quals ha pres part el públic de la tribuna, promovent-se un formidable escàndol.

Després s'ha discutit extensament l'assumpte, fent ús de la paraula els representants de totes les minories, i s'ha pres l'acord que l'alcalde obrí una informació, imposant-se el càstig

adequat a aquells empleats que haguessin delinquit.

EL IMPARCIAL

Diu «El Imparcial»:
Es o no cert que des de 1917, els Governos, en lloc de complir el primer, el més fonamental dels seus deures, que no pot ésser altre que el de resoldre els conflictes plantejats en la vida nacional, han defugit sempre la qüestió i han procedit, quan no amb error, amb censurable deserció?

En espera de què el Govern, en vista del que passa, es decideixi a parlar perquè acabi tot l'equivoc, afegim nosaltres al que amb anterioritat delem que fa poc més d'un mes, quan sorgiren les oposicions de criteri entre elements distints dels instituts armats, aconsellàvem prudència i demanàvem que s'atressin les dissenacions mentre el Parlament pronunciava la justa sentència que així un com altres estaven en l'obligació de respectar.

Coincident amb aquestes actituds i amb els rumors de què les Junttes Informatives tornaven a fer indicacions de cert caràcter al Govern, fou la marcial pel·ligrinació del tinent coronel Millán Astray, qui s'allunyà de les seves tropes per a venir a Espanya, no certament com a missatger de pau.

Aleshores, com ara, demanàvem que el Parlament entengués en l'assumppte que, després d'obligada deliberació adoptés la resolució adequada per a acabar d'una vegada i per a sempre amb la més remota possibilitat de què el conflicte es reproduís, i això mateix nosaltres afirmem ara, perquè cada dia els fets evidencien que és precis fer cara al problema, perquè d'altra manera serà quasi impossible dissimular la vergonyosa realitat, i més que difícil la solució.

AVIS ALS EXPORTADORS

DE LLIBRES

Per a coneixement de les cases editorials espanyoles, exportadores de llibres a Amèrica, comunica l'oficina de relacions culturals del ministeri d'Estat que els Estats Units exigeixen que cada llibre que s'exporti porti la indicació del país d'origen en aquesta forma, per exemple: «Madrid-Spanya», precisament a la coberta que porti el títol i no en altre lloc del llibre, considerant-se com no cursats els que no compleixin aquest requisit.

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

Madrid, 10, 8'30 nit

Un periodista ha pogut veure aquest matí, uns curts moments, el senyor Sánchez Guerra, qui, al·ludint l'assumppte del dia s'ha limitat a dir:

«Es un fet trist i lamentable. La instància, com a conseqüència de no elevar-se pel conducte reglamentari, ha estat tornada; però, com que el capítol general n'està assabentat, jo no considero convenient parlar i em poso en una actitud de la més gran reserva».

PARLA EL PRESIDENT DE LA JUNTA D'INFANTERIA

Els periodistes han parlat aquesta tarda amb el coronel Nouvilas, president de la Junta Informativa de l'Arma d'Infanteria.

Ha assegurat que són fantàstiques les actituds en què se suposa col·locada la Junta d'Infanteria que presideix i ha afegit:

M'he posat en contacte amb el Govern sinó dues vegades: una vegada per a demanar clemència per als expulsats de l'Escola de Guerra (això que després m'ho han pagat molt malament). La Comissió d'Infanteria no ha fet sinó procedir com creia que havia de fer-ho. Si en una redacció on vostès treballassin hi hagués un senyor que confessés, lliu i pla, que no estava conforme amb cap dels ideals sustentats en aquesta redacció, que farien vostès els redactors? Considerar-lo fora de la comunitat. Això és el que aquí ha passat. La Comissió d'Infanteria ha considerat fora de la seva comunitat els que han manifestat que es proposen desfer-la, o una cosa per l'estil, perquè desfer la Comissió informativa d'una Arma és anar-hi en contra.

Crec que el senyor Millán Astray no té raó de dir el que diu quan es refereix a mi, ni per a viure constantment enfront de la Comissió.

Som un organisme legal, i representem l'esperit de les diverses armes de l'exèrcit.

Poden assegurar, per altra part, que no ha passat res del que anunciaven alguns diaris. Es parlava de terminis comminatoris, d'inquietut en les Junttes. No res, no res d'això: ni ens hem reunit aquests darrers dies. Això dels terminis era cosa del senyor Millán Astray. Les informacions no tenien altra fonament que el d'un rumor inarticulat.

La Comissió informativa no ha fet res, i no ha de fer res. El Govern és qui ha de resoldre aquestes coses.

Doncs bé: crec que no convindria al Govern ni al país la dissolució de les Junttes, com per aï s'ha vingut dient.

Repeteix que som un organisme legal i que tot el que fem és en defensa i enaltiment de l'Exèrcit. El que passa és que alguns comencen de parlar de comminacions i d'actituds que no tenen cap base en la realitat. La bola va rodant, i se'ns pren com a una cosa immaterial que pesa damunt el país com un espantall.

La veritat és que el senyor Millán Astray ha procedit d'aquesta manera perquè així ho ha cregut convenient, sense obeir a excitacions de cap classe. Què consti així. Cal que l'opinió se n'assabenti. Les Junttes no han fet res contra el cap del Terc, absolutament res més que el que he dit: considerar-lo fora de la comunitat.

Si el Govern considera que la nostra actuació és censurable, acceptem la sanció que se'ns imposi. Dissoldeu les Comissions informatives... Els nostres superiors saben que els seus acords els respectarem en tot moment, dins d'un règim d'absoluta disciplina.

LA CARTA DEL PRESIDENT

Persones que coneixen el text de la carta que el senyor Sánchez Guerra dirigí ultimament al cap del Terc, i a la qual aquest fa al·lusió en el document publicat en la premsa, diuen que no té res de particular, i que està redactada en termes cordials. S'hi fa una apel·lació als sentiments del senyor Millán Astray perquè, no oblidant els serveis que ha de prestar a l'exèrcit, al Rei i al país, es mantingui en son lloc i que no realitzi cap acte que els privi del seu personal concurs.

Sembla, també, que en la carta el senyor Sánchez Guerra recull indicacions del senyor Millán Astray, dient-li que s'havia dirigit als capitans generals perquè de cap manera no consentissin coaccions de companys ni de superiors de la mena que denunciava a l'cap del Terc.

No res menys, sembla que al senyor Millán Astray se li parlava de la qüestió de la donació de la bandera al Terc i la desfilla d'aquest amb bandes de música a Madrid, mostrant-se el president contrari a aquest acte, perquè tractant-se de forces llicenciades les que anaven a desfilar, constituïria un precedent que no volia sentar.

I, quant a les discrepàncies que podrien existir entre l'Alt Comissari i el senyor Millán Astray, era cosa que s'ajornava fins a l'entrevista que havia de celebrar-se amb el general Burguete i el ministre de la Guerra.

CITACIO

El senyor Millán Astray ha rebut una citació del coronel del regiment de Ferrocarrils, que és el jutge especial per a instruir les diligències d'aquest assumppte, citant-lo perquè comparegui davant seu aquesta nit a les deu.

El local on se'l cita és la caserna del dit Cos d'Enginyers.

EL QUE DIUEN ELS MINISTERIALS

Diu «La Correspondencia de España»:

«Les persones més significades al camp ministerial, deien aquesta tarda que mai, com ara, ha estat més justificada la serenitat de judici de què en més d'una ocasió ha donat prova el president del Consell. Suposaven que el senyor Sánchez Guerra apreciaria la qüestió plantejada amb ocasió de l'acte realitzat pel senyor Millán Astray, no com un plet del poder públic, sinó com una pugna personal».

I deien més: que, havent declarat abir mateix, el president del Consell, que els elements que són objecte del comentari públic en aquests moments es produïen amb una correcció que mai ha estat tan tranquil·la com ara, i que, per consegüent, no hi havia motiu que expliqués una actuació immediata del Govern contra els mateixos, el procedir de manera distinta equivaldria a actuar al dictat, i això, adhuc havent-hi motiu, un Govern, per la seva pròpia dignitat, no pot fer-ho».

L'AJUNTAMENT DE MADRID

Madrid, 10, 9'15 nit.

En la sessió que aquest matí ha celebrat l'Ajuntament, el senyor Silva, aprofitant la seva intervenció en la discussió d'un dictamen, ha demanat a l'alcalde que contesti al senyor Millán Astray en la pregunta que aquest

ha fet als alcaldes perquè en nom dels Ajuntaments i dels pobles, diguin si aquests creuen necessaries les Junttes de Defensa Militar i les rebutgen.

L'alcalde ha dit que això no era oportú.

Això ha produït protestes unànimes del públic que omplia la tribuna, d'on han sortit veus de Covadri Visca en Millán Astray!

El senyor Cordero, després de fer algunes preguntes de poc interès, ha fet a l'alcalde la següent:

S. S. està conforme amb les Junttes?

L'alcalde. — No es oportú parlar d'aquest assumppte quan està en la seva iniciació. (Grans rumors). Com no hi ha qui tingui demanada la paraula...

Una veu. — Però s'ha de contestar a la pregunta del senyor Millán Astray.

L'alcalde. — Conforme, però cal tenir en compte que el senyor Millán Astray no diu quin temps dona per a contestar-li.

I s'aixeca la sessió.

DESCRACIA

Don Cèsar Galán oficial del Terc, anava per la Casa de Camp, a cavall, acompanyat de don Enric Velloso, de 20 anys, oficial del cos jurídic, també muntat a cavall.

S'ha desbocat el cavall que muntava el senyor Velloso i aquest ha caigut a terra, sofrint la fractura de la clavicula esquerra.

LES MANIFESTACIONS ESCOLARS

A la tarda, poc després de dos quarts de sis, ha desembocat a la Porta del Sol un grup d'uns 300 estudiants, donant visques a la Llagió i moris a les Junttes.

Els guàrdies de Seguretat, de servei en aquell lloc i altres que han sortit del ministeri de la Governació, han impedit als escolars arribar a l'esmentat centre ministerial, que era el propòsit d'aquells.

Aleshores els estudiants, fent grans crits s'han dirigit pel carrer d'Alcalá i el de Peligros, al Casino Militar, on han coincidit amb un altre grup que les de la Porta del Sol havia pujat pel carrer de la Montera, i al cap de poca estona, s'havia refet la manifestació, en la qual formaven unes 400 persones.

Els manifestants anaven donant visques a la Llagió i veus de «Morin les Junttes».

Aleshores els guàrdies de Seguretat que es trobaven a aquell lloc hi han intervingut, i, simulant una càrrega, han aconseguit que es dissolgués la manifestació.

En aquell moment desembocava en la Granvia un púet de guàrdies de seguretat de cavalleria, i llur intervenció no ha estat necessària, per haver-se dissolt els grups.

Els estudiants, portant entre ells alguns legionaris, s'han dirigit a «La Correspondencia Militar», han repetit els visques i els moris i els xiulets.

Des d'allí s'han dirigit novament a casa del senyor Millán Astray.

EN GOICOECHEA I EN MILLAN ASTRAY

A dos quarts de sis de la tarda s'ha presentat a casa del cap dels legionaris, l'ex-ministre senyor Goicoechea el qual, introduït a l'habitació més gran de la casa i a presència de molts oficials, presidits pel capità del regiment d'Astúries, senyor Fernández Maquieira, ha felicitat en alta veu al senyor Millán Astray.

L'actual situació — ha dit — no pot durar una hora més. Ja és hora que es distingixin els bons dels dolents i es doni la batalla decisiva.

Crec que el Govern no pot tardar ja un minut més a acabar amb les Junttes. No queda altre remei. Però, no mitjançant un Decret. Ha d'ésser el Parlament el que imposi unànimement la sanció, el castig, als perturbadors, i exigeixi a tots els militars i a tots els que ingressin a l'exèrcit, que prestin jurament de no pertànyer mai a cap associació militar i ratifiquin el jurament donat ja en favor de la disciplina i de la Patria.

EL CONTRAPAS

per A. Capmany

COL·LECCIÓ MINERVA

Ptes. 0,80

ELS ESTUDIANTS D'ENGINYERS

L'estudiant del cinquè any de l'Escola d'Enginyers de Camins, Canals i Ports, senyor Morollón, ha visitat aquesta tarda el senyor Millán Astray, per a felicitar-lo en nom de la Escola i donar-li nombroses targetes que espontàniament li trameten els alumnes.

EL PÚBLIC I LA QÜESTIO D'ACTUALITAT

Madrid, 10, 10'30 nit

Aquesta tarda ha assistit al Teatre de Price, per a escoltar el concert que donava la Simfònica, la Reina Donya Victoria.

Quan s'ha presentat a la llotja regia l'orquestra, com de costum sempre que les persones reals acudeixen a l'atre, ha interpretat la Marxa Reial.

El públic, dret, ha aclamat la Reina i ha proferit visques a la Llagió, a la Reina i a Espanya i abaix les Junttes de Defensa.

EN MILLAN ASTRAY I EL REI

L'Heraldo diu que ahir, a darrera hora, el senyor Millán Astray parlà per telèfon amb el Rei, per a dir-li que insistia en la seva actitud i que anava a publicar en la premsa un document, exposant la gènesi i desenvolupament de l'acte que determinava la seva dimissió.

Sembla que, tan bon punt s'havia celebrat a Sevilla l'acte en honor dels regulars, la Junta d'Infanteria comunicà al Govern el seu desplaïment, car considerava que aquell homenatge era un xic depressiu per a les altres unitats militars que s'havien batut al Magro amb tant d'ardor i entusiasme com les tropes indígenes.

El diàleg que ahir es va desenrotllar entre el Rei i el cap dels legionaris, sembla que fou el següent: «Senyor... (Censura.)

LA PREMSA DE LA NIT

Els diaris de la nit s'ocupen, com és natural, de la qüestió militar.

«Diario Universal» no s'estranya de co que s'és esdevingut. Ho tenia per descomptat.

Es, a judici seu, el que menys podia esdevenir. I es deu gratitud a En Millán Astray — diu — perquè amb la seva actitud ha evitat posiblement altres esdeveniments de major transcendència.

Cren que és, l'actual, una hora difícil per als governants. Aquests han de pensar molt les determinacions, però no les han de temer. Fora inadmisible, absurde i molt perillós, que en hores tan crítiques visqués el Govern en actitud passiva i amb propòsits dimissoris.

Els moments són per a pensar i meditar el què es fa, però també per a pensar en la responsabilitat de fer alguna cosa, i ràpidament.

«Vida Nueva» recorda que en altres ocasions ha fet campanyes en contra de les Junttes... (Censura.) Avui va-cí-la...

«La Acción», considera intolerable el que han fet les Junttes...

«La Epoca» es mostra sorpresa de la publicació del document d'En Millán Astray, i diu que els elements interessats tracten de produir un succe polític abans del dia 14; distreure l'atenció pública d'altres coses en les quals no volen que es fixi, poder maniobrar a l'ombra.

Ah! Doncs aqueixos mateixos antecedents — diu — marquen el camí del deure al Govern. Aquell camí és el de la serenitat, el de la depuració dels fets i el de voler que tot es discuteixi dintre del Parlament no no hi ha opinió que no pugui manifestar-se.

Afegeix que, mogut del seu desig, el president hauria completat el document d'En Millán Astray amb la resposta que va dirigir-li fa poc; però, com que és ministre de la Guerra, i les lleis militars castiguen acudir a la premsa sobre coses del servei, el senyor Sánchez Guerra ha de donar l'exemple.

Aclarir el fet, que, repetim, és lamentable i dolorós per tractar-se d'un què valerós, amb els artificis de que l'han voltat els elements polítics, i, què en resta del fet? Doncs en resta una instància d'un tinent coronel de infanteria, demanant el retir; una exposició a la Nació, publicada a la premsa, contravenint preceptes del Codi de Justícia Militar, recordats recentment pel Reial Decret de l'actual ministre de la Guerra, i unes denúncies sobre coaccions exercides per organismes militars... (Censura.)

La conducta del Govern no pot ésser més clara: tramitar, està clar, que pel conducte reglamentari, la instància en la qual el senyor Millán Astray demana el retir, i ordenar l'obertura de diligències prèvies que aclareixin el què hi hagi de cert en les denúncies per a procedir severament si són certes i en les que s'aiguil·lali també el què hi hagi de punible en això d'haver acudit a la premsa

un cap de l'exèrcit sobre assumptes del servei, adhuc abrogant-se anti-constitucionalment la facultat d'excitar que donin llur opinió senadors i diputats, que poden i han de donar-la a les Cambres, i alcaldes que senen una funció taxativament marcada en les lleis d'Espanya.

UN DIALEG

El diàleg que ahir es desenrotllà entre el Rei i el senyor Millán Astray sembla que fou el següent:

— Senyor: davant les coses que m'esdevenen, jo no puc continuar en l'exèrcit, i amb vivíssim dolor ving a anunciar-ho a V. M.

— Això no pot ser. Pensa-t'hi bé.

El senyor Millán Astray insistí, i, davant la seva insistència, el Rei hagué de contestar-li:

— Reflexiona, i prente, per a meditar-ho, u intermini de 48 hores.

Musicals

Abans d'abandonar Barcelona, Wanda Landowska donarà un darrer concert dedicat a la música dels segles XVII i XVIII.

Aquest concert s'efectuarà a l'Institut Francés, carrer de Consell de Cent, número 338, avui, dissabte, dia 11 a tres quarts de deu de la nit.

Wanda Landowska interpretarà, entre altres coses, les Folles franceses de Couperin el Gran i altres pàgines que no ha executat encara a Barcelona.

El concert serà gratuït.

Les persones que vulguin assistir-hi, poden adreçar-se al senyor Director de l'Institut.

Promet ésser un gran esdeveniment artístic-popular el concert que per a final de la sèrie de la present tardor ha organitzat l'Orquestra Pau Casals en obsequi al poble de Barcelona.

Per al programa s'ha fet una notable selecció entre les obres que més èxit han obtingut últimament. Els noms de Beethoven i Wagner no podien, naturalment, mancar en el dit programa, indolent-hi del primer la grandiosa Obertura d'Egmon i del segon la magnífica escena de la «Bacana» de «Tannhäuser», que tan profunda impressió causà en executar-la per primera vegada aquesta Orquestra. A petició de molts aficionats inspirada «Simfonia Incabada», tan inspirada «Simfonia Incabada», de Schubert, un dels èxits més grans del concert inaugural, s'ha inclòs també en aquesta audició. Igual direm del deliciós «scherzo» de Rimsky-Korsakow «El vol del borinot», en el qual fa prodigis el primer flautista de l'Orquestra senyor Vila, havent de repetir-lo totes les vegades que s'ha executat en els nostres concerts.

I per a final de tan escollida audició, s'hi ha inclòs una de les obres més populars de R. Strauss, el seu gran poema simfònic «Mort i Transfiguració», que és un altre dels grans triomfs de l'Orquestra Pau Casals.

L'Orfeó Pirinenc, del Circol Barceloní d'Obrer de Sant Josep, ha organitzat per a demà, diumenge, a la tarda, una visita col·lectiva al Manicomí de Sant Andreu, on ensems hi donarà un concert.

Heu's aquí el programa del recital de violoncel·l i piano que a càrrec de la senyoreta Na Maria Teresa Muntadas i Na Antoni Marqués, respectivament, tindrà lloc a l'Orfeó Gracienc, avui, dissabte, a les deu de la nit:

Primera part. — «Sonata», Marcello; «Variacions simfòniques», Boelman (violoncel i piano).

Segona part. — «Preludi», «Estudi» en do i «Estudi» en fa, Chopin; «Fantasia sobre un tema popular», A. Marqués; «La Catedral engolida», Debussy; «Sant Francesc de Padua caminant sobre les ones», Liszt (piano).

Tercera part. — «Sur le lac», Goudard; «Berceuse», Schumann; «La Precieuse», Couperin-Kreisler; «Gavota», Gluck; «Arioso», Bach; «La fletxa», Dunkler (violoncel i piano).

Borsa de París

per 100 Interior Espanyol	00'00
» 100 Exterior »	000'00
Accions Nord d'Espanya	000'00
» Alacant	000'00
» Andalusos	000'00
Renda russa 5 per 100	000'00
» 4 » 112 per 100	000'00
Brasil 4 per 100	000'00
Banc Espanyol Rio Plata	522'00
Renda francesa 3 per 100	58'92
Accions Rio Tinto	17'00

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Moviment del Port el dia 10

NAIXELLS ENTRATS:

Vapor espanyol «Cullera», de València, amb càrrega general i 157 passatgers.

Xàbec espanyol «Antonietta», de Soler, amb càrrega general.

Vapor anglès «Silkworth», de Rosario de Santa Fe, amb cereals.

Veler espanyol «Gorgonio 40», de València, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Mahón», de Mahón, amb càrrega general i 5 passatgers.

Vapor espanyol «Antonia», de Gandia, amb càrrega general i 29 passatgers.

Vapor espanyol «Balear», d'Eivissa, amb càrrega general.

Vapor grec «Tektokos», de Las Palmas, amb fruita.

Vapor alemany «Havelland», de Yokohama, amb càrrega general.

Vapor danès «Johanne», de Genè, amb fusta.

Vapor espanyol «Fernando L. de Ibarra», d'Avilés, amb carbó.

NAIXELLS DESPATXATS:

Liagut espanyol «Pepito», amb càrrega general, cap a Vinaròs.

Pallebot espanyol «San Antonio», amb càrrega general, cap a Ciutadella.

Pallebot espanyol «Joven Paquita», de Palamós, amb càrrega general.

NAIXELLS SORTITS:

Vapor belga «Iser», amb càrrega general i trànsit, cap a Tarragona.

Vapor espanyol «Antonio López», amb càrrega general, cap a Colón i escales.

Vapor italià «Orient», amb càrrega general i trànsit, cap a Oporto i escales.

Vapor anglès «Fenchurch», amb càrrega de trànsit, cap a Nova York, via Tarragona.

Vapor danès «Axel», de trànsit, cap a Burriana.

Vapor alemany «Genua», amb càrrega general i trànsit, cap a Gènova.

Vapor espanyol «Balear», amb càrrega general, cap a Eivissa.

Vapor espanyol «Rey Jaime I», amb càrrega general, cap a Palma.

Accidents marítims

NOTES DEL LLOYD

Alexandria, 6. — El vapor anglès «Manovar», que havia sortit aquest

INGRESSOS de la Companyia dels Camins de Ferro del Nord d'Espanya

LÍNIES	Quilòmetres en explotació	Ingressos dels dies 21 al 31 d'octubre de			Ingressos des de 1.er de gener al 31 d'Octbre. de		
		1922	1921	Diferència	1922	1921	Diferència
Madrid a Iruia i els seus ramals.	909	3.605.361'24	3.255.755'17	+ 319.606'07	89.362.531'18	89.780.704'59	- 418.173'41
Alar a Santander.	139	256.223'26	240.345'60	+ 15.877'66	6.613.071'11	6.359.145'09	+ 253.926'02
Saragossa a Pamplona i Barcelona.	773	1.751.076'31	1.562.619'77	+ 188.456'54	41.476.533'41	39.607.550'59	+ 1.868.982'82
Tudela a Bilbao.	249	761.679'50	691.523'52	+ 70.155'98	17.363.593'64	15.697.629'06	+ 1.665.964'58
Almansa a València i Tarragona.	524	1.590.988'38	1.498.981'99	+ 92.006'39	40.620.562'36	38.084.463'33	+ 2.536.099'03
Astúries, Galícia i León.	741	1.562.446'14	1.414.982'99	+ 147.463'15	36.902.044'36	37.165.439'72	- 263.395'36
Villabona a Avilés.	21	31.576'72	25.434'93	+ 6.141'79	1.051.285'15	1.241.168'54	- 189.883'39
Ciàno a Soto de Rey.	22	22.130'95	18.829'94	+ 3.301'01	652.017'14	902.467'12	- 250.449'98
Lleida a Reus i Tarragona.	103	154.131'11	155.147'83	- 966'72	3.905.648'12	3.548.574'37	+ 357.073'75
Sant Joan de les Abadesses.	112	213.297'18	180.863'58	+ 32.433'60	5.338.759'26	4.834.001'45	+ 504.757'81
València a Utiel.	88	50.803'49	50.738'93	+ 64'56	1.373.507'31	1.358.264'77	+ 15.242'54
Tota la xarxa.	3.681	10.029.764'28	9.125.163'95	+ 904.600'33	244.653.553'04	238.579.408'63	+ 6.080.144'41

Barcelona, 9 de novembre de 1922. — El secretari del Comitè, Alfred Fuster

BORSA DE BARCELONA

10 novembre de 1922

Cotització única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat Lliure de Valors

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords de 68'40 a 68'15 i a 68'25, Alacants a 68'00 i a 68'05, Andalusos a 57'30, Cáceres variable a 34, i accions Aigües a 108'50.

A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords de 68'20 a 67'95 i a 68'00, Alacants de 68'00 a 67'85, Andalusos de 57'00 a 56'60, i Andalusos variable a 38'00.

Cotització de valors tractats al comptat i no inscrits encara en el Butlletí Oficial

Barcelona Traction and Light Power 7 1/2%, a 99'00 i 00'00.

Barcelona Traction and Light Power 7 1/2%, a 106'00.

Barcelonesa de Navegació 6 1/2%, a 53'00.

Obligacions Espanyola Colonització 6 1/2%, a 95'00.

Eléctrica del Cinca 6 1/2%, a 83'00.

Grans Molins Bascos 6 1/2%, a 90'25.

Acers Sant Martí 7 1/2%, a 89'50.

Mines de Potassa «Súria» 7 1/2%, a 99'75.

Teneria moderna 7 per 100, a 98'25 i 00'00.

Municipis de l'Exposició 6 per 100, a 96'15 i 00'00.

Canvis estrangers

París, xec, publicat 42'35

Londres, xec publicat 29'44

Berlin, xec 0'123

Viena, xec 0'918

Roma, xec 27'90

Gènova, xec 00'00

Zurich, xec 120'40

Nova York, xec 5'58

Corones sueques, París 303'50

Corones sueques, Londr. 188'15

Dones Estats

Amoritz. 5% A. 70'90

Amoritz. 5% B. 70'75

Amoritz. 5% C. 70'70

Amoritz. 5% D. 70'75

Amoritz. 5% E. 70'75

Amoritz. 5% F. 70'75

Amoritz. 5% G. 70'75

Amoritz. 5% H. 70'75

Amoritz. 5% I. 70'75

Amoritz. 5% J. 70'75

Amoritz. 5% K. 70'75

Amoritz. 5% L. 70'75

Amoritz. 5% M. 70'75

Amoritz. 5% N. 70'75

Amoritz. 5% O. 70'75

Amoritz. 5% P. 70'75

Amoritz. 5% Q. 70'75

Amoritz. 5% R. 70'75

Amoritz. 5% S. 70'75

Amoritz. 5% T. 70'75

Amoritz. 5% U. 70'75

Amoritz. 5% V. 70'75

Amoritz. 5% W. 70'75

Amoritz. 5% X. 70'75

Amoritz. 5% Y. 70'75

Amoritz. 5% Z. 70'75

Tresor 5% v. gener 1924

B 102'35

A 102'20

B 102'05

C 102'00

D 102'00

E 102'00

F 102'00

G 102'00

H 102'00

I 102'00

J 102'00

K 102'00

L 102'00

M 102'00

N 102'00

O 102'00

P 102'00

Q 102'00

R 102'00

S 102'00

T 102'00

U 102'00

V 102'00

W 102'00

X 102'00

Y 102'00

Z 102'00

Segovia

74'50

Almansa

75'35

Almansa

75'35

Almansa

75'35

Almansa

75'35

Almansa

75'35

Almansa

75'35

Almansa

75'35

Almansa

75'35

Almansa

75'35

Almansa

75'35

Almansa

75'35

Almansa

75'35

Almansa

75'35

Almansa

75'35

Almansa

75'35

Almansa

75'35

Almansa

75'35

Almansa

75'35

Almansa

75'35

Almansa

75'35

Almansa

75'35

Almansa

75'35

Almansa

75'35

Almansa

75'35

Almansa

75'35

Almansa

75'35

Almansa

75'35

Almansa

75'35

Almansa

75'35

Almansa

75'35

Bonos E.

6% 92'00

Produ. Forces M.

88'00

Reg. Lievant 6%

89'50

Risp. Amer. d'E.

95'00

Bono 102'25

Varies

88'00

Canal Urgell.

67'75

T. Filipines 1908

100'25

Asiatic 6%

97'25

Foment d'Obres

102'75

Unió Vidrera.

85'00

Carbons Borge.

90'00

A. Regaña Hbra.

64'00

Cobari. Naval 6%

91'25

Const. i Pav. 6%

89'25

Asi. Cardona 6%

83'00

G. Regaña 6%

83'50

Mecànica Velutera 6%

93'50

A. Fornas Andalusia 6%

95'50

Accions Bancos

40'00

Banc Barcelona, pla.

517'00

Banc d'Espanya.

8'50

Banc de Terrassa.

180'00

Crèdit Docks.

332'50

Banc Hip. Colonial

332'50

Varies

330'00

F.C. Nord ptes.

340'25

Alcantal ptes.

58'55

Hull, Espanya.

122'00

A. Aragó, ord.

200'00

C. Hisp. A. Elect. S. A.

187'00

S. B.

182'00

Espanya Industrial

180'00

General Teléfonos

80'50

Feminar Teléfonos

82'85

Anónima Cros.

130'00

Estrangeres

232'50

Banco E. Rio Plata

232'50

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA

TELEGRAMS OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tassa anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible.	15.26	00.00	00.00	00.00		00.00
Futura:						
Gener.	14.53	14.75	00.00	00.00		00.00
Març.	14.24	14.45	00.00	00.00		00.00
Maig.	14.01	14.21	00.00	00.00		00.00
Juliol.	13.75	14.00	00.00	00.00		00.00
Octubre.	12.95	13.20	00.00	00.00		00.00

Alexandria	Desembre	Febrer	Juniol	Tassa anterior	Obriment avui	TANCA
Futura. Asmhouni	29.85	30.25	Gener.	19.10	00.00	00.00
			Març.	18.30	00.00	00.00
Sakellaris	36.40	37.35				

Nova York	Tassa anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible.	26.80	00.00	00.00	00.00
Futura:				
Desembre.	26.68	26.60	00.00	00.00
Gener.	26.33	26.17	00.00	00.00
Març.	26.15	26.07	00.00	00.00
Maig.	25.85	25.82	00.00	00.00
Juliol.	25.50	00.00	00.00	00.00

Nova Orleans	Tassa anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible.	26.25	00.00	00.00	00.00
Futura:				
Desembre.	26.05	00.00	00.00	00.00
Gener.	26.00	00.00	00.00	00.00
Març.	25.81	00.00	00.00	00.00
Maig.	25.48	00.00	00.00	00.00
Juliol.	25.12	00.00	00.00	00.00

Barcelona, 10 de novembre de 1922.

nafragant. Es considerat com a pèrdua total.

Grimby, 7.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Els kemalistes a Constantinoble

Com precipiten els esdeveniments—L'actitud ferma dels aliats evitarà un conflicte armat?

Hou's aquí les noves que comunica el corresponent del «Corriere della Sera» a Constantinoble, amb data 6: «La situació va aguantant-se ràpidament, adquirint un caràcter inquietant. Refet patxa, que el govern d'Angora havia nomenat governador de la Tràcia, ha assumit també el govern de Constantinoble. Aparentava dies i dies la sortida vers la Tràcia, i ara se'n comprèn la raó. Constantinoble ha esdevingut de manera efectiva, una província del govern d'Angora. Els alts comissaris aliats s'han vist retornats les darreres comunicacions que havien dirigit a la Sublim Porta, al·legant que aquesta ja no existia. Els tribunals mixtes han hagut de suspendre les audiències perquè Refet patxa ha prohibit als magistrats otomans que hi participessin. La guarnició turca destacada al port i a les estacions té ordre de no deixar sortir a cap subdit otomà sense el vistat turc, deixant de tenir validesa les autoritzacions aliades.

El representant d'Angora ha inaugurat el règim de la intransigència. Les seves ordres semblen emanades amb la intenció especial d'anar contra les clàusules de l'armistici i del tractat de Mudania. Ha concedit cinc dies de vacances a les escoles i fa tres dies que la ciutat és reconeguda per manifestacions amb lluminàries. S'han disparat a l'aire un miler de trets com a demostracions de força que poden esdevenir perilloses.

Sobre el pont de Galata hi ha hagut un conflicte entre els manifestants i una patrulla de policia interaliada. Els «policemen» anglesos i els gendarmes francesos han disparat havent contestat els manifestants. Han resultat un manifestant mort i alguns ferits i quatre agents ferits. Intervingueren els carrabiners fent tasca de pacificació. Els turcs volien preparar grandiosos funerals pel mort, idea que no havia de calmar pas els ànims.

Però la major gravetat consisteix en les mesures que ha començat de prendre aquest mal Refet patxa sense preocupar-se dels aliats. Refet s'ha possessonat de la Duana i ha fet establir les tarifes d'Angora, abolint el reglament conclòs amb els aliats i exigint la vella tarifa quintuplicada com s'usa als ports d'Anatolia. Ha ordenat que no es faci més remesa a l'Administració del Deute públic del tres per cent dels drets de Duana, ha prohibit la importació de les mercaderies de luxe i de les begudes alcohòliques. Ha ordenat també als funcionaris de duanes de fer llurament de tots els ingressos al govern d'Angora en lloc de fer-ho a la Banca otomana.

Tots els funcionaris del Deute han rebut ordre de cessar també els altres pagaments a efectuar al servei del Deute. Aquestes mesures impliquen l'abolició de la comissió financiera i són considerades com la primera etapa vers l'abolició del Deute públic.

Al tenir coneixement d'aquestes mesures els alts comissaris es reuniren fent saber a Hamid bey que no pensaven ocupar-se dels afers interiors de Turquia, però que volien que resti ben entès que fins que duri l'ocupació aliada, o sigui fins a la conclusió de la Conferència de la pau, l'administració turca ha d'ésser supeditada al control interaliat, i que els contingents aliats són responsables del manteniment de l'ordre: raó per la qual resulta necessari també el control sobre la policia, sobre la sanitat i sobre els altres serveis públics. Hamid bey respongué que havia informat d'això al govern d'Angora.

La declaració dels aliats era feta de manera ferma i decidida. Es té la sensació que aquesta vegada els aliats, en ple acord, no estan disposats a cedir. Al mateix temps els comissaris aliats han fet saber a Refet patxa que consideren nul·les totes les mesures preses per ell, donant-li un termini per a tornar les coses tal com estaven, i en cas de no respondre satisfactoriament, els aliats declararan l'estat de guerra a la zona de Constantinoble.

Una correspondència de Roma que publica el mateix diari, assenyalant l'actitud d'Itàlia en la qüestió d'Orient, «El govern turc d'Angora—diu—victoriosa de la feble Grècia té també

amb les grans potències un llenguatge de vencedor. Ara apareix clar l'error comès pels aliats retardant tant temps la definició de la que hauria hagut d'ésser la primera pau de la guerra. Els turcs s'imaginen haver saltat amb el fàcil i recent èxit sobre els grecs la gran derrota de quatre anys enrera.

Es probable que l'accentuació de l'hostilitat turca reconstitueixi automàticament el front únic dels aliats que semblava havia esdevingut un camp de discòrdia. Es d'augurar que els països de l'Entente retrobin la visió dels interessos comuns i generals d'Europa. No es tracta de provocar una nova guerra a Orient, però tampoc de transformar en nació victoriosa una de les nacions vençudes, si aquest sentiment de la victòria s'ha d'expressar amb l'arrogància envers els europeus i amb els cristians, com es caracteritzen els recents actes dels turcs, tant a l'Anatolia com a la Tràcia.

Esperar dels turcs un sentit de mesura i d'oportunitat quan s'imaginen triomfar, és una il·lusió. Però podrien prendre un millor sentit de la realitat si veïessin en front una Europa unida i resolta, cosa que no és certa des del dia en que alguns aliats trametieren la Grècia a Esmirna i emprendre un joc directe amb l'exclusiva finalitat del predomini al Mediterrani oriental. Tots els actes d'Anglaterra i França a Turquia, des del 1919 fins avui condueixen fatalment a destruir els fruits de la victòria.

Ha estat un error la industrialització de la pau d'Orient suggerida per la preocupació de consolidar posicions irregulars de privilegi; error el foll desig d'una Grècia dominada de la Turquia; error l'ocupació de Constantinoble, la dispersió dels patriotes turcs obligats a l'exili i a la fugida a Anatolia; error la intervenció del govern turc de Constantinoble i col·locar al Califat alguns agents d'interessos europeus i especialment britànics; error l'haver armat els turcs d'Angora i haver-los encoratjat a la destrucció de l'exèrcit anatolià de la Grècia en lloc de facilitar una pau d'acord amb la base de l'evacuació hel·lenica; error l'espectacle, ofert després de la victòria turca a Esmirna, de profundes discussions entre els aliats, encaminades més a crear-se recíproques dificultats que no pas de finir ràpidament una línia de conducta unànime.

De tants errors n'ha tret partit el desenfrancat nacionalisme dels turcs d'Angora, que avui no tenen el sentit de la preocupació i s'imaginen que un poble de pocs milions d'homes, delinat de quasi deu anys seguits de guerra, pobre de mitjans tècnics i recursos econòmics, pugui adoptar improvisadament un to dictatorial envers les tres grans potències d'Europa.

Aquests s'haurien de posar ràpidament d'acord sobre un programa mínim de pau justa, cosa que fou sempre defensada per Itàlia contra l'opinió prevalent de les dues nacions aliades. Turquia té indubtablement el dret de donar-se el règim interior que millor li convingui i això ja ha estat reconegut implícitament pels aliats quan la darrera nota, deixant els turcs en llibertat per a nomenar una delegació única a la Conferència de la Pau. I quan la pau sigui feta Turquia haurà de tenir la plena possessió de Constantinoble, però fins que això no arribi no es comprèn perquè l'armistici signat pels kemalistes a Mudania no ha d'ésser respectat.

Entretant urgeix definir quines han d'ésser les fronteres de la Turquia a Europa i conèixer quines seran les garanties mínimes que el nou govern turc pensa assegurar als estrangers en el territori que li serà reconegut. Davant la ventada xenòfoba que bufa a Turquia no és possible desinteressar-se de la protecció de la vida, dels drets o dels béns dels subdits europeus en aquell país. Amèrica demostra tenir una mateixa preocupació quan s'alarmava davant la improvisada arrogància que els errors passats dels aliats i la victòria sobre els grecs han determinat en la conducta dels turcs que ahir regnaven a Angora i que avui regnen també a Constantinoble.

La principal dificultat per a una decisió ràpida dels aliats és el govern anglès que es troba en ple període electoral, i abans d'anar a la Conferència de Lausana voldria conèixer el resultat de les eleccions per a saber si compta amb l'opinió del país. El govern britànic ha demanat l'ajornament de la Conferència de Lausana, a la qual cosa s'oposa Poincaré, i també el govern d'Itàlia voldria que comencés de seguida. En tot cas, l'ajornament sols s'admet per una setmana, i encara es suggereix al govern britànic la conveniència de començar de seguida els preliminars de pau per a no complicar més la greu situació de Constantinoble.

En efecte: si els alts comissaris aliats a Constantinoble no aconseguen deturar l'impetuositat dels kemalistes no es preveu altra solució que la proclamació de l'estat de guerra i d'aquí a la guerra mateixa no hi ha més que un pas.

La qüestió d'Orient es troba, doncs, en situació anàloga als dies de l'acció dels turcs al Txanac i que fou salvada gràcies a l'acord de Mudania. Vindrà també ara un nou acord a Constantinoble o bé els turcs no sabran dominar llurs impaciències?

El moviment sinn fein a Irlanda

Es venia dient, aquests darrers dies, que els republicans feien gestions davant el Govern de l'Estat lliure per tal d'establir d'un cop la pau a Irlanda. Però sigui que aquests rumors fossin falsos o bé que essent veritables aquelles gestions no hagin donat un resultat satisfactori, pacífic, el cas és que els republicans continuen oposant-se al Govern de l'Estat lliure i mostren la decisió de voler mantenir romànticament la República, encara que no sigui més que una ombra.

Mentre al Parlament legal celebra les seves reunions a «Leinster House», els enemics del Tractat anglo-irlandès celebren també les seves sessions, secretament, considerant-se els continuadors de la «Dail Eireann» republicana. En la primera sessió s'elegí de nou el Govern de la República, tornant de Valera a ésser nomenat President. Així mateix se'l facultà perquè nomenés el seu Consell d'Estat o Govern fins que l'Assemblea pugui reunir-se públicament o fins que el poble pugui amb tota llibertat elegir els seus governants.

De Valera ha nomenat ja el seu Govern, formant part del mateix entre altres «Sean T. Kelly» antic ambador d'Irlanda a París i un dels dos delegats irlandesos que presentà el cèlebre missatge a la Conferència de la Pau d'Europa, quan En Wilson hi treballava. Forma també part del nou Govern «Miss Mary MacSwiney», germana del que fou batlle de Cork, essent la primera vegada que una dona exerceix una cartera ministerial.

En un manifest que publicà el nou govern un cop constituït, es diu que l'únic parlament legal d'Irlanda és la «Dail Eirann», així com que l'únic govern legal és la República. Els que formen l'actual Parlament de l'Estat lliure són — segons el manifest republicà — els conspiradors que han produït una revolta armada per aterrar la República, establint el nomenat Estat lliure i un Parlament provisional. Ells — segueix dient el manifest susdit — estan subjectes a un poder legislatiu estranger. Els diputats de la Dail Eireann, però — diu — estan decidits, plens de fe, a continuar defensant el govern independent de la Irlanda indivisible.

Tot això demostra que els corrents de pau que venien anunciant-se o no són certs o bé s'han romput. La divisió continua a Irlanda, no ja entre la Irlanda ulsteriana i la Irlanda del Sud, sinó entre els mateixos irlandesos nacionalistes. El mantenir-se la divisió vol dir, naturalment, que es manté la guerra civil i que Irlanda continua davallant pel camí d'una lluita fratricida.

Es un cas tràgic el d'Irlanda. La sang dels seus fills abans vessada en la lluita contra Anglaterra raja ara en una lluita entre germans, mentre els soldats anglesos que encara resten a Irlanda s'ho contemplen com a espectadors que veuen com tot d'un cop lodi que els irlandesos els tenien l'esmercen els mateixos irlandesos ells amb ells.

R. NEGRE-BALET

Lletra de Constantinoble estant

Vers la conferència. — La dificultat del lloc. — Facilitats i entrebancs.

Era desig d'aquestes gents que la Conferència se celebrés en una ciutat qualsevol de l'Anatolia. I en aquest sentit feren mantes indicacions. La Conferència és convocada oficialment per al 13 de novembre a Lausana. Les raons adduïdes pels nacionalistes turcs no han estat ateses i eren de pes.

Deien ells: Un país llunyà retardaria les deliberacions per les dificultats d'una correspondència freqüent entre Angora i els seus delegats, no posseïnt la Turquia cap mitjà ràpid com ho són la telegrafia sense fil, torpediners, etc. I com que moltes de les qüestions a debatre no poden els delegats anatolians resoldre-les per si mateixos...

A Esmirna, per exemple, hi haurien assistit les capacitats més sobresortint presidides per En Mustafa Kemal. Aquests per llur autoritat s'haurien més fàcilment posat d'acord amb les potències aliades, i en qualsevol diferència important l'Assemblea Nacional Turca hauria pogut deliberar o resoldre simultàniament i seguint el curs de la conferència internacional.

De totes maneres a Angora ha produït bona impressió la data assenyalada, ja que es temia un nou retard pel fet de les crisis ministerials angleses i italianes i els preparatius per a atènyer llurs reivindicacions es porten i fan de dies amb rapidesa i seny.

Per de prompte la delegació turca d'Angora no serà presidida per cap diplomàtic. Aquesta missió és estat confiada al general Ismet Patxa. Fou ja ell el qui a Mudania donà promesa d'una gran flexibilitat, tot i mantenint-se en ses posicions. No res menys, és un personatge apreciat pels delegats aliats i la satisfactoria conciliació de Mudania és en sa major part la seva obra.

D'altra banda gaudeix de tota l'estima i confiança de sos compatriotes. Des d'un bell començament es posà del costat d'En Mustafa Kemal, personalment ha dirigit totes les operacions militars dels kemalistes, és, per tant, coneixedor dels esforços i sacri-

ficis del poble anatolià, al qual sabrà correspondre dignament no malgrat tant inútilment la valor de les victòries militars assolides des de la primera batalla d'Inn Eunu fins a la darrera ofensiva que els allibera de la dominació grega.

En el sentit d'aquests medis, un altre factor que ha de facilitar una ràpida concòrdia i una llarga pau és la caiguda de Lloyd George. Dirigit per un altre home, l'Anglaterra comprendrà millor la justícia de les aspiracions turques i la necessitat d'atendre-les, cosa que haurà estat molt més difícil d'atènyer, amb veritable perjudici per a tota Europa, amb l'anterior cap del Govern britànic.

Què serà la Conferència? A França, que definitivament encarrila la seva política vers aquestes terres, correspondrà en sa major part l'acció principal. Se l'escollirà com a part interessada, i per a la renovació de la seva amistat se li demanarà que actuï de mitjancera.

Amb tot i la gran força i potència de l'Anglaterra en aquesta Conferència, la primera paraula serà de França. I l'èxit o el fracàs a ella s'haurà d'atribuir.

Turquia hi va, com ja hem assenyalat, lleialment, sincerament, desitjosa de pau, però a base d'obtenir la seva independència i la seva llibertat sense limitacions de cap mena.

Refet Patxa ahir mateix llançava aquestes paraules reveladores: «Les qüestions econòmiques són l'element essencial de la prosperitat i existència nacionals. Si un poble no disposa de la seva independència econòmica, la sola llibertat política no significa pas gran cosa. La noció d'independència constitueix un tot indivisible. Tots han jurat fermament d'aplicar integralment aquests principis de la prosperitat nacionala».

Veurem, doncs, pràcticament com s'orientaran els delicats problemes que cal resoldre perquè la pau regni de nou entre tots els homes.

Esteve ROLDAN

Constantinoble, 28 octubre 1922

La immigració als Estats Units

Escassetesa de treballadors

Washington, 10. — Davant l'escassetat de treballadors, el Govern està disposat a acceptar una proposició tendint a restringir els requisits exigits als emigrants. — Havas.

A l'Ajuntament de Londres

Discurs de Lord Salisbury i Bonar Law

Londres, 10. — S'ha celebrat un banquet a l'Ajuntament, per a celebrar la recepció del lord alcalde. En el dit banquet ha pronunciat un discurs Lord Salisbury. Com havia de contestar en nom del cos diplomàtic l'ambaixador d'Espanya, Lord Salisbury va rebre homenatge a aquest país, que qualificà de «terra del sol i de la cortesia», on els estrangers es troben com a la seva pàtria. Salisbury recordà les brillants pàgines que Espanya ha escrit en la història del món i elogià el seu clima i el seu esperit cavalleresc.

L'ambaixador d'Espanya — continuà dient — gran amic d'Anglaterra, serà rebut amb tots els honors a tot arreu que hi hagi anglesos i molt especialment a l'Ajuntament de Londres.

Contestà l'ambaixador espanyol amb un discurs donant les gràcies a Lord Salisbury pels elogis tributs a Espanya, i expressà la satisfacció de tots els diplomàtics, per entendre que el nou Govern anglès, com els ante-

riors, venia a treballar per la pau del món.

Bonar Law parlà a continuació expressant que la cooperació de tots els aliats i en especial d'Anglaterra, França i Itàlia, és necessària per a la pau del món. Aquesta cooperació existeix ja pel que es refereix als assumptes de Constantinoble, davant dels quals la unitat aliada és perfecta. A tothom interessa la reconstrucció de l'Europa Central. La restauració dels interessos materials d'Alemanya ha d'ésser en benefici no sols d'aquesta nació, sinó també de França i Anglaterra. — Havas.

La política italiana

Els canvis d'ambaixadors

Roma, 10. — Els periòdics diuen que l'ex-ministre senyor marqués della Torretta serà nomenat ambador a Londres, en substitució del senyor Di Martine, el qual passarà a Tòquio.

Afegeixen que el baró romà d'Avessana anirà d'ambaixador a París, el comte Paolitti di Calbani serà designat per al mateix càrrec a Madrid i el comte de Bosdari serà també nomenat ambador destinat a Berlín. — Havas.

Declaracions de Mussolini

Roma, 10. — Mussolini ha declarat, en una intervenció, que es proposa assistir personalment a la Conferència de Lausana, si la situació interior del país ho permet. Afegeix que aprovava per complet el punt de mira de Poincaré de voler avançar la reunió de la Conferència, i insistí sobre la necessitat d'un front únic internacional, qualsevol que siguin les contingències, fins militars, que convingui afrontar davant dels turcs. Respecte a Constantinoble es declarà partidari de la suspensió de capitulacions i per

un sistema de garanties eficaces i suficients.

Parlant de la qüestió de Tunis, Mussolini expressa la seva convicció d'arribar aviat a una intel·ligència franco-italiana, per al qual serà suficient que França practiqui una política més liberal davant dels nombrosos agricultors establerts a Túnez. Res essencial—afegeix el cap del Govern italià—deu ni pot separar a França d'Itàlia. La pròxima signatura d'un acord comercial entre ambdós països produirà el millor efecte. Per altra part entenem que l'intercanvi intel·lectual ha d'ésser intensificat.

Mussolini acaba dient que Itàlia està amb França en la qüestió de les reparacions, per la raó de que ambdues nacions tenen en l'assumpte igual interès.—Havas.

El Papa i Mussolini

Roma, 10. — Als centres vaticanics es nega que sigui certa la notícia que el senyor Mussolini hagi fet gestions per a ésser rebut en audiència pel Papa. —Havas.

La desmobilització feixista

Roma, 10. — Notícies arribades de tots els indrets d'Itàlia diuen que la desmobilització feixista està ultimada i que per tot arreu aquests ja han lliurat les armes. —Havas.

La situació a Alemanya

La convocatòria del Reichstag

Berlin, 10. — El Reichstag ha estat convocat per al dia 13 del corrent. S'assegura que el dia 14, el canceller senyor Wirth farà davant del Reichstag una declaració sobre les negociacions hagudes a Berlín amb la Comissió de Reparacions de París.—Havas.

L'aniversari de la Revolució

Berlin, 10. — El dia d'ahir, aniversari de la revolució que implantà la República, transcorregué amb absoluta calma, no havent-se interromput el treball enlloc.

Al vespre, els socialistes celebraren diverses reunions i mitings, commemorant la instauració de la República.

Notícies rebudes de Múnic diuen que hi ha hagut també complet ordre.—Havas.

L'actitud de Baviera

Múnic, 10. — El nou cap del Govern ha llegit a la Cambra bavaresa la declaració ministerial, afirmant la fidelitat de l'Estat de Baviera al Reich, però sempre disposat a defensar la seva independència, i mostrant-se enèrgic contra els perturbadors de la pau social. —Havas.

La comissió de Reparacions surt de Berlín

Berlin, 10. — El canceller senyor Wirth ha informat, davant la Comissió de Negociacions estrangeres, sobre les negociacions següents aquests dies pel Govern amb la Comissió de Reparacions de París.

Aquesta ha adirigit una carta al Govern de l'Imperi manifestant-li que així que torni a París examinarà les proposicions que li han estat presentades pel Govern alemany i totes les altres que aquest envii.

La Comissió de Reparacions va sortir, a la nit, amb direcció a París. —Havas.

Els afers de l'Orient europeu

Un discurs de Lord Curzon

Londres, 10. — Durant el discurs pronunciat últimament per Lord Curzon, declarà que el projecte kemalista tendeix a eliminar tots els elements cristians d'algunes regions, les quals quedarien convertides poc menys que en un desert si aquest intent arribés a realitzar-se.—Havas.

L'actitud dels Estats Units

Paris, 10. — Despatxos de Washington, de font britànica, anuncien que el Govern americà es mostra favorable a l'ajornament de la Conferència de la pau proposat per Anglaterra, que permetria al Govern dels Estats Units designar un representant en la dita Conferència i donar-li instruccions precises.

Afegeix el despatx que el representant dels Estats Units a la Conferència, probablement serà el ministre americà a Suïssa, almirall Bristol, o l'ambaixador a Roma. —Havas.

Els socorsos del Sant Pare

Roma, 10. — El Papa ha ordenat que s'efectuï una nova remesa de 50.000 llires a l'arquebisbe d'Esmerina perquè les distribueixi, sense distinció de raça ni de religió, entre tots els necessitats. —Havas.

La Conferència de Lausana

Londres, 10. — Segons l'Agència Reuters, l'ajornament de la Conferència de Lausana serà solament de vuit o deu dies, per a donar temps de canviar impressions sobre la situació actual.—Havas.

Cuirassat francès a Turquia

Paris, 10. — El Govern ha acordat trametre un nou cuirassat a Turquia.—Havas.

Winston Churchill i Lord Curzon

Londres, 10. — En carta dirigida a la premsa, lord Curzon declara que el ministre de les colònies, lord Winston Churchill, és el responsable del manifest publicat per l'anterior Govern, amb data 6 de setembre, sobre la política a Orient, així com de la crida feta als dominis.—Havas.

Anglaterra i França

Londres, 10. — El Govern britànic ha donat instruccions al seu ambaixador a París, lord Harding, perquè obtingui declaracions precises del Govern francès sobre certs assumptes, com, per exemple, la qüestió de Mosul, frontera de Síria, i la qüestió del Dodecanès, la qual discussió no volia promoure el Govern britànic a la Conferència de Lausana. —Havas.

Discurs de Poincaré a la Cambra francesa

Paris, 10. — Cambra dels diputats.—Responent a diferents interpellacions formulades relatives a política general, el president del Consell, senyor Poincaré, consagrà la primera part del seu discurs a tractar de la política interior, tocant després la política exterior.

El president del Govern indicà l'objecte de les conferències de Lausana i Brussel·les.

Després recordà les seves declaracions precedents relatives a la qüestió del Pròxim Orient, les seves converses amb els senyors Curzon i Schanzer i l'actitud de França en l'assumpte, així com els esforços realitzats, que no han tingut èxit.

Malgrat els esforços realitzats per a impedir-ho, les hostilitats continuaren i l'exèrcit grec arribà a sofrir una completa derrota.

El senyor Poincaré fa referència als esforços realitzats per França destinats per tal de mantenir la pau a Orient, a desgrat del mateix rei Constantin.

Afegeix que després es produí la victòria turca i que, quan va saber-ho la colònia francesa de Constantinoble, va començar a sortir de la dita capital, mentre que el general Pelle pregonitzava la necessitat de portar amb urgència la frontera turca a Maritza.

Per altra part, França proclamava clarament, com ho havia fet sempre, la seva resolució d'assegurar la llibertat dels Estrets.

El senyor Poincaré féu de seguida història de l'incident de Chanack. El general Harrington, sense avisar el Govern francès, havia demanat als seus col·legues francesos i italians el trametiment de contingents a Chanack. Aquests últims accediren al desig del general Harrington, que no podia ésser considerat com a una ordre, car no tenia cap dret per a ordenar moviments militars, sinó solament pels volts de Constantinoble.

El general Pelle telegrafà aleshores la decisió dels kemalistes d'atènyer els objectius assignats, que no podia nesser altres que Constantinoble i Tràcia.

Insistia en la necessitat d'adoptar una línia de conducta, militar o diplomàtica.

El Govern consultà aleshores amb els generals Foch i Weygand. Els nostres caps militars — segueix dient el senyor Poincaré — estaven unànimes a declarar que Chanack era indefensible i el més petit incident podia desencadenar entre els turcs i els aliats una guerra molt més greu que la precedent, ja que Romania i Rússia podrien intervenir-hi.

Vist tot això, el senyor Poincaré va creure que era el seu deure retirar les forces franceses de la dita posició. (Grans i prolongats aplaudiments acullen les paraules del president.)

El senyor Poincaré recordà després la sorpresa experimentada pels governs francès i italià amb motiu de la nota anglesa relativa a la defensa dels Estrets, la qual nota semblava voler forçar la mà als aliats.

Fins aleshores França havia observat sempre una actitud correcta, i afegeix que no podia tractar d'enviar reforços a aquests contingents.

La nota anglesa causà als turcs una sobreexcitació perillosa, agreujada per la crida feta després als Dominis.

El general Pelle pregà al general Harrington de cridar a Constantinoble els contingents francesos i italians perquè França i Itàlia marxaven de complet acord.

Es injust, doncs, voler que França hagi tingut exigències amb els aliats.

A continuació el president del Consell diu: Vam retirar els nostres contingents, no de Constantinoble ni Gallipoli, sinó només d'un lloc que era indefensible.

Vam aconsellar — prossegueix dient el senyor Poincaré — als angleses que obressin d'una manera semblant, però no hi accediren, i gràcies a les negociacions que vam entaular, no foren atacats, perquè sense la intervenció francesa, els turcs no haurien anat a la Conferència de Mudania i la guerra hauria esclatat.

Per altra part, el general Harrington mateix declarà que Chanack era indefensible.

El senyor Poincaré, sabent que el senyor Lloyd George havia demanat a Romania i Jujo-Eslàcia que enviesin tropes a Constantinoble, informà a Lord Curzon de l'assumpte pel fet d'haver-se pres aquesta iniciativa, sense una consulta prèvia als aliats.

Frància considerava que les mesures adoptades serien imprudentes per a la preparació de la pau i l'opinió francesa hauria protestat davant la idea de la col·laboració franco-hel·lènica. —Havas.

On és el Soldat?

Londres, 10. — Als cirkols ben informats s'assegura que el Govern anglès ignora on pot trobar-se el soldat de Turquia.

No és cert que Mohamed VI es refugiés en un vaixell de guerra britànic com s'ha dit. —Havas.

El «statu quo» dels Balcans

Atenas, 10. — El ministre de Negociacions estrangeres, senyor Politis, ha expressat la seva gran satisfacció davant el resultat obtingut en les entrevistes que celebra amb els ministres jugoeslaus.

El senyor Politis anuncia que amb el Govern jugoeslau havien acordat l'adopció d'una política comuna en la Conferència de Lausana, política que tendeix a mantenir el statu quo als Balcans. —Havas.

Els aldarulls d'Irlanda

Detenció del cap insurrecte Childers.

Dublin, 10. — El cap rebel Childers ha estat detingut al comtat de Wicklow i traslladat a aquesta capital, quedant tancat a la caserna de Portobello. —Havas.

Valera en perill

Londres, 10. — El diari Evening News diu que el senyor De Valera, que es trobava molt a prop del lloc on fou detingut el capdavanter rebel Childers, per poc no fou també capturat fent-se escapolir pocs moments abans d'arribar al lloc on s'amagaven les forces regulars irlandeses que el cercaven per agafar-lo. —Havas.

Els premis Nobel

Einstein, Nielsbohr i Soddy

Estocolm, 10. — El premi Nobel de Física, corresponent a 1921, ha estat atorgat al professor Einstein, i el corresponent a 1922 al professor danès Nielsbohr. El de Química corresponent a 1921 ha estat atorgat al professor anglès Frederic Soddy, de la Universitat d'Oxford. —Havas.

Fundació del Premi Maria Barrientos

La Sala de Cent estava plena de concurrència de totes les classes socials. L'alcalde envià el seu auto i un oficial del ceremonial per a acompanyar l'excelsa artista lírica catalana Maria Barrientos a Casa de la Ciutat. El marqués d'Alella la va rebre al cap de l'escala d'honor i passaren al saló de l'Alcaldia, on li foren presentades totes les distingides personalitats allí aplegades.

Precedits dels massers, entraren a la Sala de Cent, essent rebuts a peu dret per tots els concurrents.

A l'entrada presidencial hi havia l'alcalde, que tenia a sa dreta la gran cantant, el primer tinent d'alcalde senyor Maynés, el catedràtic de Dret En J. Sánchez Diezma i els mestres Antoni Nicolau (director de l'Escola Municipal de Música) i Enric Morera. A l'esquerra hi havia el President de la Mancomunitat En Josep Puig i Cadafalch, el tinent d'alcalde senyor Tusell, els presidents i directors de l'Orfeó Català En Joaquim Cabot i En Lluís Millet i el regidor senyor Palau.

Als escons hi havia els regidors senyors Blaiot, Morera, Matons, Esteve, Tomás, Plaça, Bosch Labrés, Sabaté, Escalé, Junyent, Navés, Santamaría; el secretari En Claudi Planas, els alts empleats senyors Vidal-Guardiola, Tenas, Buxaderas, Pi i Sunyer; l'entusiasta nacionalista llenguadort de Tolosa M. Solà, les distingides dames Na Camila Martínez, vídua de Arnús; Na Pilar Morelada d'Arnús, Na Isabel Llorach; els professors de l'Escola Municipal de Música senyors Soler i Torrelló, i el secretari de la mateixa Escola el celebrat violinista Costa, i molts altres que s'albiraven entre la nombrosa concurrència.

EL PREMI BARRIENTOS

La senyora Barrientos va pregar al senyor Ribé que llegís unes paraules que portava escrites, que deien que, barcelonina de naixença i catalana de cor i havent fet els primers estudis musicals en aquesta Escola, durant sa carrera artística per tot el món sempre servia viu els grans records de la infantesa i alimentava el propòsit de fer quelcom que unís de Música de Barcelona. Incidentalment feu constar que en la realització d'aquest propòsit hi ha tingut la desinteressada cooperació del nostre gloriós Orfeó Català.

Que havia decidit fer una Fundació per a adjudicar una pensió, premi o borsa de viatge, a judici d'un Jurat competent, a l'alumne de l'Escola Municipal de Música que demostrés tenir més aptituds artístiques perquè pugui perfeccionar els seus coneixements tècnics en els grans centres musicals d'Europa; agraïx a l'Ajuntament la solennitat, potser desproporcionada, amb què ha rodejat l'acte de la instauració d'aquesta modesta Fundació, els estatuts de la qual seran formulats per un Patronat constituït per l'alcalde i els directors de l'Escola Municipal de Música i de l'Orfeó Català.

Acabà remerciant a l'alcalde, Ajuntament, restants personalitats i a tota la concurrència el major relleu que amb llur presència havien donat a l'acte. (Grans aplaudiments.)

El senyor alcalde contestà a la gran artista en nom de la ciutat, dient que tenia el més gran honor en rebre aquella Fundació feta per una eminent artista catalana de fama universal, filla predilecta de Barcelona, com ho demostra el seu amor a la ciutat que la volé néixer i que tantes vegades l'ha ovacionada.

Remercia la generositat de la gran artista, que dona sa valuosa ajuda a l'artista incipient perquè pugui assolir, si la Natura li dona facultats, els cims més gloriosos de l'art.

I no és sola aquesta generositat de la nostra gran cantant, sinó que acaba de manifestar al mestre director de l'Escola Municipal de Música que quan a l'esmentada Escola hi hagi un alumne amb disposicions naturals excel·lents per al cant i tingui la deguda preparació musical, ella, personalment, s'encarregarà de perfeccionar els coneixements tècnics d'aquell alumne si li envien a París.

En nom de la ciutat li endreça afectuoses paraules de remerciament. (Grans aplaudiments.)

L'ACTA DE LA FUNDACIÓ

Escrita sobre paper pergami amb artístiques lletres inicials i el text amb caràcter gòtic, diu:

«A la ciutat de Barcelona, el dia 10 de novembre de 1922, a la Sala de Cent de la Casa Consistorial, l'artista

lírica Maria Barrientos institueix solemnialment un premi a profit dels deixebles de l'Escola Municipal de Música de Barcelona amb les condicions que seran fixades pel Patronat que es nomenarà.»

Signen: Maria Barrientos, marqués d'Alella, Josep Puig i Cadafalch, Enric Maynés, J. Sánchez Diezma, Lluís Bosch i Labrés, J. Cabot, A. Nicolau, J. Lamote, J. Navés, Lluís Millet, A. Escalé, Josep M. Sabaté, Martí Matons i Claudi Planas.

EL CONCERT

L'Escola de Música Municipal de Música, agraïda a la generositat de Maria Barrientos, envia els seus deixebles predilectes a festejar-la.

El jove violinista En J. Giménez, acompanyat al piano per En T. Buxó, va tocar el concert en sol menor de Max-Bruch, amb una destresa mestri-vola. Fou ovacionat.

La xamosa damisella Na Marguerida Chala va tocar al piano el «Scherzo en si menor», de Chopin; «El somni d'amor» i «Campanella», de Liszt, amb una facilitat, amb un mecanisme de digitació i amb un sentiment que la fan una veritable concertista. També ovacionada insistentment.

El jove A. Gabriel Rodó, violoncellista, acompanyat per En J. Suñé al piano, va tocar també amb gran perfecció «Allegro appassionato», de Saint-Saens, i la «Sonata en re», de Bach, que li valgueren molts aplaudiments.

MARIA BARRIENTOS

L'alcalde remet un magnífic pom de roses amb una gran llacada de rica i sumptuosa cinta dels colors catalans i li prega la mercè de deixar sentir a la concurrència el seu art privilegiat. Una grandiosa ovació esclatà quan la gran cantant s'alçà a per a dirigir-se al costat del piano, disposant-se a cantar. L'acompanya al piano el mestre Lamote, director de la Banda Municipal i gira els fulls de la solfa el mestre Nicolau, director de l'Escola de Música.

Amb la seva veu meravellosa, amb aquella afinació perfectíssima, amb aquell art exquisit del qual ella sola en té el secret, va cantar l'Ària «Ah, ritorna età dell'oro» d'una òpera de Gluck, i l'Ària «Zaffiretti lusinghiere» de l'òpera «Idomeneu», de Mozart, que tan ovacionada ha estat en els concerts que ha donat al Palau de la Música Catalana.

L'excelsa artista catalana, que avui marxa de Catalunya cap a París, va cantar amb un sentiment, amb una claredat i un art exquisit la cançó de N. M. de Vives «l'emigrant», causant una intensa emoció que repetia l'enternidora estrafa «Dolça Catalunya pàtria del meu cor—quan de tu s'alluny—d'enyorança es mor—»

Una ovació unànime i entusiasta ressonà i durà llarga estona per la històrica Sala que, així com segles enrera hi ressonaren les veus del savi Consell de Cent, avui hi han ressonat els cants sublims de la més gran artista lírica catalana.

Una ovació d'aplaudiments la saludà quan del braç de l'alcalde i acompanyada de totes les personalitats sortí de la sala.

Al saló de l'Alcaldia fou felicitada efusivament, i allí va pendre comiat de tots.

Quan arrencà l'auto que la portava la saludà en unànimes aplaudiments del que l'esperaven al vestibol.

Ha estat una bella festa i magnífica continuació d'aquests dies. La gran cantant catalana va cantar al Palau de la Música dies enrera i ahir va cantar per al poble a la Casa de la Ciutat, Grans merces.

Última hora

Les Junes de defensa a Barcelona

Durant la nit passada, sembla que els elements afectes a la Junta de Defensa de l'Arma d'Infanteria, havien celebrat una reunió, en lloc que no era cap edifici oficial ni al Casino Militar.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALA D'AVISOS I NOTICIES

Dissabte, 11 de novembre de 1922

DECADÈNCIA

MENTRE el Sr. Sánchez Guerra insistia a negar l'existència de cap mena de conflicte com a conseqüència de l'actitud de les Juntes militars Informatives o de Defensa, els documents llurats als diaris de Madrid pel tinent coronel Millan Astray, cap del Terc, donaven a l'afer l'actualitat més aguda.

El Govern creu, doncs, que els problemes es resolen o s'eviten defugint-los, amagant-los. Quina error més perillosa i més funesta! Aquest sistema de voler defugir la realitat, de voler amagar la veritat, és el sistema que ha produït històricament la davallada secular de l'imperi espanyol. El fet que l'experiència secular i les catàstrofes que aquest sistema ha produït no hagin tingut prou força per a menar cap al penediment, la rectificació ni l'esmena, fa témer que plana damunt el segment hegemònic d'Espanya una mena de predestinació ineludible.

Són precisament aquests problemes els que demanen amb més força la màxima sinceritat i la màxima llum. No és amagant-los ni defugint-los com poden ésser resolts. Cal exposar-los amb tota claredat per tal que el país pugui judicar-los amb exactitud i resoldre'ls amb eficàcia. La gravetat de la situació no desapareix amb les negatives del Sr. Sánchez Guerra, el Sr. Barrera o el senyor Piniés.

No volem emetre cap judici sobre el fons de la qüestió, entre altres motius perquè el Govern ens ha privat fins ara d'aquesta prova documental que la nostra Agència a Madrid ens anuncia.

Però la impressió que tot el que està passant produirà al país serà de tedi i de cansament. El contrast entre la tragèdia del Marroc i la ineptitud del Poder públic és tan notori que supera totes les formes de l'arbitrarietat.

No sabem el que hauria passat, durant la guerra europea, a qualsevol país on s'haguessin presentat aquests fenòmens. El que sabem és que tal país no hauria pas aconseguit la victòria. El Poder públic, els titulars i els instruments del Poder públic, actuen a benefici d'Abd-el-Krim.

Davant aquest espectacle, el país accentuarà el seu divorci del Poder públic, la seva indiferència, diguem-ne la paraula, el seu fastig. Titulars i instruments de l'Estat no podien donar una prova més colpidora de llur manca de patriotisme, d'aquest patriotisme en nom del qual tantes vegades s'han oposat a l'empenta alliberadora de Catalunya. Llur patriotisme, però, és un patriotisme verbalista, convencional, sense vida.

Cal, doncs, que Catalunya es redrexi cada volta amb més confiança en ella mateixa; que Catalunya servi i enforteixi el seu patriotisme, el seu sentit actiu i eficaç del patriotisme. I que aquests titulars i aquests instruments del Poder públic no gosin invocar mai més el patriotisme contra els ideals de Catalunya. No en tenen cap, ells, de patriotisme. Respectin, almenys, el nostre patriotisme català.

qual es dona compte d'haver passat als ministres d'Estat i Foment l'escrit del president de la Mancomunitat de Catalunya, interessant que no sigui suprimida l'estació de Puigcerdà del ferrocarril transpirinenc Aix-Puigcerdà-Ripoll.

CONSELL PERMANENT

Despatx de les Seccions en la reunió del Consell Permanent dels dies 8 i 9 del corrent:

Despatx oficial

Reals Ordres de la Presidència del Consell de ministres, contestant les comunicacions que per acord de la darrera Assemblea, a iniciativa de diversos senyors diputats de la Mancomunitat, foren dirigides al Govern, interessant la distribució del cupus anual de reclutes per regions; la normalització del servei dels soldats de quota; el manteniment de l'estació de Puigcerdà del ferrocarril Aix-Puigcerdà-Ripoll.

Designació de representant de la Mancomunitat per a formar part de la Delegació barcelonès del Comitè de la Fira de Mostres de Sant Sebastià.

Política social

Designació dels consellers don Josep Estadella i Arnó i don Agustí Riera i Pau, i dels funcionaris tècnics don Manuel Reventós i Bordoy, ex-cap del Negociat de Política Social de la Mancomunitat i don J. Ruiz i Castella, director de l'Institut d'Orientació Professional, per assistir a la proxima Conferència d'Assegurances de Malaltia, Invalidesa i Maternitat, que se celebrarà a Barcelona.

Carreteres, camins i ponts

Reconeixement i s'escau, recepció única dels treballs de proveïment de pedra al camí de Manresa a Sampedor.

Recepció definitiva de les obres de la carretera de Selsoña a l'Hostal del Boix.

Aprovació del projecte de camí veïnal de Torrelló a la carretera de Barcelona a Ribes, per les Masies de Voltregà, amb pont damunt del riu Ter.

Adjudicació de les obres d'exploració i fabricació al camí veïnal de Barcelona (Sant Andreu) a Santa Coloma de Gramanet, amb pont damunt el Besòs.

Cultura

Organització d'una nova classe de pàrvuls a l'Escola Montessori.

Adjudicació definitiva de les obres de construcció de la Biblioteca Popular de Vilobí.

Nomenament del Patronat de l'Escola d'Indústries de Teixits de Punt de Canet de Mar.

Nomenament de don Manuel Martínez i Marqués, per al càrrec de professor de Química Tèxtil, a l'Escola del Treball.

Organització d'una classe d'Anglès a l'Escola del Treball.

Concessió de tres beques per alumnes de l'Escola d'Administració.

Agricultura

Concessió d'un curs de vuit lliçons sobre conreu de la vinya, ramaderia i terra camps, al Sindicat Agrícola de Sampedor.

Projecte de confecció i publicació del mapa agràric de Catalunya.

Beneficència

Tràmit d'expedients de reclusió de dements pobres a càrrec de la Mancomunitat.

Les eleccions als Estats Units

La victòria dels republicans

Deiem fa uns deu dies, parlant de la campanya electoral als Estats Units:

«El resultat probable de les eleccions serà que els republicans conservaran llurs majories a les dues Cambres del Congrés. A la Cambra de Representants, però, llur majoria minvarà considerablement, segons tots els indicis, car el desgast produït per l'exercici del Poder no els permetrà conservar les extraordinàriament favorables votacions que aconseguiren en 1920. Al Senat probablement, conservaran, amb poca diferència, llur actual majoria.»

«Warren G. Harding acabarà, doncs, el termini de la seva Presidència conservant la majoria en ambdues Cambres, si el resultat de les eleccions del 7 confirma aquestes impressions preliminars de la campanya.»

Les notícies rebudes ja de les eleccions permeten afegir ara que llur resultat confirma aquestes impressions: els republicans conserven llurs majories a les dues Cambres del Congrés, minvada, però, considerablement a la de Representants.

Han estat elegits ara tots els diputats que formen la Cambra de Representants (435) i una tercera part dels Senadors. El nombre total de senadors és de 96. Els republicans tenien a la Cambra de Representants una majoria de 170, deguda a llur aclaparadora victòria del 1920. A l'alta Cambra tenien 60 senadors contra 36 dels demòcrates.

Cal prevenir els lectors contra les informacions tendencioses de les Agències telegràfiques, que atribueixen la pèrdua de vots dels republicans a la *Llei seca*, que prohibeix el comerç i la venda de begudes alcohòliques. La *Llei seca* no ha estat pas una invenció dels republicans. Entre els republicans, com entre els demòcrates, hi ha partidaris i adversaris de la *Llei seca*. Els demòcrates no han realitzat la campanya electoral a base de proposar la derogació de la *Llei seca*, sinó a base de combatre l'actuació dels republicans, durant les grans vagues de carrilaires i minaires, i de predir que la reforma aranzelària, ultraproteccionista, encarrirà considerablement el cost de la vida.

La campanya electoral s'ha realitzat a més a més, en molts Estats, a base de qüestions locals. La *Llei seca* tan sols ha estat matèria de controvèrsia en alguns Estats: Nova Jersey i Ohio, com a exemple. A Nova Jersey han lluitat el senador republicà Frelinghuysen, partidari de la *Llei seca*, i el governador Edwards, que volia fer de Nova Jersey un Estat «tan mullat com la mar». A Ohio lluitaven el senador demòcrata Pomerene i un candidat republicà, i l'oposició demanava una modificació de la *Llei seca* en el sentit de permetre la venda de vins i cerveses. A Minnesota, a Nebraska, a Dakota Nord i a altres Estats el tema de la campanya electoral ha sigut la reforma agrària. També ha influït molt en el resultat de les eleccions, a certs Estats, el vot dels ciutadans de nissaga germanica.

A Nova York ha estat elegit governador Mr. Alfred Smith, en lloc de Mr. Nathan Miller. El senador Lodge i el governador Cox han estat reelegits. Mr. Hitchcock ha estat derrotat.

El Senat queda constituït substancialment en la mateixa forma. Els republicans serveixen llur majoria.

La nova Cambra de Representants restarà constituïda per: 225 republicans, 207 demòcrates i socialista, 1 treballista i 1 independent. Es a dir, els republicans hi tindran ara tan sols una majoria de 15.

El President Harding seguirà, doncs, tenint una majoria absoluta a les dues Cambres.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

Notes del Municipi

L'ALCALDE HA REPRES POSSESSIO DEL CARREC

Ahir matí, en l'express, va tornar de Madrid l'alcalde en propietat senyor marquès d'Alfala, qui es va posposar a l'Alcaldia cessant en el seu exercici el primer tinent d'alcalde senyor Maynés.

LES «VALLES» DEL F. C. DEL NORD

A proposta dels tinents d'alcalde i regidors dels districtes IX i X, l'Ajuntament en sa última sessió acordà dirigir-se a la Companyia de ferrocarrils del Nord perquè variï el sistema de «valles» en el pas a nivell de la carretera de Ribas en forma que deixin d'ésser un obstacle per al trànsit.

El senyor Tusell, president de la Comissió de Foment, que recentment ha estat a Madrid i que visita per aquest assumpte al director de l'esmentada Companyia, portà el convenciment de que aquesta millora no tardarà en fer-se.

DELEGACIO

L'alcalde ha delegat sa representació en el regidor Sr. Bremon per a l'acte del repartiment de premis als alumnes de les escoles catalanes de l'Ateneu Democràtic del districte VII que se celebrarà demà; i en els regidors senyors Massot i Escobé per a la festa religiosa que se celebrarà avui a la parròquia del Clot amb motiu de la festa major de la parroquia.

VISITES

Han visitat el senyor alcalde: una Comissió de l'Institut d'Estudis Catalans presidida per don Pompeu Fabra per a invitar-lo als funerals que se celebraran el proper dimarts a l'església de la Casa de Caritat en sufragi de l'ànima del mestre Pedrell; el president de l'Ateneu Hispano Americà de les Arts i les Lletres, senyor Alvetó, invitant-lo a l'acte preliminar del Saló de les Lletres i Arts Hispano Americanes que se celebrarà a l'Hotel Ritz; i el vice-secretari de la Companyia general de tabacs de Filipines senyor Sánchez Garrigos.

ENTERRAMENT

Ahir al matí tingué efecte l'enterrament de l'oficial encarregat de l'oficina municipal d'obres particulars don Ramon Solina. L'acte fou presidit pel tinent d'alcalde, president de la Comissió de Foment, senyor Tusell.

La Universitat

—Per R. O. es deixen sense efecte les pensions concedides al personal universitari per la R. O. del 24 d'abril, sense perjudici que les Universitats proposin al ministeri les concessions oportunes quan ho creguin convenient, amb càrrec al crèdit concedit per a serveis de cultura.

Notes de la Generalitat

SESSIO DE LA DIPUTACIO

El dimarts de la setmana entrant se celebrarà a la Diputació la segona sessió del primer període.

COMISSIO PROVINCIAL

La Comissió Provincial ha despatxat els següents assumptes de la Secció de comptes:

Dictàmens propostant l'aprovació i finiquit dels comptes municipals de Llinàs del Vallès, corresponents a l'any 1916; Llinàs del Vallès, de 1917; Baga, de 1918-19; Borredà, de 1919-20; Arenys de Munt; Granera; La Garriga; Olesa de Bonesvalls; Sant Vicens de Castellí; i Talamanca, corresponents a l'any 1920-21.

PRECS A FAVOR DELS SOLDATS

La Presidència del Consell de ministres ha contestat al prec que li fou dirigit pel Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya en compliment d'un acord de la darrera Assemblea, fent-li veure la injustícia que inclou la prolongació del servei en files dels soldats de quota. Als arguments exposats per la Mancomunitat es contesta amb l'afirmació que la vigent Llei de Reclutament i el Reglament per la seva execució autoritzant la incorporació dels reclutes de quota en circumstàncies extraordinàries, sense que això impliqui la suspensió o el retard del pagament dels terminis de quotes, que han

de fer-se en èpoques fixes. No obstant, es declara que el ministeri de la Guerra es preocupa de millorar la situació d'aquells soldats i desitja tornar-los a la normalitat tan prompte com sigui possible, i s'afegeix que a mesura que la situació d'Àfrica es vagi aclarint s'accentuarà el llicenciament dels individus de quota fins aconseguir que tornin a llurs cases tots els que hagin servit el temps reglamentari, inclús els que pertanyen al darrers reemplaçament.

Així mateix s'ha rebut un ofici de contesta a la petició formulada, en el sentit que els reclutes prestin servei a la mateixa regió d'on són naturals. Diu l'al·ludit document que aquest sistema té avantatges, però que el ministeri de la Guerra hi troba també seriosos inconvenients que radiquen sobretot en les condicions de caràcter i d'educació de les nostres masses socials i que podria donar lloc a greus dificultats. Per això, afegeix, l'Estat Major Central fa cada any la distribució del cupus, procurant, sense perdre de vista les circumstàncies d'ordre moral i polític que els reclutes siguin destinats a regions properes a aquelles d'on procedeixen.

L'ESTACIO DE PUIGCERDA

La Mancomunitat de Catalunya ha rebut una comunicació de la Presidència del Consell de ministres en la

Un telegrama d'En Belda

En Joaquim Belda ens ha tramès el següent telegrama:

«Protesto indignado supuesto agravio Catalunya. Ruego vea libro, Rectifique.»

El senyor Belda ens permetrà que no accedim al seu prec. No hem de rectificar res car res hem dit del seu llibre. Ni acostumem a llegir-ne, d'aquesta mena.

D'altra banda, sembla no haver comprès el sentit ètic i patriòtic de la protesta dels estudiants. Si el senyor Belda creu que utilitzar el *Visca Catalunya!* en la forma que ho ha fet no constitueix un greuge contra la nostra pàtria és inútil que ens demani que llegim el seu llibre.

No ens entendriem.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes suplicades, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas) d'avaluar degudament els originals amb un segell a una línia de a a a a a

Amb motiu de la signatura dels tractats de comerç

La Política Comercial d'Espanya

V

Acabàvem l'article anterior dient que la política dels industrials i dels comerciants en front de la política duanera del Govern, així com també en front de les crisis econòmiques, pot resumir-se de la forma següent: Primer. Sempre preparar-se.

Segon. Poques vegades dominar. Tercer. Generalment adaptar-se. Les rebaixes concedides per sota de la segona tarifa de l'arancel — com en el cas del Tractat amb Anglaterra — poden tenir dues conseqüències.

Que malgrat les concessions atorgades, el dret protector continuï essent tan elevat que privi la importació i, per tant, la concurrència estrangera o que, en permetre la introducció de productes estrangers, posi l'economia nacional en el perill que representa la lluita per a la competència.

El primer cas no és lògic. I no ho és per la circumstància de que no creiem que països de tanta potència política i econòmica com per exemple Anglaterra, acceptin, en negociar llurs tractats comercials, rebaixes nominals, que de fet no modifiquin la situació existent. I en el cas improbable que es tingués l'habilitat política de fer firmar a un país contractants un conveni en la forma indicada, no fóra natural ni seriosa la protesta brada que ha sorgit a l'unión de totes les forces vives del país directament o indirecta afectades per les clàusules del referit conveni.

Situant-se, doncs, en la segona hipòtesi, cal advertir que els costos de producció nacionals poden ésser no solament absolutament i relativament diferents dels costos de producció estrangers, sinó que entre ells mateixos existeixen també diferències absolutes i relatives.

La concessió d'una rebaixa aranzelària per sota l'aquella protecció que s'hagi considerat com a mínim necessari per a la subsistència i desenvolupament d'una economia determinada, desplaça forçosament a aquella part de la producció nacional el cost de producció de la qual és superior al nou nivell de preus que els productes importats manquen o contribueixen a marcar en el respectiu mercat.

Vol dir que, automàticament, s'ha de produir una baixa de preus gran o petita, segons la quantitat de la concessió. És convenient aquesta baixa de preus?

Objectivament considerada des d'un punt d'obir del consumidor, sembla que sí. Però no pot fer-se aquesta afirmació sense analitzar abans un altre factor.

Si la part de producció que quedara desplaçada representa, quant al conjunt de la respectiva producció de tot el nucli nacional, una proporció molt reduïda, podrà ésser convenient fer que en definitiva l'excés de protecció protegeixi més la renda que representava el marge de beneficis que podien realitzar aquells productors que tenien un cost més reduït que no pas el treball que podia representar el funcionament d'aquelles fàbriques de cost elevat.

Però si la part de producció que quedara desplaçada representa un percentatge molt elevat, el perjudici serà evident, per tal com, si bé s'aniria a una rebaixa de preus, la vaga forçada que aquella mesura implicaria reduiria de tal manera la capacitat econòmica del respectiu nucli, que minvaria — malgrat les rebaixes de preu — o fins a cert punt anul·laria la seva capacitat adquisitiva.

Les diferències actuals en el cost de producció de les diferents indústries catalanes, no creiem que actualment siguin molt elevades.

— Ara bé, aquestes diferències no solament en co que respecta a la resta de l'economia nacional, sinó que també en co que respecta a les economies estrangeres són degudes a raons naturals, personals i d'organització.

Deixant de banda les relatives a les raons naturals i personals hem de reconèixer que les d'organització són degudes en part a l'organització política i econòmica del respectiu nucli nacional, però en part són degudes també a l'organització dels propis productors.

En efecte, l'exemple de les economies estrangeres ens demostra que en els darrers 50 anys, els progressos de la seva organització per a re-

duir el cost de producció i per augmentar la seva capacitat d'exportació ha estat formidable.

Una de les formes d'organització que més resultats ha donat per a la consecució de la finalitat perseguida, ha estat la integració o combinació horitzontal i vertical.

Horitzontal en allò que es refereix als productors d'un mateix article, com fabricants de teixits, per exemple; vertical, en allò que es relaciona amb els productors de diversos articles d'una mateixa indústria, com filadors, teixidors, aprestadors, etcètera.

A Catalunya són poquíssims els esforços fets de manera seria en aquest sentit.

No fóra convenient estudiar la manera de què, en virtut de la crisi que s'ha iniciat ja de nou en la indústria tèxtil per exemple i del perill que, en forma més o menys aguda representa el Tractat de comerç amb Anglaterra, els nostres productors «s'adaptessin» a la nova situació de fet, mitjançant combinacions de combinacions mercantils en la forma de Kartells com a Alemanya, de Trusts com a Nord-Amèrica o de Fusions més o menys completes com a Anglaterra?

Es evident que, conjuntament amb aquesta orientació hauria d'iniciar-se una acció de govern que no tingués com a finalitat ideal i com a conseqüència pràctica — el segon costum malauradament a no produir-se — afavorir les noves formes d'organització industrial.

Com que aquesta és una qüestió que de manera directa i vital afecta a l'economia catalana, creiem convenient dedicar el darrer article d'aquesta sèrie a l'estudi de quina podria ésser o de quina manera podria determinar-se l'actitud a adoptar per Catalunya respecte d'aquesta qüestió.

ANDREU BAUSILI

Polítiques

LES JOVENTUTS D'ESQUERRA CATALANA

Organitzada per la Joventut Esquerra Catalana, de Barcelona, avui, a les deu de vespre, el president de l'Agrupació d'Estudiants d'Esquerra Catalana, En Josep M. Pou Sabater donarà una conferència a l'Ateneu Barcelonès, sota el següent tema: «Orientacions a les Joventuts d'Esquerra Catalana».

LA JOVENTUT NACIONALISTA DEL DISTRICTE V

Organitzat per aquesta Joventut tindrà lloc demà, diumenge, dia 12, a les quatre de la tarda, un miting d'afirmació nacionalista a la Unió Regionalista d'Hostalets i Pierola, en el qual hi parlaran els senyors En Joan Vidal Salvó, En Josep Codola, N'Armand Carabén, N'Antoni Ortigosa, En Lluís Roig i Riera, En Josep Cucurella, En Joan Rogent.

L'auunci d'aquest acte ha despertat gran entusiasme en tota la comarca.

ATENEU NACIONALISTA VERDAQUER

La conferència que a l'Ateneu Nacionalista Verdagué havia de donar avui, dissabte, a les deu de la nit, el culte conferenciant En Joan Vidal i Salvó, sobre el tema «El moment nacionalista actual», s'ha ajornat fins al vinent dissabte, dia 18, a la mateixa hora.

El motiu de l'ajornament és degut a la necessitat de celebrar altre acte demà, dissabte, al saló de l'Ateneu Nacionalista Verdagué.

CONFERENCIA

Demà, diumenge, a les cinc de la tarda tindrà lloc al Centre Obrer del carrer de Sant Simplicí, 6, principal, una conferència de les organitzades per la Joventut Socialista.

En Marcel·lí Rico i Rico, exposarà les teories d'Henri Georges, descabellant el tema: «La terra com reguladora del salari».

Les Idees i les Imatges

LA SINCERITAT INSINCERA

Hi ha, finalment, una sinceritat de la insinceritat, cara a mants poetes ingenus i a certs professionals del cinisme.

JOSEP MARIA JUNOY

Qüestions socials

RECTIFICACIO

Ahí al migdia va estar al Govern civil el diputat de la Mancomunitat senyor Casanovas. Pragmàtic sobre les pretingudes gestions fetes per encàrrec del Sindicat Unió, va manifestar que no ha celebrat pactes ni conferències en nom del Sindicat Unió, i que la seva intervenció ha estat estrictament professional, i que no és ell ningú per a fer pactes.

DEL COMLOT CONTRA L'EX-GOVERNADOR

Ahí al matí, el jutge de Llotja, va rebre declaració a l'antic i conegut acatista Cardenal, al qual, segons sembla se l'acusa d'haver rebut en el seu domicili, les visites dels complicats en el complot tramit per a atentar a la vida dels senyors Martínez Anido i Arlegui, en el domicili del qual, suposa la policia celebraren aquells diverses reunions.

El testimoni sembla que nega la veracitat de tal acusació.

ELS PROCESSOS TERRORISTES

Per al vinent dilluns i dimarts, ha estat novament assenyalada la vista de la causa per homicidi frustrat de Pere Torrens Capdevila, contra Restitut Gómez, Albert Mánzano Casabaldes i Josep Berros Sánchez.

El fet esdevingué el 28 d'abril de l'any 1919, i segons el fiscal, en la següent forma:

Pere Torrens Capdevila, el qual havia estat aliat al Sindicat Unió, es va posar després al servei dels elements afins que auxiliaven a la policia governativa per a perseguir els crims atribuïts als sindicalistes, pel qual motiu aquests volien venjar-se del Torrens i a la nit de l'esmentat dia, en passar en Pere Torrens pel lloc conegut pel Pes de la Palla, els processats i altres que no han estat detinguts, dispararen llurs armes contra aquell, causant-li tres ferides, a conseqüència de les quals, no curat encara, estigué a l'hospital fins el dia 12 de maig, en el qual dia fou assassinat al carrer de l'Olivo.

En la lluita entaulada, resultà també ferit el processat Restitut Gómez. Segons el fiscal, els fets relatats constitueixen un delictu d'homicidi i d'ell són autors els tres processats, per a cada un dels quals demana la pena de 10 anys de presó major.

Els defensors demanen l'absolució dels seus defensats.

DETENCIÓ

Al Govern civil han facilitat nota de la detenció d'Ambrós Sanmartí Planas i Bartomeu Bibera Calvis, els quals s'havien presentat al president accidental de la Federació de Patrons Perruquers, don Antoni Planas, demanant-li 250 pessetes, a menys, amb el pretext d'haver estat comissionats per a assassinar al dit senyor, i a fi de poder, amb aquest diner, sortir de Barcelona i evitar la venjança dels que els comissionen.

El senyor Planas, figurant-se que es tractava de timar-lo, en donà compte a la policia, la qual els detingué. Els foren ocupats una pistola a punt d'engagar i carregadors.

LA VAGA D'ESTORERS I SIMILARS

Segons nota oficiosa, la vaga d'estorers i similars, va disminuir ahir en 30 obrers vaguistes.

NOU SINDICAT LLIU

Amb el fi de preparar l'assemblea i la constitució del Sindicat de la fusta, demà, se celebrarà una reunió prèvia de comitès i delegats, en el local dels metal·lúrgics, Guàrdia, 14.

MITING AJORNAT

Per no poder disposar d'un local suficient, els Sindicats Lliures han suspès fins nova ordre, el miting que hi havia anunciat per a demà, diumenge.

Els corrents de sindicació

UNA idea hi ha predominant avui arreu del món, en l'ordre econòmic-social: intensificar la producció. Diversos procediments s'hi encaminen: perfeccionaments mecànics, avenços tècnics, sistemes d'organització més racionals i científics... Per damunt de tot, però, hi ha un factor essencial, de màxima eficàcia, fora del qual fatalment tots els altres fallen: l'avinença entre els distints elements que concorren a la producció. Facilitar aquesta avinença constitueix l'objectiu de la sindicació professional, patronal i obrera.

No són, però, les lleis les que governen, sinó els homes. Vol dir això que l'eficàcia de les disposicions legals en matèria de sindicació hem de cercar-la en l'esperit de concòrdia dels diversos elements que han de dur-les a la pràctica. Aquesta, si hi ha unitat de mires i lleialtat en els uns i els altres ensenyarà a corregir tarcs, a omplir llacunes, a subsanar deficiències, en profit d'una avinença determinant d'una màxima intensitat productora, suprem interès econòmic-social, això és, de tots els estaments i de totes les classes.

Sindicació vol dir organització, i, en tal sentit, per si sola ja representa un progrés. Per això el principi de la sindicació ha estat ben acollit, en general, per les forces productores. Però la sindicació no constitueix, naturalment, un fi, sinó un mitjà, un instrument. Tot depèn, doncs, de l'ús que un hom faci d'ella. No és nova aquí la sindicació, bé ho sabem prou; sinó que, en lloc d'haver eixit d'un motlle legal apropiat, fou, potser, més aviat filla d'una coacció extra-legal, amb una vida administrativa més o menys clandestina. I això en tots els camps. Si ara, a redós de noves disposicions legals, una realitat existent, per bé que viciada, arriba a pendre son caràcter propi i és definitivament orientada a son fi adequat, haurem aconseguit un resultat molt satisfactori.

Aquí, a Barcelona, camp d'experimentació escollit pels governants, i altres que no ho són, de teories i sistemes socials diversos, podem considerar l'actuació de la Comissió Mixta en el comerç, que tal volta pugui servir d'estimulant exemple.

Voldran, uns i altres, animar la carcassa de les disposicions legals, insuficient-hi l'esperit de concòrdia? No cal sinó això — però no gens menys que això.

MANUEL PUGÈS

Els Pomells de Joventut

El Pomell de Joventut «Els Roquetes», de Roquetes, celebrarà les següents festes el dia 12 del corrent, amb motiu del primer aniversari de la seva fundació, baix el següent programa:

Actes d'amor a Déu. — A les set del matí, missa de Comunió a l'església parroquial. Durant la missa, el Rnd. P. E. Domènec, S. J., dirà la plàtica, i el cor de pomellistes entonaran cants pladosos, entre ells el «Virallai a la Verge de Montserrat» i l'Himne dels Pomells.

Les pomellistes de Roquetes i Tortosa hi assistiràn amb la litúrgica i escaienta caputxeta.

Actes d'amor al pròxim. — A les tres de la tarda, al jardí del Conseller del Pomell de Joventut «Flores de l'Ebre».

Primera part: I. «Flors de la terra», simfonia, interpretada per l'orquestra «Els Roquetes»; II. «Parlament», pel president; III. «Renaixença», poesia del pomellista S. Carcellé; IV. «Catalunya», poema del pomellista R. Caseres.

Segona part: I. Estrena de la comèdia en dos quadres, original del pomellista Rafel Caseres: «Sacrifici», representat per pomellistes; II. Himne dels Pomells; III. «Himne de la Joventut», lletra d'En Folch i Torres i música d'En Marian Mayral, cantat pel cor de pomellistes i acompanyat de l'orquestra «Els Roquetes».

Tercera part: Audició de sardanes per l'orquestra «Els Roquetes».

El Pomell de Joventut «Flors Barcelonines» celebrarà el vinent diumenge, una visita de cultura a la nostra Seu.

Com en les anteriors visites, queden invitats tots els Pomells de Joventut, essent el lloc de reunió al davant de la capella de Santa Llúcia, a dos quarts d'onze.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIO, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

Govern civil

CANVIS DE PERSONAL

Entre els canvis del personal de policia que està fent el comissari general de vigilància, senyor Miguel Figueren el del senyor Alix, que ha passat a la brigada de serveis especials, i del districte de l'Oest s'ha encarregat el comissari de policia senyor Nicolau.

PER LA MORALITAT

El governador civil ha ordenat als alcaldes de les poblacions on hi ha cafès amb cambres que des del diumenge vinent les facin substituir per personal masculí.

Els que viatgen poden adquirir LA VEU als següents llocs:

MADRID. — Gener i C. «Minerva». Centre de subscripcions i cobraments. Tudescos, 39 i 41, baixos.

També es ven al quiosc del carrer d'Alcalá, cantó a Peligros, de don Patrici Lujan.

A SEVILLA: Al carrer de Sierpes, 69.

A VALENCIA: A «La Correspondencia de Valencia», Miriana, 7 i 9.

A PERPINYA: Francesc Comellas.

A PORT-BOU: Jaume Subirana.

A LISBOA: Al Palau Conde d'Almada, Largo S. Domingos, 11.

A LISBOA: «Tabacaria Restauradores» i «Messegeries de la Presse», rua d'Ouro, 146.

A PALMA DE MALLORCA: Gabriel Lloira, quiosc del Born.

A OPORTO: Rua Santa Catarina, 53.

A COIMBRA: L. Miquel Bombarda.

A BRAGA: Conceição da Rocha (agent).

A FUNCHAL: Jacint Figueira (agent).

A PARIS: Kiosque Franco-Italien, 16, Vaudeville, Boulevard des Capucines.

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

L'ACTE DE SARAGOSSA

Madrid, 11, 12'30 matinalada
Saragossa. — A les sis en punt comença el miting de les esquerres. L'aspecte del Teatre Principal és imponent.

El marquès d'Alhucemas ocupa la presidència.

El senyor Gascón i Marín, en nom dels parlamentaris liberals aragonesos, és el primer orador que fa ús de la paraula.

La seva presència és rebuda amb grans aplaudiments.

Els aplaudiments — diu — que acaben d'esmentar-se, són una demostració de l'afecte dels que em coneixeu i sàbei que he posat la meua voluntat i la meua fe en els ideals al servei de la pàtria.

Recullo aquests afectes i els porto a la tomba de l'inoblidable don Amós Salvador, qui treballà tant per la concentració liberal.

Em permetré parlar amb la franquesa de la nostra terra, encara que ho prengueu com una gosadia.

No veni ma pronunciar discursos, per a demanar el poder. Si demanem el poder és perquè volem posar remei als mals. I això han re fer-ho homes que afirmen que no són dels antics partits, sinó d'un partit nou que faci les reformes que el país demana.

La reforma constitucional la volem com un mitjà per a les reformes econòmica i agrària.

Havem de fer vostra l'execució del projecte dels regadus de l'Alt Aragó. Seguidament s'aixeca a parlar el senyor Gasset.

Diu que al Senat el marquès d'Alhucemas va dir que hipotecava l'esdevenidor de la seva vida pública al compliment del programa liberal.

Quan els conservadors volen fer quelcom beneficiós per al país han d'envair l'ideari liberal. El ministre de Finances utilitza les idees liberals per a les seves reformes.

S'ocupa de la defensa que feu del pantà de la Peña, una de les obres reproductives que l'Estat espanyol ha fet.

La política hidràulica és necessària. Diu que els dos projectes de transports presentats són impracticables. N'hi ha un de més modest, presentat per ell, que és més aventatós.

Al·ludeix al problema de les Junttes militars, i diu que la solució del problema ha d'ésser imposada per la justícia i la disciplina.

A continuació fa ús de la paraula el senyor Alba.

Em dirigeixo — diu — al poble de Saragossa amb profunda emoció.

Fa més de vint anys que vaig fer-ho. Era encara un minyó. M'assieja al costat d'aquestes dues grans figures d'Aragó: Costa i Paraiso.

E'ncosta ha mort, però la seva memòria avui eternament entre nosaltres.

En Paraiso va allunyat de la política, i només hi quedo jo.

Vaig venir a la vida pública amb la Unió Nacional, el 1898. Vaig servir la Monarquia i la serveixo creient que així serveixo els grans interessos del meu país.

Molts dels punts del programa de la Unió Nacional han passat a la "Gaceta".

Espanya, de la catàstrofe nacional encà, ha vist perdurar molts mals, i no ha vist un intent eficaç de posar-hi remei. Sorgi la vergonya de Cuba i espanyols seguien anant als braus. Es hora que això fineixi.

Tots els homes de l'esquerra representem un anhel de llibertat.

No volem ésser les esquerres a les quals periòdicament s'autoritza per a vestir la casaca ministerial. Volem el poder i el demanem per a governar en lliberal.

Volem que l'opinió ens acompanyi, no sols amb el seu apaudiment. Cal que tots sien uns apòstols i uns propagandistes i que ens ajudin, no sols amb llur concurs, sinó fins amb el sacrifici.

Havem posat la nostra confiança en el senyor Garcia Prieto i avui li ratifiquem.

Amb ell garantim que no havem d'ar a l'anarquia.

Volem dir això perquè els que s'anomenen directores de l'opinió ens acusen de revolucionaris.

En la guerra no forem bel·ligerants; però el cert és que no estem millor que alguns dels pobles que intervingueren en la guerra.

Es que aquells que s'anomenen guardadors del patrimoni nacional el dilapiden.

Es diu que les esquerres han d'estar apartades de la vida pública, perquè la política és qüestió de realitats, com si en la vida pública hi hagués realitat que no tingues un sentit polític.

Els conservadors volen convencer-nos que empendran el protectorat civil al Marroc. Les operacions continuen; la guerra es fa crònica, i això no pot ésser.

Nosaltres no volem la guerra. Es fa indispensable que als fogars espanyols renai la tranquil·litat perduda.

Dintre d'alguns dies discutirem la pàgina gloriosa per als qui l'escribiren, la vergonyosa per als altres: el procés Picasso.

Complirem amb el nostre reure, amb subjecció a la justícia.

Però, quan creiem veure liquidat un problema nacional, en sorgeix un altre de més greu que justifica la vostra expectació.

Per a un orador com ell no hi ha res tan fàcil com recordar els temps que, quan perillava Melilla, foren els regulars i els del Tercé els que constituïren les forces de xoc. (Ovació grandiosa que dura llarga estona.)

Podria parlar de la joventut que mor, invocant el nom de González Tablas. Ells foren els que salvaren Melilla. Volsaltres ho suscribiu amb els vostres aplaudiments.

Però jo no vinc aquí com a orador, sinó com a home de Govern. Per això diré que, a llur costat, moriren altres molts soldats per la pàtria. Però no podem associar-nos a aquesta guerra. Nosaltres volem dir aquí que no pot haver-hi guerra entre els qui viuen sota unes mateixes banderes.

Nosaltres venim a dir ara el mateix que van dir el 1917, quan va caure el Govern del senyor Garcia Prieto. No podem permetre l'existència d'un poder clandestí.

Al Parlament discutirem el problema i allí mantindrem els nostres arguments. Mantindrem íntegrament el compromís contra els reformistes de anar a la revisió de la Constitució. Mantindrem també el projecte de reforma sobre els propietats immobles. Volem fer una reforma de la propietat que faci un milió de propietaris, que és la major garantia contra la revolució.

cabaré dient respectuosament al Rei el que diria a la Cambra regia si em fes l'honor de rebre'm: — Volem governar.

Durant molts anys, amb una actitud egoista, hem sofert sinopismes de paciència, però ha sonat l'hora de la transformació fonamental de les institucions de la política espanyola.

Volem aquesta transformació que no porti Espanya a l'anarquia.

Volem servir lleialment i amb eficàcia la causa de l'ordre per a servir també la causa del país.

Res de crisis subalternes, sinó que les Corts decideixin. (Fran ovació.)

Seguidament s'aixeca a parlar don Melquíades Alvarez.

No diré gran cosa més del que ja han dit els altres oradors.

Vinc a Saragossa a posar-me en contacte amb el poble, per a sol·licitar el poder per a desenrollar el programa de la concentració que representa en la política una significació conservadora, ja que les solucions per nosaltres ofertes són el millor tre per als deliris que han fet presa en altres països portant-los a l'anarquia.

Els conservadors i alguns que militen en altres partits diuen que no fa falta reformar la política.

Aquesta és la tàctica que serveix per a enganyar el poble i perquè es conservin incògnits els privilegis. Aquesta tàctica servei al partit conservador per a escalar el poder, per a mantenir-s'hi i desacreditar solucions que tenen ja sanció en tots els països més poderosos de la terra.

El problema social no podrà resoldre's sense resoldre abans el problema polític, reformant la Constitució perquè puguin tramitar-se aquelles solucions econòmiques i jurídiques inspirades en un sentit social i democràtic.

Després de la guerra totes les constitucions accentuen llur sentit democràtic. Sols han quedat fermes les monarquies que tenen per base ferma de sustentació el realitzament del poble.

Espanya pot passar d'una pau aparent a l'anarquia, si un govern fort

no ordena i canalitza les aspiracions populars.

Al·ludeix el problema militar, assenyalant l'evident divisió entre els elements armats.

L'exercit té relaxada la disciplina. Espanta de pensar les conseqüències que poden derivar-se de tal situació.

Per a nosaltres no hi ha altra solució que l'imperi del poder civil, de l'Estat i del Govern, acatat per tothom.

Si existeix el problema a Espanya és per impotència de l'Estat, el qual, més que organ del Dret, és un artífici desacreditat.

El poder poder s'exerceix sense autoritat.

No pot resoldre's el problema militar sense un govern que posseeixi tots els atributs de l'autoritat.

Nosaltres defensarem totes les llibertats, però ja tinc dit que en la taula dels drets de l'home no hi ha el de l'assassinat. L'assassinat és un procediment de folla i exaltats contra el qual ha d'anar l'autoritat amb el màxim d'energia.

En la qüestió social no som col·lectivistes.

Mantenim la necessitat del dret de la propietat privada com el primer dels assenyalats per al progrés.

(Es molt ovacionat.)

A continuació parla el marquès de Alhucemas, el qual comença el seu discurs retent un tribut a la memòria de don Amós Salvador, anacoreta defensor dels principis liberals.

Diu que parlarà amb franquesa.

Hem vingut a Saragossa per a buscar el concurs d'aquests vells liberals d'Aragó, tan tenaces en la defensa de les idees demostratives.

Proclama la reforma constitucional, que és la substància del pensament liberal.

Recorda que un Rei d'Aragó, Ferrn II, morí per defensar la llibertat de consciència.

El marquès d'Alhucemas reitera el programa de la concentració liberal, que han exposat anteriorment els seus amics.

Recull les paraules de Gascón i Marín sobre els regadus de l'Alt Aragó i promet el seu ajut per a resoldre aquest problema.

Cada dia sta més convençut que sense el ple funcionament de les Corts, sense la revisió constitucional, sense el reconeixement ple dels drets ciutadans, sera inútil intentar resoldre el problema conjunt social perquè no s'haurà resolt res.

Afortunadament el règim bicameral ens permet investigar el problema de la reforma constitucional simultàniament amb altres la solució urgent dels quals és exigida per les circumstàncies, car si en una Cambra se sustentava la revisió de les nostres normes constitucionals, el Govern podrà portar a l'altra les iniciatives més urgents.

Repeteixo — diu — perquè la informació ho mereix, que crec que la revisió constitucional respon a una realitat de la política espanyola.

Rebutja la tesi que l'actual Govern pot continuar en el poder perquè realitza una política liberal que en fa innecessària la substitució.

No és cert. El Govern actual realitza una política que cap liberal no pot subscriure.

Es del dels atacs de la premsa de les dretes, atacs que van més enllà dels límits de la cortesia i de tota oposició als qui honradament es dirigeixen al país.

Es felicita de la destitució dels generals Berenguer, Martínez Anido i Arlegui. Però és evident — diu — que aquests senyors representaven una política a la qual el Govern venia presentant el seu concurs, i aquelles substitucions signifiquen una rectificació, quan es rectifica des del Govern per a buscar altres solucions en altres partits, ha de deixar-se el pas franc als qui poden portar aquestes practiques i aquestes sancions amb el fermíssim convenciment de llur eficàcia.

La política que segueix el Govern a l'Àfrica no s'ajusta, en els fets, a co que diu de paraula, car no deixa l'acció militar i no desenrolla el protectorat civil i amb totes les conseqüències civils.

En ordre a les responsabilitats pel desastre de Melilla afirma que cal exigir responsabilitats no solament als militars, sinó també als civils.

Recorda que presentà al Rei una nota en la qual considerava necessària l'adissolució de les Junttes.

Quant a la qüestió dels ascensos, que és la que ara apassiona l'Exercit, diu que és partidari dels ascensos per elecció, amb determinades garanties.

En propinquentes sessions parlamentàries combatrà el Govern, per la manera com ha prorrogat la llei de Substències, i l'interrogarà per a aconseguir la prorroga del decret sobre els lloguers.

Exigirà responsabilitats al Govern per l'aplicació que ha fet de l'article 22 de la Llei provincial que es refereix a les quinzenes, i acaba amb el següent paràgraf:

«El meu il·lustre amic, el senyor comte de Romanones, qui estigué amb nosaltres en la concentració, signant junts, notes en les quals oferíem la revisió constitucional, sense la més petita discrepància en els altres punts fonamentals d'adopció, acaba de pronunciar un eloqüent discurs a Madrid, en el qual ofereix el seu concurs per a la realització de l'obra liberal. I jo contemplo en nom de la concentració d'esquerres liberals, que l'ha acollida amb vivíssima satisfacció, com correspon a la valua del seu concurs. Cada dia estio més convençut que amb la integritat del nostre programa defensem lleialment, i tanbé com el millor, els sagrats interessos de la onarquia, col·locant-la en un terreny ferm d'irresponsabilitat davant des ciutadans i de la història, i contribuint efectivament al ràpid desenrollament dels interessos econòmics i culturals d'Espanya. (Gran ovació que s'allarg amolta estona.)

DE L'ACTE DE SARAGOSSA. BANQUET I BRINDIS. EL SEPARATISME

Saragossa. — Al banquet del Casino Mercantil hi assistiren 800 comensals.

A les postres l'expresident de la Diputació de Saragossa, senyor Isabel, oferí l'apal en nom dels organitzadors. Digué que els liberals saragossans deuen gratitud als concentrats per haver escollit la capital d'Aragó com a lloc de propaganda. L'orador les empen contra les Junttes de defensa, dient que no es pot tolerar que les armes que el país dona als militars serveixin per a perturbar l'ordre.

El senyor Gayarre Navarro combaté en el se discurs el separatisme, presentant-lo com a contrari a la història. Demanà també protecció per a l'agricultura.

A continuació, peroraren representants de Terol i de la Rioja.

Fou el resum el marquès d'Alhucemas, agraint el sacrifici dels concorrents. Digué que esperava que s'aplaudiria a la concentració pels actes que es realitzin dintre del Govern.

Es donaren, com a final, visques al Rei i a Espanya.

DILIGENCIES JUDICIALS

A un quart de vuit ha quedat constituït a la caserna de la Muntanya el jutjat militar encarregat d'instruir diligències amb motiu de la publicació del document pel senyor Millán Astray.

A les deu de la nit ha arribat el cap del Tercé, d'uniforme, acompanyat d'alguns oficials de la legió.

El cap situat al davant de la caserna de la Muntanya, estava completament ple de caps i oficials de les diverses armes, predominant els pertanyents al Tercé i regulars.

L'automobil en el qual anava el senyor Millán Astray i que està esperant-lo a la cantonada del carrer de Luísa Fernanda, està voltat d'oficials del Tercé i alguns legionaris dels últims moments llicenciats.

Avui vacila la abans de posar-s'hi en front.

Llur actuació segueix per a nosaltres — diu — de indisciplina; però no és més indisciplina la gosadia periodística de Millán Astray?

«VIDA NUEVA»

«Vida Nueva» recorda que en altres ocasions ha fet campanyes contra les Junttes.

Creu que aquest ha donat caràcter de teatralitat a l'actuació del Tercé, fundant una llegenda d'aventurisme del qual no es pot esperar cap fruit positiu.

Advoca perquè es porti el problema militar a les Corts, car aquestes són l'únic organisme legal que parla en nom de la sobirania espanyola.

«LA ACCIÓN»

«La Acción» jutja intolerable el fet per les Junttes de Defensa i afirma que aquestes es disoldran tan aviat

com ho disposi el Govern sense que passi res.

Si algú es desmandés, el remei és senzill, sumariar-lo, arribant inclús a l'afusellament.

«LA VOZ»

«La Voz» diu que després de l'acte del senyor Millán Astray, el Tercé ha deixat d'existir com unitat combatent.

Examina l'assumpte des d'aquest punt de vista, i diu que ara les Junttes victoroses acabaran l'obra, acabant també amb els tabors, les mitges, els gums i les mehalles, i allà hi aniran després, ara i sempre, els mateixos espanyols per a reemplaçar a aquestes forces utilíssimes, que de creure a l'Alt Comissari i al senyor Sánchez Guerra, anaven a ésser quasi les úniques que integrassin el nostre exercit africà.

Acaba dient que si no tenim un exercit voluntari i es prescindís d'aquestes forces combatents, els partidaris de l'abandonisme, cada dia més nombrosos, acabaran per ésser majoria en la nació.

«HERALDO»

L'«Heraldo de Madrid» coincideix amb els judicis del «Diario Universal», i diu:

Les Junttes s'han fet definitivament incompatibles amb la vida normal de la nació.

Si el Govern no les dissol, tem que el poble surti al fi de la seva apassia i acabi d'una vegada amb les Junttes i el Govern.

«LA CORRESPONDENCIA MILITAR»

«La Correspondencia Militar» atribueix part del que està passant a manobres polítiques, i estima que quan passi aquesta primera impressió, l'opinió pública sabrà a que atendre's sobre el veritable fons d'aquest assumpte.

LA DEFENSA PATRONAL

La Defensa Mercantil Patronal, he citat a una reunió per a demà, a les quatre de la tarda, en el seu domicili social, als presidents de societats mercantils i industrials, per a tractar de les dues qüestions greus latents: Les Junttes Militars de Defensa i la suspensió de la vista de la causa a Bilbao per l'assassinat del gerent d'Alts Forns.

DESGRACIA

Al campament de tir de Carabanchel esdevingué shir, durant els exercicis de practiques de tir que executen els reclutes incorporats a files, un greu succés, del qual no s'ha tingut notícia fins avui a la tarda.

Sembia ésser que un individu que es trobava al camp de tir recullint balins fou alcançat en un braç per un dels projectils i que un altre subjecte, que es trobava d'igual manera en el dit camp, fou trobat mort dies tard.

Al ferit hi ha hagut necessitat de tallar-li el braç aquest mati.

EL CONFLICTE DEL RAM DE LA FUSTA

Entre els Sindicats de la fusta i la Federació de l'edificació s'ha arribat a un pacte, pel qual queden solucionats els incidents pendents entre les dues organitzacions.

En virtut d'aquest acord, des d'aviu ambdós organismes es comprometen a ajudar-se en tots els casos que sigui necessari.

LA DECLARACIO D'EN MILLAN ASTRAY

Madrid, 11, 2 matinalada.
El senyor Millán Astray, en sortir aquesta nit de declarar davant del jutjat militar, ha dit que s'havia ratificat en tot el que diu en el seu document.

En auto ha retornat al seu domicili.

Els caps i oficials que eren a la porta esperant la sortida del senyor Millán Astray, en donar-los compte de la seva declaració, s'han retirat pacíficament.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé transmetre'n articles o notes suplicades, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas) d'avaluar degudament els originals amb un segell o una firma

LES TERRES CATALANES

SABADELL

L'Associació de Fabricants de teixits de llana

Aquesta prestigiosa entitat acaba de repartir entre els seus associats la següent circular:

«Distingit associat: La «Gazeta» del 4 de l'actual publica el Tractat que el nostre Govern ha signat amb Anglaterra el dia 31 del mes propassat, basant de les atribucions que té atorgades per la llei d'autoritzacions aranzelàries.

Segons les impressions que tenim, el Tractat no representa, en matèria de teixits de llana, grans concessions més de les que ja s'havien atorgat a França i de les que, naturalment, com ja esperàvem, gaudirà Anglaterra. Els drets sobre els teixits de llana pura seran els mateixos que per a

França es van reduir i ara es fa extensiva la reducció als teixits de barreja, en la forma que a continuació es detallarà, i sobre els que França no ens havia demanat cap rebaixa.

Els drets sobre les llanes, draps, desperdits, barbes i filots procedents d'Anglaterra o de qualsevol de ses colònies, seran a la importació a Espanya els mateixos que es van concedir a França i que us varem donar a conèixer amb la nostra circular núm. 122 de 18 de juliol d'enguany.

En les llanes pentinades o cardades, incloses les metxes preparades de menys de 125 metres el quilò i sense tenir compostes exclusivament de fibres que excedeixin de 20 cèntims de llargada, el dret de 120 pessetes els 100 quilos, que marca la segona columna del nostre aranzel, es redueix ara a 108 pessetes; és a dir, es rebaixa la partida amb un 10 per 100.

REDUCCIONS SOBRE TEIXITS DE LLANA

Partida de nostre Aranzel

	Drets de la 2.ª columna Per quilo	Tarifa otorgada Per quilo	Tant per % que representa la concessió.
1252 Teixits de llana pura, pel o borra no tarfats expressament en altres partides, fins al pes de 150 grams inclush el metre quadrat.	19'25	18'—	6'5
1253 Teixits de més de 150 grams fins a 250 inclush.	17'25	16'—	7'2
1254 Teixits de més de 250 grams fins a 450 inclush.	15'25	14'—	8'3
1255 Teixits de més de 450 grams per metre quadrat.	13'25	12'—	9'4
1256 Teixits quan tinguin tota la trama o l'ordit de cotó o d'altres fibres vegetals, fins al pes de 150 grams, inclush, per metre quadrat.	17'25	15'—	13'0
1257 Teixits de més de 150 fins a 250, inclush.	15'25	13'—	11'5
1258 Teixits de més de 250 fins a 450, inclush.	13'25	11'—	9'4
1259 Teixits de més de 450 grams.	11'25	9'—	11'1

Pels articles no esmentats en el Tractat ens comprometem a aplicar la segona columna del nostre aranzel.

Pel demés, el Tractat compromet la vigència de les reduccions per un termini mínim de tres anys i s'obligarà a concedir en el successiu que poguem atorgar a altres països. També es contenen en l'acord les clausules d'ampla reciprocitat en el tracte als visitants de comerç i, en general als súbdits de cada una de les potències contractants.

Encara que el Tractat reconeix dret a fruit de les rebaxes concedides a les colònies britàniques, l'article 24 especifica que no s'entendran esteses les reduccions i beneficis del Tractat a les dites colònies fins que el representant d'Anglaterra a Madrid no notifiqui al nostre Govern el desig de cada colònia d'acollir-se als esmentats beneficis.

Aquesta són, en resum, els aspectes del nou Tractat que tenen algun interès per a la nostra producció.

Vallès

CALDES DE MONTBUY. — Es amb satisfacció i goig que cal consignar una distinció que acaba d'obtenir una

fàbrica calderina, la fàbrica d'anísals d'En Josep Fontcuberta Roges, a la qual, en l'Exposició Internacional de Milà, ha estat concedit Gran Premi, Medalla d'or i diploma,

Folleto de LA VEU DE CATALUNYA 30 11 NOVEMBRE 1922.

LA FEBRE D'OR

Novel·la de costums del nostre temps

PER Narcís Oller

(Reservats tots els drets)

PRIMERA PART

LA PUJADA

son cant frescal i desfilà invisible per la bandada enllà del finestral de col·lor que l'aurora començava a aclarir. El vell Faust s'aixecà, obri la finestra, contemplà amb enveja el jovent que passava pel carrer, començava a maldar la impotència de la riquesa i la ciència davant el mortal destí de la criatura; tot amb bocadillos, quasi a mitja veu, i aquesta un xic entelada per l'amorció. De sobte desafià un pel; el públic en massa es remou, promovent un soroll inquietador. El vell Faust seguí plantent-se de la seva sort, renegant de tot, cridant en mig de son desaper al dimoni, i entre flamarades, roent de cap a peus, esprimatxat i cantellut, aparegué Mefistòfeles de

sota terra. Digué amb brillo i veu cavernosa allò de

Al fianco ho faccio, — la pluma al cap, [pel, la scarcella piena — e un ricco mantel sul dosso; un vero, — un bel cavaliere,

i trona un llarg picament de mans. Féu la proposta a l'assedegat vell; Faust, a la llum d'una copa de foc, contemplà embadalit l'aparició de Margarida, ideal de sos somnis; acceptà l'oferta; firmà l'entrega de sa ànima al dimoni, i, de sobte, es tornà jove. L'orquestra expressà amb energia el sentiment de sorpresa d'aquesta transmutació diabòlica; però el tenor, l'hòme, oblidant son paper, es quedà indiferent, massa capficat pel que realment li passava.

Ja En Pons exclamà: — Pastarada! Un estaquirot més! — I arribà l'arraqada de Faust:

Io voglio il piacer, la belle donzelle, ne vole carezze, ne voglio i penser...

I allí caigué el xifre. L'electricitat acumulada en les altures esclatà en llams i trons esferzidors. La claque volgué imposar-se, i acabà de perdre-ho. Els xiulets s'entrecreuaven per tots cantons, rellits, agressius, espessos com pluja de sagetes. Pous i bastons, picant sobre la fusta, movien un rebombori atronador que ofegava a l'orquestra, al tenor, a la claque.

— Arròs! Arròs! Que calli l'arròs! — Caigué el teló, mentre, més mort que viu, es retirava el tenor sostingut pel braç del baix, que li cobria l'espatlla

per llurs productes «Anís Taronja», «Anís Santa Maria» i «Licor Estomacal Cerdà».

— Es troba efectuant les seves escoles pràctiques de tir, en aquesta vila, el setè regiment d'Artil·leria lleugera, de Mataró, essent molt ben rebut i força distingit pel veïnat.

— Avui, dissabte, dia 11, a les tres de la tarda, tindrà lloc al camp del «Caldes», un interessant partit de futbol entre l'equip de l'esmentat regiment contra el primer local, el qual promet vestir excepcional importància.

— Seguint la primera volta del Campionat de segona lliga de Catalunya, el diumenge vinent, a les tres de la tarda, se celebrarà al camp local el segon partit de la comarca entre els primers equips «Caldes»-«Mollet», el qual és esperar amb moltíssim interès, donat el resultat obtingut pel «Caldes» en el primer partit celebrat contra el «Granollers».

GIRONA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

LES RELIQUIES DE SANT FRANCESC. Dilluns vinent, amb l'express del matí, arribaran a Girona, de trànsit cap a Roma, les relíquies del braç de Sant Francesc Xavier.

Seràn algunes hores ací en aquesta ciutat, i s'ells tributará una rebuda solemnia.

INCENDIS

De Santa Coloma de Farnés comunicuen que s'ha calat foc a l'era de la masia Romans, calculant-se les pèrdues en 2.200 pessetes.

Rebem notícia d'un altre foc esdevingut a l'edifici d'En Joan Estiver, i ens diuen que s'ha cremat la cuina, amb pèrdues per value de 2.000 pessetes.

ALTRES NOVES

El nostre bon amic i company En Ramon Xifra, ha guanyat les oposicions efectuades per a la provisió de la plaça d'oficial dels establiments de beneficència de la Mancomunitat de Catalunya que radiquen en aquesta ciutat.

— Als barris extrems, a conseqüència d'una baralla, s'han fet confusions en diferents parts del cos Antoni Mariner Darné i Pere Valmón Encesa.

— En direcció vers Figueres ha passat per Girona el batalló d'enginyers pontoners que ha fet pràctiques de construcció d'un pont damunt el riu Ter.

— La guàrdia municipal s'havia incautat de moltes pilotes amb les quals per colles de nois es jugava a futbol a la via pública, contravenint ordres de prohibició donades per l'Alcalde. D'aquestes pilotes se n'ha fet donació als nens de la Casa de Misericòrdia.

— Ha estat detingut un alemany anomenat Juli Schlosmachers, de 65 anys, domiciliat a Barcelona i comissionista de motors, convicta i confés d'haver robat una gran quantitat de monedes de les caixetes d'almoïna d'algunes esglésies.

LLEYDA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

UNA QUEIXA

El president de la Cambra de Comerç ha formulat una queixa a la Inspecció de Pensions per la trigaça a retirar les mercaderies de l'estació d'aquesta ciutat.

ALTRES NOVES

Demà jugaran un partit de futbol el «team» de la Joventut Republicana i el «Mirakamp F. C.».

— L'Ajuntament, en sessió d'avui, ha aprovat tots els dictàmens que tenia a l'ordre del dia.

— Han sortit cap a Balaguer el governador civil senyor Zurita i l'ex-ministre i diputat a Corts En Felip Rodés, invitats a les festes que se celebren en honor del Sant Crist d'aquella ciutat.

— Per al dia 15 de l'actual s'anuncia la subhasta per a l'arrendament de les cèdules personals del municipi de Lleyda.

— El Club Ciclista organitza una carrera amb el nom de «Campionat Urgell» per al dia 19.

S'ofereixen importants premis en metall i dues copes: de la casa Santromà i de la Penya Salvat.

— Ahir van marxar les forces de caçadors de Tetuan destacades a Reus.

La Costa

ARENYS DE MUNT. — Visitaren el Casal Català els senyors Riera i Puny i Iduarte de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, els quals pronunciaren parlaments, que foren escoltats amb tota atenció.

— Es comentat amb just entusiasme l'èxit assolit per la comissió del Casal Català que ha cuidat de fer revisar la llista de contribuents feta per l'Ajuntament caciquista, i quina

sible judicar-lo bé.

Els fanàtics del bel-canto estaven enfadadíssims: «Calla no tenir orelles per a no haver descobert ja a través d'aquelles veladures, filles de l'emoció i l'esfereïment, un mestre en l'art de dir el cant, un metall de veu deliciós».

Però on esclataven les grans disputes, veritables baralles, era entre la joventut dels pisos alts. N'hi havia que rossegaven al tenor de tal manera, que no li deixaven ésser sencer. D'altres, que al respondre a l'atac, en compte de defensar-lo, les empreien contra l'adversari, motejant-lo de criat, suposant que tota la virulència de la seva crítica era disressat despit d'hònot al Principal, on cantaven Stagno, Uetam i La Cepeda.

— I ca! — exclamà En Francesc —; si tot això no és més que misèria d'espirit: criden perquè esteu cremats de l'augment de preu. Si En Masini canta a pesseta, aplaudiu.

Per fi, els verament músics, suspent tot judici definitiu, no podien amagar prou la satisfacció que sentien en veure xasquejats els qui, tot envanint-se d'ésser tan filharmònics, havien abandonat, dies enrera, els concerts de Hiler; més pròximament, els que Massenet i Frigola donaven a la Sala Beethoven, i... avui, avui, s'esbalagaven així per un tenor.

L'Eladi i sos amics, mentrestant, havien eixit a l'antepalco, ben sorpresos de no trobar-hi ni rastre d'En Puigventós. I En Pons, pensant que l'havia espantat, no cabia a la pell. Tots es llançaren a fora. Corredors i escales no podien engolir la multitud d'hòmens que pujaven, baixaven d'un pis a l'altre, es comunicaven

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

CAIGUDA MORTAL

En Miquel Melindres, de cinquanta anys, fuster de la brigada municipal, estava treballant a la teulada de l'«E»-corrador en la col·locació d'unes vidrieres, i, en posar els peus damunt d'una claraboya, aquesta s'ha trencat engolint l'obrер, qui ha anat a caure de cap damunt els veterinaris que hi havia al dessota en aquells moments.

El dissortat fuster ha mort a la poca estona d'ésser portat a casa seva.

EL BALANDRE «RUIXIM»

Per a cóncorrer a les regates que diumenge vinent han d'efectuar-se a Barcelona, ha sortit del nostre port el balandre «Ruixim», del qual n'és propietari N'Orenci Carbó.

N'ALEXANDRE ALONSO

Ha sortit cap a Estella, on ha estat destinat per a exercir el càrrec de Registrador de la Propietat, el nostre amic i volgut company en nacionalisme N'Alexandre Alonso de Medina.

LES RELIQUIES DE SANT FRANCESC

Avui, al matí, han arribat les relíquies de Sant Francesc Xavier.

Han estat a rebre-les, a l'estació, totes les autoritats i una gran gentada.

Des de l'estació, les relíquies han estat portades a l'església de Sant Agustí, i, successivament, a la Catedral, a l'església de Sant Joan i a la de religioses, en els quals temples eren exposades a la veneració dels fidels.

Els carrers per on passaven processionament les relíquies, estaven engalanats amb domassos catalans i espanyols.

A la tarda, a tres quarts de tres, les relíquies sortien cap a Barcelona. Amb les autoritats i entremig de la gran gentada que aleshores hi havia a l'estació, hi hem vist els alumnes de les escoles públiques i del Seminari.

ALTRES NOVES

El vapor «Cabo San Sebastián» ha descarregat 235 caixes de cigars francesos i alemanys.

Lista ha estat anul·lada i acceptada la que el Casal ha fet amb tota cura.

— Ha mort En Francesc Homs, avi de la bona i gentil pomallista Na Concepció Oms. Nostre condol.

— Per a la propera festa major, el Casal Català anuncia entre altres actes grans audicions de sardanes.

amb fruïció el plaer de la victòria o discutien acalorats, mastegant cigarros. El fum tapava, els crits eixordaven, les ampentes malmetien. Però no per això parava l'anar i venir, ni minvava la masega. Noves de gran alça de valors arribaren aleshores del Borsí. I al saló de descans i al vestíbul, on no es parlava d'altre cosa, acudien afanyosos tots els jugadors.

Allí topà l'Eladi amb sos parents i En Rodon. En Foix anà i vingué dels rotllos, parlà secretament amb l'Eladi. En Rodon glorià; una frisança anguniosa s'apoderà d'ell; aquella febre se li encomanava, el consumia. «Per què no aprofitar com tothom els davassalls de la riuada? I mig avergonyit, demanà a l'Eladi permís per a acompanyar-lo al Borsí.

— I jo ho crec, home; vingui, vingui.

I ambdós eixiren del teatre.

Però l'esquella sonà, cadascú s'acomodà altra vegada com pogué, i començà el primer acte, ple al teatre de remors de converses, sense que ningú escoltes els cants de festa de la Kermesse, ni el brindis, ni el obrer de les creus, ni tan sols rigues les entremaliadures de Mefistòfeles per a ventar d'allí a Siebel; el pobre estudiantet. La fira esperava més famolença que mai al tenor, per a destroçar-lo, empassar-se'l de viu en viu i fer-li pagar així tot el gastat en les disputes dels corredors. Masini i empresari anaven molt curats, si eren que una anomenada universal s'imposava a la suprema intel·ligència d'aquell públic que actua de filharmònic amb una severitat digna de majors coneixements i cordura.

INDUSTRIES DE SANT MARTÍ

Les fàbriques dels Successors de FRANCESC VILA

Per allà a mitjan segle XIX hi hagué uns anys d'intensitat creadora en la vida de la nostra ciutat.

En l'ordre intel·lectual prenia cos la renaixença literària de Catalunya i la restauració dels Jocs Florals canalitzava les forces creadores de la intel·lectualitat catalana per a dur-la a les regions enlairades on es troba avui.

En l'ordre pràctic eren fundades moltes cases comercials i eren desenvolupades moltes indústries que, després, havien de constituir els grans noms del florentment econòmic i mercantil de Catalunya.

Aleshores la barriada de Sant Martí es poblava de fàbriques i tallers que eren com les mostres de les puixances de la raça, totes plenes de prometençes.

Les eines del treball eren els instruments de la cançó de Catalunya i el brogit de les barriades en les hores de descans era una continuació del remoreig de les hores de feina.

La fàbrica de Blanqueig del carrer de la Verneda 214

Per aquells temps fundà don Francesc Vila una fàbrica de blanqueig a Sant Andreu, la qual va sentir l'impuls de les coneixences i pràctica que de les arts del teixir i blanqueig tenia el senyor Vila.

Aquest negoci es desenvolupà feliçment i omplí la vida de l'esmentat senyor, el qual el pogué veure ja del tot acreditat i consolidat.

Abans de morir, fa uns 40 anys, ja estava construïda l'actual fàbrica del carrer de la Verneda, núm. 214, encara que son fundador no la veié funcionar, puix no estigueren llestes les instal·lacions fins més tard, començant a treballar, estant el negoci a nom de la «Vídua de Francesc Vila». Sota aquest nom funcionà la nova fà-

brica de Blanqueig i Aprestos, adquirint un renom envejable.

Morta la susdita senyora, la casa funcionà sota el nom de «Filles de Francesc Vila», fins que s'encarregaren de la fàbrica, succeint el fundador, don Francesc, don Joan i don Josep Creus i Vila, nomenant-se llavors la raó social «Successors de Francesc Vila», nom que porta avui, essent conegut i respectat per tots els qui, directament o indirecta, intervenen en les elaboracions de les teles, ja que la fàbrica de Blanqueig i Aprestos de «Successors de Francesc Vila» s'ha guanyat la reputació destinada als qui sobresurten en un ram de l'activitat.

La fàbrica de Tint del carrer de Sant Joan de Malta núm. 82

L'any 1913, la casa «Successors de Francesc Vila», establí la fàbrica de

tinteig que ocupa unes grans extensions de terreny del carrer de Sant Joan de Malta i que domina aquella banda per la seva imponent silueta i li dona animació pel treball que s'hi desenvolupa.

«Les peces de roba que entren i surten d'aquesta fàbrica indiquen clarament l'encert de l'elaboració i l'acceptació que els clients els dispensen, puix la millor recomanació del treball és la molta demanadissa i el gran nombre de serveis.

La fàbrica de Perxes i Aprestos del carrer de Sant Joan de Malta 102

El desenvolupament de les indústries de la casa «Successors de Francesc Vila», tingué fa uns anys la seva nova etapa que suposa la fundació

de la fàbrica de Perxes i Aprestos establerta al núm. 102 del carrer de Sant Joan de Malta.

Aquesta fàbrica, als terrenys de la qual, si bé estan dividits de la de Tint, en la part que dona al carrer de Sant Joan de Malta, hi estan en comunicació per la part posterior, constitueix un nou motiu d'orgull per aquesta casa, puix els seus productes de la nova fàbrica han tingut la mateixa acceptació que els de les fundades anteriorment.

Així, sota el nom de «Successors de Francesc Vila», funcionen les tres fàbriques esmentades, de Tint, Blanqueig, Abrillantat i Acabats en novetats de cotó i ses mesclades, donant feina a més de 300 obrers i aconseguint una clientela selecta i fervorosa, que és el millor elogi d'aquesta.

En aquestes pàgines de les barriades de Sant Martí just era que hi figuressin en lloc prominent les diverses fàbriques de que hem anat fent esment, car constitueixen un dels millors fogars de treball català.

Successors de Francesc Vila

BLANQUEIG TINT i APRESTOS

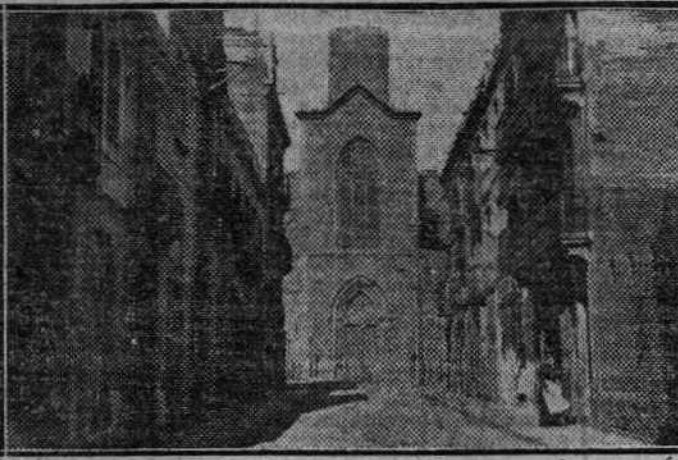
Blanqueig: Verneda, 214. - Telèf. 182 S. M.
Tint: Sant Joan de Malta, 82 - Telèf. 66
Perxes i aprestos: Sant Joan de Malta, 102. - Telèf. 140

BARCELONA
(Sant Martí de Provensals)

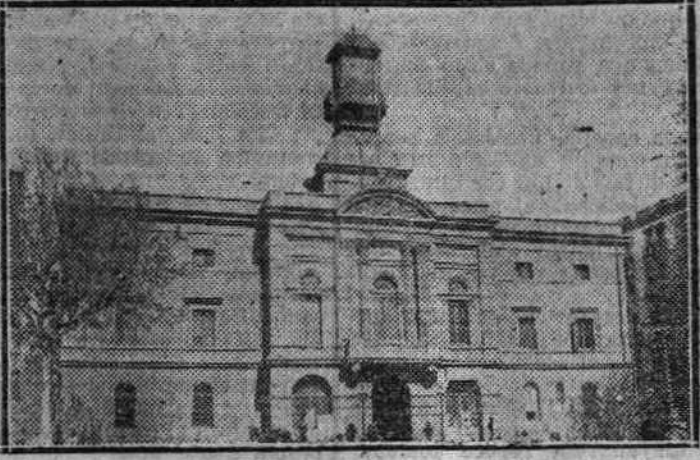
Les barriades de la Metròpoli: SANT MARTI DE PROVENÇALS

El carrer principal del Clot

La parròquia del Clot

La tinència d'alcaldia del districte X

La vida corporativa de Sant Martí de Provençals

Una de les característiques de la part de Barcelona que fou un dia el poble de Sant Martí de Provençals, és la intensitat de la seva vida corporativa.

No crec que hi hagi cap més barriada de la ciutat que la tingui tan intensa en tots els ordres.

Allí hi ha les cooperatives més importants i en més nombre, essent-hi domiciliades la de consum la Flor de Maig, que és la més important de Barcelona, i la producció dels taberners la «Perfecció», quina capacitat és extraordinària en els àmbols locals propis que posseeix. Tots els gremis tenen la seva societat, constituint tots plegats la Unió Gremial de Sant Martí; els pagesos hi tenen l'important Sindicat d'Agricultors de Sant Martí, i el seu radi, amb esplèndid local propi; els propietaris hi tenen el Centre Autonomista de Propietaris dels districtes IX i X, i el de Propietaris del Guinardó; els obrers hi tenen l'Ateneu Obrer Martinenc, també amb sòrmós local propi i amb grans escoles.

Els interessos morals hi estan tots representats per les seves societats; ultra el Centre de la Mare de Déu del Carme i Sant Pere Claver, que té el fúnebre edifici per tothom conegut, hi ha el Centre Moral, l'Ateneu de la Sagrada Família, l'Ateneu de Sant Lluís i el Centre de Sant Pere Apòstol de Pequín, els quals defensen els interessos religiosos de la barriada.

La música hi té l'Escola Choral Martinenca que estatja l'Orfeó millor de la barriada, feta excepció de l'Orfeó Gracienc, i que està propugnant per a tenir local propi.

La nostra dansa nacional ha estat propagada pel Foment de la Sardana de vida esplendorosa.

Totes les idees polítiques hi tenen la seva societat.

La Lliga Regionalista hi té quatre centres: l'Ateneu Democràtic Nacionalista, l'Ateneu Obrer Català, l'Ateneu Verdader i el Centre Nacionalista del Camp de l'Arpa; tenint els dos primers tan grans local, que ja el voldria per ella la Lliga Regionalista de Barcelona i l'Ateneu Verdader, amb l'esforç individual de tots els socis (molts dels quals hi han treballat materialment), ha anat bastint i millorant el seu estatge, avui ja de molta importància.

El partit Lerrouxista hi tingué una gran societat, amb edifici propi, que en venir la gran baixa del partit a la barriada, va desaparèixer, però els queden encara tres petits centres.

Els carlistes tenen el Centre Tradicionalista del carrer de Joan I, i fins l'ex-regidor don Tomàs Burrull, el qual actuava per compte propi en la política de Sant Martí, hi tingué l'Ateneu Colom, que l'apoiava.

Allí la Unió Catalanista que no té quasi societats que sustentin les seves idees, hi ha tingut sempre el Casal Nacionalista els Nets dels Almogàvers, els quals han treballat arduament.

Acollí Catalana hi ha tingut el primer Centre anomenat Casal Català, que presideix N'Enric Panadès, i quan hi ha hagut alguna desdècia entre els radicals, sempre, el desident, ha tingut un centre al seu costat.

Per a la vida recreativa, té el Foment Martinenc construït, fa anys, amb l'esforç de tots, constituint una de les societats més importants de Barcelona.

A Sant Martí hi han existit les societats sindicalistes més importants i amb més viror, i ha actuat un Centre Socialista. De temps s'hi fundà el periòdic «L'Arc de Sant Martí», que ara torna a sortir il·lustrat.

Aquesta intensa vida corporativa, com en cap més barriada existeix, s'ha manifestat unida, sempre que s'ha tractat dels interessos de la barriada; així hem vist mantes vegades manifestos, programes, homenatges, amb una tirallonga de societats que crida fortament l'atenció.

Quan es constituí la Junta d'Homenatge al canonge Rodó, que va construir el formós monument de la Plaça de l'Església, per a recollir cabals es van fer un sens fi de festivals a les nombroses societats que s'hi adheriren, i sempre que hi ha hagut alguna desgràcia graso, totes les societats s'han mogut per a remeiar-la.

Aquesta intensa vida corporativa demostra un esperit elevat d'associació i corporació, i un poble així ha d'ésser un poble que s'amari de sentiments enlairats, per això es va deixar arrossegar com cap més barriada pel lerrouxisme, quan cregué en ell un esperit redemptor, però també l'ha deixat ràpidament quan ha vist totes les concupiscències que l'arrosseguen.

Els catalanistes tinguerem la barriada molt temps abandonada; quan de debò s'hi ha treballat, el poble ha respost, arribant en les darreres eleccions municipals a endur-se'n la majoria.

Estic convençut de que Sant Martí serà cada dia més un fogar de la Pàtria i que ha de donar molts dies de glòria a Catalunya.

Santiago de RIBA

Evolució de Sant Martí

Sant Martí ha estat titllat sovint de poble incivil, per part dels ciutadans de Barcelona que només en sabien l'analfabetisme d'alguns dels seus habitants, la vida miserable que en molts sectors hom hi feia, i la gasetilla del diari, que donava compte del darrer «atrancament» o atemptat.

No era pas prou per a ofegar aquesta mala anomenada la nombrosa i admirable vida societatària que es feia a Sant Martí; les seves importants entitats de cultura, les seves cooperatives i els seus agrupaments corals. No hi valia pas res que, precisament, en aquesta barriada, hi aparegués, ja fa prop de quaranta anys, un periòdic bisetmanal, molt ben escrit, «L'Arc de Sant Martí», que ha assolit una forta consideració dins el món catalanista, de Barcelona.

Sant Martí era incivil. La ciutat no retirava pas l'ofensiva qualificació.

L'actual joventut martinenca, com prenent embranzida vigorosa, s'ha posat a la tasca d'elevant el nivell moral de la seva barriada, amb un dalit que dona goig de veure. Talment, una creuada per la cultura i per la catalanització. I cal convenir en què hom va sortint amb la seva. De tal faiso, que en una pila de coses Sant Martí ha donat l'exemple i la iniciativa a les altres barriades, estufant, a l'hora, lentament, el mal concepte en que, lamentablement, se la tenia.

Veieu, síno: La Joventut Catalanista més antiga de Barcelona és, sens dubte, la d'«Els Nets dels Almogàvers» que segueix treballant amb entusiasme per la seva idealitat.

La dansa nostrada la sardana, certament, en cap altra barriada, crec jo, haurà estat tan repetidament combatuda. Doncs, bé: la constància i la toqueteria santes d'anar organitzant audicions de sardanes, al mig del carrer, durant dotze anys, ha acabat per cansar els pertorbadors. Fa dos anys, per intensificar més aquesta campanya pro-sardana, va crear-se el Foment Sardanicista de Sant Martí, el qual compta ja amb més de dos cents socis, i a imatge seva i a base dels seus Estatuts, al Poble Nou, al Poblet, a la Barceloneta i al centre de la ciutat, i darrerament a Sant Andreu, s'han anat creant altres Foment Sardanicista que amb vida esponentosa, sostenen una propaganda constant del nostre ball nacional, arreu de Barcelona.

No oblidarem pas de consignar la

actuació quasi imperceptible, però no per això menys profitosa ni menys eficaç d'un organisme que porta el nom de «Acció Pedagògica Catalana de Sant Martí», que s'ha proposat, com el seu nom indica, la difusió de l'Escola Catalana en la demarcació on l'entitat labora.

Per la idèntica finalitat que persegueix, anotarem a continuació que a Sant Martí existeix també una comissió delegada de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, que en pocs mesos ha allistat uns setanta associats, entre els quals s'hi compten, com a col·lectius, les entitats de tots els matisos més importants de la barriada. (Cal tenir en compte que encara avui, total existeixen dues o tres Comissions delegades de la benemèrita entitat, en tot Barcelona, Sant Martí, doncs, també en aquest aspecte queda situat en bon lloc.)

Va emprendre's, fa prop de dos anys, la publicació d'una Revista, «La Veu de Sant Martí», que fos ressò de totes les necessitats de la barriada i registre de totes les manifestacions culturals i artístiques que s'hi produïen. Amb una orientació completament apolítica, però amara de l'acre de la nostra terra, «La Veu de Sant Martí» ha assolit la protecció de vint-i-sis entitats culturals, polítiques — de totes banderies — cooperatives, corals catòliques etc., de les quals ve a ésser organ, en totes aquelles qüestions, exemptes d'agressivitat pel contrari. Ha estat també aquesta revista la primera dintre el seu ordre i organització, d'una sèrie que han anat apareixent després a Horta, Gràcia, Sant Andreu, i en altres barriades, en que no han reeixit gaire temps després del primer número.

I, finalment, ha estat a Sant Martí on es creà, també, amb una organització original i molt ben pensada, una Comissió de Propietat i Millores, a les gestions incessants de la qual es deuen un sens fi de millores — de més o menys relativa importància — per a aquella barriada. És clar que, amb molt d'encert, la cosa principal que cura la referida Comissió, és mantenir constant contacte amb tots els regidors i tinent d'alcalde del districte i per part d'aquests sobretot,

des del darrer bienni, hi ha hagut sempre les més excel·lents disposicions a laborar pel mateix, com si es sentissin esperonats per l'interès i la insistència amb que la Comissió de la Propietat i de Millores els feia les peticions i fins els assessoraments.

Es pot ben dir, a propòsit de la gestió municipal, en relació al districte desè, que el senyor Santiago de Riba fou l'iniciador d'un període de reformes. — després d'un llarg temps de desesperant passivitat — que s'ha acceuat amb el zel desplegat i l'acció mancomunada dels regidors senyors Massot, Escolà i Santamaria, i la dita Comissió de Propietat i Millores.

Sant Martí, és, essencialment, una barriada treballadora. Però de fa un quan de temps, es també treballadora en el sentit de satisfer les seves aspiracions fortes d'enobrir-se i de aixecar la seva fortitud moral. Ho prova aquesta tasca immensa que en les hores sobrees del treball quotidià es realitza a Sant Martí i de la qual en donem una mostra amb la enumeració abans feta. A Sant Martí es fa magnífica vida corporativa.

Es de creure que tots aquests homes, d'un tremp talment admirable, se sortiran ben tost ab la seva, de posar el nom de la seva barriada a una envejable alçària, operant la ràpida evolució moral i material de la mateixa.

Miquel GUINART.

Quelcom d'història

Llunyà l'origen de Sant Martí, mai tingué la importància d'avui dia; durant l'última setantena d'anys ha anat creixent, convertint-se en una de les poblacions més importants del pla de Barcelona. Té una extensió superficial de 13.286'13 metres quadrats. Situat a l'E. de Barcelona, en formava part, segons es llegeix en documents del segle XIII; es disgregà després, constituint municipi a part, per a tornar-s'hi a unir en 1897. Està assentat en una plana davallant suau, a la mar, encara que en arribar a la barrancada que el tanca es presenta la seva altitud quelcom sob-

BAR BRISTOL

— Clot, 119 i 121 —

SANT MARTÍ

Refrescos, Granisats, Sodes, Licors de totes marques, Xampanyes. - Acurat servei de Restaurant a la carta, coberts i abonos econòmics. Especialitat en el servei de banquets i lonxs

tada, essent l'estribació del Guinardó (280 metres) la part més alta. Com en la majoria dels pobles, l'alçada del naixement de Sant Martí la veiem perdre's en la foscor del temps: això no obstant, si bé no hi han documents fins l'any 989, època de Borrell II, que quelcom pugui provar-nos, els que trobem des d'aquesta època ens diuen que situada entre conreus hi havia una «cella» o capella rural isolada.

Aquesta capella, necessària perquè poguessin complir aquells conreadors amb els dictats de llur cor i llur consciència i dedicada al gran bisbe de Tours, fou un mitjà per a anar preparant la formació d'un poble que amb el temps ha esdevingut important.

Sense la desaparició, durant la guerra napoleònica de l'Arxiu parroquial, i sense l'incendi esdevingut a l'església de Santa Maria del Mar en el segle XIV, sabriem l'època certa de la seva consagració, si bé no la capim més llunyana de l'època romana, afirmant que l'actual església amb el seu cementiri no és la primitiva, sinó una altra aixecada damunt els fonaments de l'anterior.

La dita capella, més tard fou enterrada a parròquia per a satisfacció dels feligresos que, segurament, vivien en llurs masies edificades dins la parròquia essent sufragànies de Santa Maria del Mar de Barcelona, i així continuà fins la darrera meitat del segle XIX, en temps del venerable mossèn Francesc Rodó, que passà a ésser finència del Clot, i Sant Martí, mercès al creixement de la població, es fraccionà en dues parròquies, la del Clot i la del Taulat, formant un municipi independent amb 21 regidors.

El nom de Provençals li prové del temps de la dominació romana; Barcino, reclosa dintre un recinte emmurallat, tenia capus «provincials» destinats als pasturatges públics; com gairebé totes les colònies romanes, els uns eren afectes a les aigües del Besòs, i els altres a les del Llobregat, deixant els de llevant el nom de Provençals que s'apropià Sant Martí i els de mig-jorn el de Provençana que s'apropià Santa Eulàlia.

Si anem llegint els documents que referent a Sant Martí es troben a l'Arxiu de la Corona d'Aragó, trobem com ve progressant, omplint-se de ma-

sies al voltant de l'església fins al segle XIII que queda quasi estacionat, fins en la seva importància agrícola; més tard, a causa de la mateixa agricultura s'inicià un nou desenvolupament fins que la indústria manufacturera amb la natural tendència de portar-la fora de Barcelona, li dona gran impuls.

A les darreries del segle XVIII comencen a establir-se algunes fàbriques que el poble en diu «prats d'indianes», agregant-s'hi aviat llurs auxiliars per a la construcció, reparació de màquines, caldereria, fàbriques de sabó, xarxes, filats, teixits, rejoleria, etc. Sant Martí deixà d'ésser agrícola en sa major part per a esdevenir industrial i no sense motiu se l'anomena la «Manchester catalana» pel gran bosc de xemeneies que amb llurs boires de fum negre acredita l'activitat de les indústries que aixopluga, i es congratula d'ésser, a mitjan segle XIX, la població més industrial d'Espanya, el veritable «Obrador» de Barcelona.

Cercant treball, s'hi acobla gent forastera de totes procedències i molta d'estrangera, contribuint a l'expansió i desenvolupament d'una pobla-

ció immensa constituïda per diferents agrupacions separades entre elles per grans espais, fent-la aparèixer, no com un poble de gran extensió com és en realitat, sinó un conjunt de pobles, tan grans són les barriades que el componen. Avui aquests agrupaments, sortejant un sens fi d'obstacles, van entrellaçant-se, la qual cosa comença a fer bastant difícil precisar límits; amb tot, Sagrera, Taulat i Muntanya encara són característics.

Sant Martí sofrí les conseqüències del setge i bloqueig de Barcelona l'any 1714; de la revolució de l'any 35; de la guerra dels set anys; els centralistes del 43 també hi feren de les seves; prengué part en la revolució de les quintes, en la de setembre i en tots els fets contemporanis; però amb tot, anà prosperant, engrandint-se com no es pot dir de cap més població.

Moltes peripècies sofrí el seu Ajuntament; algunes vegades, qüestions locals, altres, provinents de la metròpoli que ambicionava absorbir-lo, fent moltes i veritables temptatives, fins que en 1897, inseguint el manat en l'article 10 de la Llei Municipal, entrà a formar part del terme muni-

cipal de Barcelona. D'aleshores ençà, la seva sort poc té de particular, és el bosc d'abellaris on les feines abelles hi cerquen el pa i l'aliment de la família. L'antic municipi ha estat trossejat en tres trossos de districte, molt abandonat en un principi pels regidors, si bé d'uns quants anys ençà, apar que no se'n tingui tan oblidats.

J. MOREIRA SOLER

Indústries del Clot

La Serradora Mecànica Guàrdons

Seguint carrers de la barriada de Sant Martí i Clot crida l'atenció una gran finca estesa entre la via del tren i el carrer de la Verneda.

Aquesta finca ens ocupà recentment les planes del diari pel gran incendi que la nit del 12 de juliol es declarà a la Serradora Mecànica que és part de la mateixa.

Salvador Maurí

TALLERS MECANICS

ESPECIALITZATS EN MÀQUINES

per a blanqueig, tint, estampats i aprest de teixits i troques. Màquines patentades per a tenyir el blau de tina, per a aprestar i respallar continus, per a donar passatges; premses, hidros, bombes, montacargues, ascensors hidràulics i màquines per a la fabricació de galetes i bescuits, etc., etc.

Tal : Sant Jacint. - **CLOT**
Escri, ori: Clot, 135. - Telèf. S. M. 42

Barcelona

Pla, Panadès i Rottier

Tints i aparells en teixits de cotó i mesclés. - Especialitat en articles de novetat - Mercerisatge - Blanqueig - Negres anilina - Acabats de tota mena

Sant Joan de Malta 62 Tel. 419 S. M.

Martí i Rottier

Tints i aprestos en teixits d'estam, llana i mesclés

Sant Joan de Malta, 62
Telèfon 247 S. M.

Sant Martí

Joan Condom

Farmàcia i laboratori

Aquesta antiga casa fa molts anys que prepara el xarop i les pastilles Poli Balsàmiques, amb bromoform i heroïna, remei immillorable per a la tos. També prepara les pastilles cloro-boro-sòdiques, amb co-caina i menta, que curen les malalties de la boca i gorgja.

Dipòsit: Carrer Bogatell, núm. 44
Es ven a totes les farmàcies d'Espanya

VILANOVA MATEU

S. A.

Especialitat en la fabricació d'aglomerats carbó vegetal. - Carbons minerals i vegetals a l'engròs i al detall. Especial en forja i vapor

Magatzems: Clot, 141 - Telèfon 322 S. M.
Dipòsit: Bailèn, 54 - **BARCELONA**

Editorial Catalana

— S. A. —

La més important empresa editorial de la nostra terra.

Mallorca, 257 i 259
BARCELONA

L'incendi fou tan gran que no sols de tota la barriada i annexos acudiren a contemplar-lo sinó de Gràcia i de l'interior de Barcelona.

Moguts per aquesta curiositat hem entrat al gran clos de la finca i hem salutat el seu propietari, don Bartomeu Guifalons, el qual s'ha prestat amablement a acompanyar-nos i donar-nos alguns detalls.

El senyor Guifalons, per allà l'any 1895, posà una Serradora Mecànica al carrer d'Aragó, i, després, la traslladà a la carretera de Ribes, al lloc on temps a venir — no gaire, seguit Barcelona aquest impuls irradiador de ses energies i treball — es formà la plaça de les Glòries Catalanes.

Obligat, per la urbanització de la futura plaça, a traslladar la Serradora, aprofità l'ocasió de solucionar el conflicte ben a l'avancada i anà a establir-se a aquesta finca del carrer de la Verneda.

Nedificà una part i establí la seva indústria dedicada a elaborar fustes per a caixes d'emballatge.

Aquesta indústria anà creixent fins a produir grans quantitats de fusta serrada per a caixons i servir les necessitats de la seva clientela, havent de tenir, consegüentment, grans existències al magatzem anex a la quadra de la maquinària per a poder servir amb promptitud els seus clients.

L'esmentada nit del 12 de juliol es calà foc a la fàbrica i magatzems, cremant-se la fusta serrada i destruint-se la maquinària, no cremant-se les existències de troncs per a serrar, perquè estaven amuntades a l'aire lliure del pati.

Hom parlà de què el foc podia ser resultat de conflictes socials pendents, però el senyor Guifalons declarà que no sospitava de ningú, i menys dels seus obrers.

Actualment, les parets de les quadres cremades s'obren a l'aire encara amb els senyals de l'incendi, perquè la casa Guifalons no té resolt l'assumppte del pagament de les Assegurances, sinó amb una de les companyies en les quals tenia assegurada la seva indústria.

Aquestes eren «La Catalana», que assegurava el 50 per 100 i el Banc d'Aragó i la «Thémis» i Comerç i Indústria, que asseguraven la resta. «La Catalana» ha estat expedida i ha donat mostres d'activitat i visió de què les Assegurances es fan per a muntar de seguida les noves instal·lacions, i, malgrat que la peritació hagué de resoldre's en tercenia, per compaginar els diferents punts de vista, «La Catalana» sobrepuja voluntàriament la taxaació, reconeixent les grans pèrdues tingudes i veient ben demostrat que en les diverses Assegurances fetes, no hi havia cap mena de lucre, evidenciant-se la bona fe.

El senyor Guifalons construí ràpidament unes altres quadres, instal·lant-hi la nova maquinària. Ja, abans, havia construït grans quadres per a logar a indústries o magatzems, i ara va a construir-ne d'altres entorn al seu clos, ja que la finca mitjaix de 20.000 poms de terreny emmurallat.

Aquestes quadres i magatzems tindran la comoditat, mitjançant un partidor particular, de carregar i descarregar els vagons dintre de la finca i al peu del magatzem de cada indústria que s'installi a les quadres.

D'aquestes ara ja n'hi ha sis de construïdes, ultra la cremada, la qual, havent restat aprofitables les parets, podrà ésser reconstruïda fàcilment i llogada també, ja que la serradora quedarà instal·lada al final de la propietat, quedant totalment separada de totes les altres.

Després de donar un tomb per les quadres, ens hem acomiadat del senyor Guifalons, agraint d'haver-nos donat a conèixer una des de les grans propietats de la barriada, on, aviat, podran reunir-se diverses indústries i magatzems, ultra la Serradora del mateix propietari.

La festa Major de Sant Martí

A l'Ateneu Obrer Català

Amb motiu de la festa major, aquesta entitat ha organitzat els següents actes:

Dia 11. — A les deu de la nit, gran audició de sardanes a càrrec de la cobla empordanesa «La Principal de Escala».

Dia 12. — A les deu de la nit, lluit ball a càrrec de l'orquestra «Moderna Artística».

Dia 13. — Tarda i nit, balls per la mateixa orquestra.

Dia 14. — Tarda, ball de rigorosa invitació. Nit, ball de gala.

Dia 15. — Capvuitada, a les deu de la nit, gran ball «Quisqu» per l'orquestra «La Catalana», de Granollers.

Dia 19. — Tarda i nit, lluits balls per l'esmentada orquestra.

Al Casal Nacionalista Martinenc

Dia 11. — Nit, a les deu, funció a càrrec de l'elenc de l'entitat, coo-

perant-hi la senyoreta Maria Saludas. Es posarà en escena el drama d'En Girolamo Rovetta, traducció d'En Narcís Oller, «Papà ministre», i el juguet en un acte «La capseta dels petons», per la senyoreta Saludas i principals parts de l'elenc.

Dia 12. — Tarda, lluit ball de societat. Nit, concert al saló-café; següentament ball.

Dia 13. — Tarda, ball. Nit, concert i ball.

Dia 18. — Nit, ball de gala.

Dia 19. — A les onze del matí, gran audició de sardanes a càrrec de la cobla «Barcino». A la tarda i nit, balls a càrrec de l'orquestra «Listz».

Els balls dels dies 12 i 13 seran amenitzats per l'orquestra «La Nova Artística».

Els esports

PILOTA BASCA

El diumenge al matí es jugaran al Frontó Comtal, entre socis de la Reial Societat d'Esport Basc els següents partits:

Vermells: Escudero-Barguño.
Blaus: Patan-Olamendi.
Segon partit a les dotze:
Vermells: Rigau-Palmada.
Blaus: Pons (J.)-Garcia (M.).

II GRAN PREMI PENYA RIN

Després de la gran carrera

Dijous en el seu local social, tingué lloc la tramesa de premis als vencedors de la carrera internacional de volutres II Gran Premi Peña Rin, que amb èxit tan sorollós se celebrà el diumenge, al circuit Vilafranca-Monjos-Almúnia.

Hi assistiren els senyors Lee Guinness, Conde Zborowsky, Ramassotto, Seegrave, Batlló, Deo, Sogas i individus de les Juntes directiva i organitzadora. Tots els corredors, es van mostrar altament satisfets per les atencions de què han estat objecte, dedicant frases d'elogi als organitzadors de la gran carrera: prometen participar en la mateixa prova l'any vinent, i assegurant que milloraran, de molt, les marques registrades en la d'aquest any.

Foren obsequiats amb un exquisit lunch, en el qual regnà la més franca cordialitat.

Agraint.

La Peña Rin ens recomana que fem constar el seu profund agraiment a tots els que directa o indirectament, han cooperat al grandíssim èxit assolit el diumenge, amb motiu de la celebració del seu II Gran Premi, ja universalment discutit, i en especial als senyors capità general de la regió, governador civil, alcalde Constitucional, presidents de la Mancomunitat i de la Diputació Provincial, director de Correus i Telègrafs, cap del servei sanitari, enginyers, cap dels mossos d'esquadra, sòmetent de Vilafranca i altres autoritats i particulars que amb il·loable entusiasme, donaren a la Peña Rin totes les facilitats que eren necessàries perquè la gran carrera quedés consagrada com la més important de totes les que se celebren a Espanya.

El servei de trens

La Companyia de M. S. A. mereix un just elogi: posà en circulació cinc trens especials en un interval d'unes tres hores, la qual cosa va permetre que sense cap incident, es traslladessin a Vilafranca uns 7.000 viatgers. A aquests s'hi agregaren un nombre contingent que ja es trobaven a Vilafranca des del dissabte, per la qual cosa fou necessari la circulació de sis trens especials. Tenint en compte que entre Vilafranca i Molins de Rei, hi ha només una via única, això suposa un esforç considerable per part de la companyia de M. S. A. que, demés dels trens esmentats, en feu circular un altre, també d'especial, entre Vilafranca i Sant Vicenç, pels molts viatgers que havien sortit de la línia de Saragossa, tot sense desatendre la circulació dels seus serveis entre Martorell i Barcelona, ja en l'actualitat molt nodrida. Tot això, i per haver-se efectuat tan important servei, sense cap incident ni accident, fa creditor a la Direcció la Companyia de la més sincera felicitació i d'una manera especial el seu digne enginyer cap

del moviment, senyor Heriz, als quals la Peña Rin és la primera en quedar altament reconeguda.

PROVA DE REGULARITAT

El Reial Moto Club de Catalunya, organitzat per al dia 26 de l'actual una prova de regularitat per a motocicletes, side-cars i autocicles, que es correrà en el següent itinerari:

Matí. — Barcelona, Badalona, Masnou, Mataró, Arenys, Arenys de Munt, Sant Celoni, Gualba, Breda, Arbúcies, Sant Hilari, Sant Julià de Vilatorrada, Vil·la, Centelles i Figaró.

Tarda. — Figaró, La Garriga, Granollers, Mollet, Santa Coloma, Barcelona i Club.

El quilometratge de l'itinerari, serà degudament comprovat i indicat en un planol horari que es trametrà als corredors abans de la sortida.

La prova tindrà el caràcter de regularitat i turisme, i els corredors hauran de desenvolupar una velocitat mitjana de 30 quilòmetres per hora, durant el recorregut.

Els premis que es concediran en aquesta carrera, són els següents:

Medalla d'or a tots els concursants que acabin la prova amb 99 o més punts.

Medalla d'argent a tots els corredors que acabin la prova amb un nombre de punts entre 90 i 98, tots dos inclosos.

Medalla de coure a tots els que acabin la carrera amb un nombre de punts entre 80 i 89, tots dos inclosos.

La forma de classificació per punts serà la següent:

Cada concursant tindrà abonats 100 punts a la sortida del Reial Moto Club.

Hi haurà control de pas fix, determinats en el planol horari que es trametrà als corredors, pels quals hauran de passar amb la següent aproximació de temps:

Les motocicletes inferiors a 300 c. c. de cilindrada i els side-cars inferiors a 500, amb una aproximació de sis minuts per excés o per defecte, sense penalització; abans i després dels quals els concursants seran castigats amb la pèrdua d'un punt per cada dos minuts o fracció de diferència entre l'hora de pas i la seva corresponent registrada en l'horari, excepció feta del marge abans esmentat.

El marge de temps no castigable per a les motocicletes superiors a 300 c. c. de cilindrada i per als side-cars superiors a 500 c. c., es fixa en tres minuts per excés o per defecte, transcorreguts els quals els corredors seran penats amb la pèrdua d'un punt per cada minut de diferència entre l'hora de pas i la seva corresponent que vingui indicada en l'horari, excepció feta del marge esmentat de tres minuts.

EL CAMPIONAT D'ESCACS DE CATALUNYA

Heu's aquí un extracte de les bases que regiran per al torneig Campionat d'Escacs de Catalunya, organitzat pel Club d'Escacs Barcelona:

El campionat començarà el primer de desembre d'aquest any.

El títol de campió s'atorgarà al millor classificat i serà per a tot l'any 1923.

Les partides es jugaran a tres jugades per hora i la classificació serà per punts.

Els dies hàbils per al torneig seran els dilluns, dimecres i divendres, de deu a una de la nit.

Si el nombre d'inscrits no excedeix de catorze, el torneig serà a dues voltes; d'una altra manera, es faran eliminatòries fins a quedar a vint; els que es disputaran el campionat, a una sola volta.

Els drets d'inscripció són de deu pessetes per als socis del C. A. B., i de vint per als independents.

La inscripció es tancarà el dia 20 d'aquest mes.

Per a pendre part en el torneig, és condició precisa tenir la residència habitual a Catalunya.

La direcció i comissió d'arbitratge està a càrrec dels senyors doctor Esteve Puig (director), don Josep Palucie, don Valentí Martín, don Ferran Casasayas i don August Nobell (arbitres).

Per a la inscripció i detalls, dirigir-se al Club d'Escacs Barcelona, organitzador del torneig.

Toquen al seu fi els treballs que ve realitzant el Club d'Escacs Barcelona, per a l'organització del campionat de Catalunya, havent-se fixat ja la data del dia primer de desembre per a donar començament al mateix.

Per a augmentar la llista de premis, aquest Club sol·licitarà els d'honor a la Mancomunitat i a l'Ajuntament de Barcelona.

La llista d'inscripció per al dit torneig va quedar oberta des del dia primer de novembre a la secretaria del Club (Cafè de Novetats), on es troben

exposades les bases baix les quals ha de regir-se.

REPARTIMENT DE PREMIS

S'efectuarà l'acte d'obertura i repartiment de premis del concurs de fotografia: que d'una excursió a la vila de Cervelló tenia organitzada la secció de Propaganda i Excursionisme de l'Ateneu Obrer del Districte II.

L'acte fou animadíssim ja que hi assistí nombrosa concurrència. A la presidència hi seia el president accidental de l'entitat En Didac Juyol, el president, secretari i tresorer de l'esmentada secció i altres membres del consell directiu. Les diferents seccions representades per llurs presidents. Entre altres representants hi assistiren també el president i secretari de la secció de fotografies del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, el president de la secció de fotografies del Centre Excursionista de Catalunya, el secretari de Catalunya Associació Autonomista del Districte V, etc.

El president de la secció En Joan Montanya, féu un bell parlament glossant la bellesa de la vila de Cervelló i el seu valor històric importantíssim en la història de la nostra Patria i en totes les esferes. Felicità al jurat qualificador per l'encert en les seves deliberacions, i alentà a tots els aficionats al bell art de la fotografia perquè seguíssin en llurs tasques, ja que era un mitjà ben eficaç de conèixer els bells paratges de la nostra terra.

El secretari de la secció En Salvador Clarà, llegí la llista dels premis, resultant ésser els següents:

Primer premi. Cedit per la casa «W. E. Ulrich», representants de la casa «Ernestmann», a la col·lecció de sis fotografies amb el lema «roselles», original d'En Josep Maria Guílera.

Segon premi. Cedit per la casa «Baltà i Ribà» a la col·lecció de sis fotografies amb el lema «Cervelló 1922», originals d'En Josep Maria Arrufat.

Tercer premi. Cedit per la casa «Indústries Fotoquímiques d'Antoni Garriga» a la col·lecció de sis fotografies amb el lema «violetes», original de Na Carme Guílera.

Quart premi. Cedit per l'arquitecte En Manuel Raspall a la col·lecció de sis fotografies amb el lema «Catalunya», originals d'En Francesc Guílera.

Els dos premis extraordinaris cedits pel President accidental de l'entitat En Didac Juyol i el Director de la Revista En Narcís Fuster foren guanyats pels senyors Francesc Matibosc i Francesc Miró respectivament.

Després de breus paraules del doctor Fuster, qui féu ressaltar els vincles que uneixen el districte II amb la vila de Cervelló, clogué l'acte el President de l'entitat, felicitant als premiats i agraint la cooperació prestada pels senyors donants a la festa celebrada, així com també la presència de la distingida concurrència.

BOXA

En la gran vetllada que per al dimarts vinent prepara l'A. E. P. a l'Iris Park, amb el gran combat internacional, Pere Saiz-Young Trevel, un dels millors welters francesos, l'Alfonso Canizares, l'extraordinari malabar del nostre ring que tan fàcilment va vèncer al campió d'Espanya de la categoria per k. o. i després a l'asfrancès Auguste Grassi, serà posat davant d'en Paul Gerbe, un dels pesos ploma de Marsella, de l'escola d'en Denain, que tan forta impressió va causar entre els nostres aficionats, que avui va al cap dels de la seva categoria.

Demà, diumenge, dia 12, a les deu de la vetlla, se celebrarà al teatre Asiàtic, local del Circol Valencian, una vetllada a benefici del Club Carpentier, en la qual pendran part els boxejadors Muñat, Bibbó, López, Católa, Ribadulla, Villanueva, Williams, Molero, Cano, Armengol, Heredia, Romero i Cano, arbitrant l'Urtaum.

París, 10. — A conseqüència dels actes de violència comesos pel boxejador Battling Siki contra el «manager» Prunier, en sortir del match Prunier-Battling, la Federació Francesa de Boxa ha castigat a Siki a una suspensió de nou mesos, la qual cosa implica la pèrdua del títol de campió de França de pesos mitjans. — Havas.

AVIS

El Consell Directiu del F. C. Barcelona es dirigeix a tots els seus socis

pregant-los que diumenge oblidin momentàniament la conducta que ve mantinent el Club contrincent, a fi que la lluita esportiva que tindrà lloc pugui desenvolupar-se amb el màxim de garanties d'èxit.

El Consell Directiu resta segur que tots els socis atendran el seu prec i així, una vegada més, es podrà palesar que el F. C. Barcelona és el primer Club de les terres ibèriques que sap fer honor a la missió que li està confiada.

Excursionisme

L'Agrupació Excursionista «Capitè» efectuarà demà, diumenge, dia 12, una excursió a Terrassa, Matadepera, La Mola, Cova del Drac, Turó de Montcau, Cova Simanya, Font del Llor, Castellar i Sabadell.

Sortida a les cinc, amb el ferrocarril de Catalunya.

El Foment Excursionista de Barcelona farà demà, diumenge, 12, una excursió, juntament amb el Grup Femenal, a la Granja «Flor de Maig», sota el següent itinerari:

Sardanyola, Granja «Flor de Maig» i Sant Cugat.

Lloc de reunió, estació del Nord, a les 7.30 del matí.

L'Agrupació d'alumnes i ex-alumnes de l'Escola d'Arts del Districte VIII efectuarà demà la següent excursió: Montcada, Vallensana, Casa l'Artiller, Font d'En Mora, Sant Jeroni de la Murtra, Santa Coloma de Gramanet i Sant Andreu de Palomar.

Se sortirà a les sis del matí per l'estació del Nord i es tornarà al vespre.

Sardanes

PER A AVUI

Nit, a les deu. — A l'Ateneu Obrer Català de Sant Martí hi haurà una audició de sardanes a càrrec de la notable cobla «La Principal de l'Escala».

D'espectacles

GRAN TEATRE DEL LICEU

Retent homenatge a la música moderna, i responnent a la categoria del nostre primer teatre, ocuparà el cartell de la funció inaugural del proper dijous, la grandiosa obra moscovita «Boris Godounoff» per a la repartició del quadre d'artistes russos, el feliç conjunt del qual, sota la direcció del gran mestre Koussevitzky, envegen al Liceu els principals teatres d'òpera de l'estranger.

L'obra serà interpretada pels eminents artistes H. Sadoven, M. Davydoff, T. Ritch, I. Yvanzoff, C. Kaldanoff, A. Alexandrovitz, el famós cos de ball de l'ex-teatre Imperial de Petrograd i la direcció escènica del genial director Andoga Jouroff.

Avui, se celebrarà al teatre Eldorado una gran funció de gala organitzada per les Escoles Franceses a benefici d'aquestes, commemorant el IV aniversari de la firma de l'armistici de la gran guerra.

Assistiran a la funció totes les personalitats de la colònia francesa, presidida pel cònsol de França, M. Filippi, i hi estan invitades les autoritats.

L'alcalde ha tingut la gentilesa de cedir la Banda Municipal que executarà un selecte concert, dirigida pel seu mestre, senyor Lamote de Grignon. La companyia Ortaç representarà una de les millors obres del seu repertori, i, finalment, els artistes Vicens Samper, Sandro Griff i senyoreta Lluïsa Casademunt, cantaran escolides peces de concert.

Per a començaments de la setmana entrant s'annuncia a l'Eldorado l'estrena de la farsa sainetesca en dos actes, dividits en sis quadros, original de Muñoz Seca i Amadeu Vives, «El Panque de Sevilla».

Aviat debutarà la triple còmica Dionísia Lahera.

Demà, dissabte, al Saló Kursaal, es donarà en sessió de prova una projecció de la pel·lícula «Madame Recamier», que interpreta l'artista Fern Andra.

En aquesta cinta, de la qual és concessionària la casa Miquel, es desenvolupen episodis de l'imperi napoleònic.

ANUNCIS D'ESPECTACLES

Gran Teatre del Liceu

Queda obert l'abonament a 19 funcions de tarda. Inauguració de la temporada: El dijous, dia 16, amb la grandiosa òpera BORIS GODOUNOFF, pels celebres artistes russos mestre Koussevitzky. — El dissabte, dia 18: LOUISE, pels celebres artistes Ivonne Gall, L. Berut, S. B. Reina, H. Dufrane. Mestre Padovani. — Dia 23: AIDA, pels eminents artistes Poli-Randaccio i Lázaro.

Principal Palace

Plaça del Teatre, 214. Tels. 5125 i 4736 A.

Avui, dissabte, nit, a les deu,

CRI-CRI

Magnífic decorat dels escenògrafs DESHAYS & ARNOULD, CASTELLS i FERNANDEZ, MORALES i COLME-
NERO.

600 NOUS VESTITS
DE LA CASA MAX WELDY, de PARIS

100 artistes espanyoles
i estrangeres

Demà, diumenge, Gran Matinée,
tarda, a les quatre,
CRI-CRI

Totes les nits, a les deu: CRI-CRI.

Teatre Català ROMEA

Telèfon 3500 A. — Avui, tarda: Funció del Teatre Clàssic Català: Dues obres interessantíssimes: DE L'OU AL SOU, d'En Feliu i Codina, LA MALVASIA DE SITGES, d'En F. S. Vidal, molts anys ha no representada. Butaques a una pesseta i a 0'65. Nit: Els dos grans èxits LA SOMRIENT MAGDALENA i LA MALVASIA DE SITGES. Butaques, a dues pessetes. — Demà, diumenge, tarda, a les tres: EL PRINCEP BLANC. A dos quarts de sis: L'obra del mestre Guimerà, REI I MONJO i DE L'OU AL SOU, d'En Feliu i Codina. Vespre, a les deu: LA SOMRIENT MAGDALENA i LA MALVASIA DE SITGES. — Es despatxa a Comptaduria.

TIVOLI LIRIC CATALA

Direcció: Josep Bergés. — Avui, dissabte, tarda, a les cinc: Extraordinària representació de la grandiosa obra del mestre Morera,

DON JOAN DE FERRALLONGA cantada pels eminents artistes Emili Sagi-Barba, Josefina Bugatto i Emili Vendrell. Nit, a les deu, escollit programa Guimerà-Morera,

LA BALDIRONA i LA SANTA ESPINA

Demà, tarda: LA BALDIRONA i LA SANTA ESPINA. Nit, a les deu: DON JOAN DE FERRALLONGA, pels senyors Sagi-Barba, Bugatto i Vendrell. — El dimarts: Estrena de la comèdia en un acte PASQUA FLORIDA o CARMELLES, de R. Lluïsa, amb música de Na Cándida Pérez Martínez. — Es despatxa a Comptaduria.

Teatre Tivoli Orquestra Pau Casals

CONCERT POPULAR MATINAL

Demà, diumenge, dia 12, a les onze del matí. Obres de BEETHOVEN, SCHUBERT, WAGNER, RIMSKY-KORSAKOW i STRAUSS. Preus econòmics. — Despatx de localitats, a la tequilla del Tivoli, d'onze a una del matí, i de tres tarda a les onze nit. — Programes a tots els magatzems de música.

Teatre de Novetats Circ Equestre

Gran Companyia de Mr Ventura Gannau. — Avui, dissabte, tarda, a dos quarts de cinc. Nit, a tres quarts de deu. Grandioses funcions. Extraordinari èxit de la NOVA COMPANYIA, composta pels aplaudits artistes THE ARQUES, LANTI, TOMASIN AND PEPI, Mlle. MADRIGALI, senyoreta equestre; Mlle. EGLE THEA, senyoreta filferista. Ovacions als

14 Ascards Theilon, 14

la troupe més emocionant del segle vigèsim; LES TROIS FLYING REOS, barristes còmics; ADRIANA i CHARLOT, acrobates equilibristes. La celebrada troupe japonesa 6 RIICO-KU, 6; LA BELLA SCHREIBER, elegantíssima amadora, a l'alta escola. Les paelles de pallasos parodistes RICO i ALEX i la seva troupe i els GERMANS ALBANOS. — Demà, diumenge, tarda, a les quatre i nit, a tres quarts de deu: EXTRAORDINARIES FUNCIONS. — El dijous dia 16, notables i sorprenents debuts. — Es despatxa a Comptaduria.

ELDORADO

Companyia de sarsuela

ORTAS : : LEONIS : : GALLEGO
Avui, dissabte, tarda, a les cinc. Matinée de Moda. El divertit entremès EL CAPRICHITO; el popular sainet líric EL BARQUILLERO i la divertida humorada sainetesca dels Germans Quintero i del mestre Chapi, ABANICOS Y PANDERETAS O A SEVILLA EN EL BOTIJO. Nit, a les deu: GRAN FUNCIO DE GALA, organitzada pel Patronat de les ESCOLES FRANCESSES i a BENEFICI de les mateixes. COMMEMORACIO OFICIAL DEL IV ANIVERSARI DE L'ARMISTICI,

amb assistència de les autoritats i els senyors consols aliats, sota la presidència del Consol General de França, Ch. F. Fippi. Magnífic programa: Primera part: Concert per la Banda Municipal, dirigida pel mestre J. LA-MOTE DE GRIGNON. Segona part: Representació extraordinària per la companyia ORTAS-LEONIS-GALLEGO del divertit sainet en dos actes LA GUILLITINA. Tercera part: Concert pels eminents artistes VICENS SEMPERE, SANDRO CRIFF, MARIA LLUISA CLARAMUNT, DETALLS PER

PROGRAMES, ANUNCIS I CARTELLS ESPECIALS. — Demà, diumenge: Tarda, a les quatre. Colossal programa. EL CAPRICHITO, EL CONTRABANDO, EL OTELO DEL BARRIO, LOS CHICOS DE LA ESCUELA. Nit, a les quatre. EL ESTABA MOSCA i EL NUMERO 15. — Seguidament, ESTRENA de la farsa sainetesca en dos actes, dels senyors Muñoz Seca i Pere Pérez Fernández, música de l'eminent mestre Amadeu Vives, EL PARQUE DE SEVILLA. — Aviat: Debut de DIONISIA LAHERA.

TEATRE NOU

Companyia d'opereta

VICTORIA PINEDO

LLUIS BALLESTER
Avui, dissabte, dia 11 de novembre. Tarda, a dos quarts de cinc. AL TORO QUE ES UNA MONA, LA CANCION DEL OLVIDO. Gran èxit. QUE ES GRAN BARCELONA! Èxit enorme. Nit, a les deu. Reposició de LOS PAPIROS, i EL APURO DE PURA. Èxit grandiosos.

TEATRE COMIC

Avui, dissabte, nit, a dos quarts de deu. Estrena en aquest teatre del drama en tres actes, ESCLAVITUD, i el drama policíac en quatre actes, LA REINA DE LOS APACHES. — Demà, diumenge, tarda i nit, ESCLAVITUD i LA REINA DE LOS APACHES.

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevill, Pep Santpere
Avui, dissabte, 11 novembre. Tarda, a dos quarts de cinc. Vermut monstre. UNA DONA EN COMANDITA i ESPE-
RITISME. Nit, a les deu L'EXIT DEL DIA LA SEVERA.

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia

Guell - Tudela - Asquerino - Cortès
Avui, dissabte, tarda, a les cinc. MATINEE POPULAR. BUTACA PLATEA AMB ENTRADA, UNA PESSETA. La formosa comèdia en tres actes,

El secreto de Polichinela

Nit, a les deu. POPULAR. BUTACA PLATEA AMB ENTRADA, DUES PESSETES. El passatemp en un acte,

La mujer de su casa

i segona representació de la comèdia en dos actes, dels senyors López Marín i Marciás.

Los railitos del tren

Demà, diumenge, tarda, a dos quarts de quatre. PRIMERA SECCIO

El secreto de Polichinela

A les sis. SECCIO ESPECIAL.

Mañanita de San Juan

1

Los railitos del tren

Nit, a les deu. GRAN MODA.

La mujer de su casa

1

Los railitos del tren

Es despatxa a Comptaduria. — Telèfon 4134 A.

Coliseu Pompeia

Trevessera, 8 i 10. — Telèfon 272 G.

Demà, diumenge, tarda, a un quart de cinc, i nit, a dos quarts de deu.

LA CAMPANILLA DE LOS APUROS

(un acte)

LA ENEMIGA

(tres actes)

PALACE CINE

Gran Saló de Moda

Avui, dissabte, tarda i nit, colossals programes: Èxits de SEQUEIX-LI LA BROMA; L'HEROI DE L'OEST; QUASI DESPOSADA; el formós film, EL LLIRI DEL MONT DE SANT MIQUEL, i la interessant pel·lícula de producció alemanya, MANIA DE LA VELOCITAT, pel famós actor, Tom-Mix. — Demà, diumenge, d'onze a una, gran matinal. Tarda, de quatre a sis i de sis a vuit. Nit, a les deu. Extraordinàries sessions, amb magnífics programes. — Aviat, estrena de la gran pel·lícula, creació de Constance Talmadge, ESPOSA CAPRICIOSA.

Diorama

Programa per avui: L'heroïna de l'Oest, per Dorothy Gish, del Programa Paramount; Amor que triomfa, Un gran negoci, La taverna, quarta i última jornada. — Demà diumenge, tarda, grans sessions. Nit, augment de programa i estrena de la interessant super-producció, Rosa blanca, per Elsie Ferguson, del Programa Ajuria. — La vinent setmana: El Quixot modern, per Douglas Fairbanks.

Saló Catalunya

Gran Cine de Moda

Notable sextet, Jordà-Moltó. — Avui, dissabte, penúltim dia de l'èxit grandiosos, triomf indiscutible.

ELS TRES MOSQUETERS

Primera jornada: al·litrà cortesanar

l'obra mestra de Douglas Fairbanks, l'èxit del èxit, Gran succés: «Expiació», per la genial artista Paulina Frederick, i la reestrena, «L'experta en amor», per la molt simpàtica Constance Talmadge, a petició de nombrosos admiradors. — Demà, nit, estrena de la segona jornada: «Els tres mosqueters», per Douglas Fairbanks, tot Barcelona veurà aquest grandiosos triomf de la cinematografia. — Aviat, la més grandiosa pel·lícula històrica: «Joana d'Arc o la donzella d'Orleans». Qui no coneix aquesta història tan interessant? serà l'èxit més gran de la temporada. — Aviat: Aviat, durant la funció, es despatxaran butaques numerades per a la sessió de dos quarts de set de demà a la tarda.

ASSOCIACIO INTIMA DE CONCERTS

Maragda, 27 i 29 — Orfeo Graciano

— Diumenge, 12 de novembre, a les cinc de la tarda: ANTONI BROSA, violinista; RITA BROSA, pianista. — Diumenge, 19 de novembre. Reaparició de la cèlebre cantatriu VERA IANACOPULOS. (Exclusivament per als socis.)

Frontó Principal Palace

Avui, dissabte, tarda, a tres quarts de cinc, dos grans partits de pilota. Nit, a un quart d'onze, interessant partit a cistella ONDARRES i PALAU contra JAIME i SALSAMENDI.

FUTBOL

Dia 12. Camp Barcelona. F. C. BARCELONA contra el R. C. D. ESPANYOL. (S. d. j. r. h. c. r. n. g. n. g. l. 2. m. r.)

La solució a les 17 del 12. Per a localitats i entrades a la plaça de Catalunya, 9. Centre de Localitats.

FUTBOL

Diumenge, dia 12 de novembre, a les tres de la tarda

CAMPIONAT DE CATALUNYA

SABADELL-UNIO ESPORTIVA, camp Sabadell; BARCELONA-ESpanyol, camp Barcelona; AVENÇ-EUROPA, camp Avenç; TERRASSA-ESpanya, camp Terrassa; ATLETIC-BADALONA, camp Atlètic; JUPITER-MARTINENC, camp Júpiter.

Pel partit Barcelona-Espanyol, es despatxaran entrades i localitats a les taquilles del carrer de Fortuny, pels restants partits, en el camp el mateix dia de la seva celebració.

EDEN CONCERT

Asalto, 12. — Èxit enorme del programa LES 10 BOXAJADORES. LES LISANDRES i 20 formosíssimes artistes més.

Serveis de la Companyia Trasatlántica

LINIES A ANTILLES, MEXIC, NOVA YORK I COSTAFIRME

El vapor

sortirà el dia 25 de novembre de Barcelona, el 26 de València, el 28 de Màlaga i el 30 de Cadix, cap a Nova York, Havana i Veracruz.

El vapor

sortirà el dia 17 de novembre de Bilbao, el 19 de Santander, el 20 de Gijón i el 21 de Coruña, cap a Havana i Veracruz. Admet càrrega i passatge cap a Costafirme i Pacífic amb trasbord a Havana.

El vapor

sortirà el dia 10 de novembre de Barcelona, el dia 11 de València, el 13 de Màlaga i el 15 de Cadix cap a les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Havana, Colón, Sabanailla, Curaçao, Puerto Cabello i La Guayra. S'admet càrrega i passatge amb trasbord cap a Veracruz.

El vapor

sortirà el dia 4 de desembre de Barcelona, el 5 de Màlaga i el 7 de Cadix cap a Santa Cruz de Tenerife, Montevideo i Buenos Aires.

El vapor

sortirà el dia 15 de novembre de Barcelona, el 16 de València, el 17 d'Alacant i Cartagena i el 20 de Cadix cap a les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, altres escales intermèdies i Fernando Poo.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlántica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a Nova York i ports del Cantàbric a Nova York i la Línia de Barcelona i Filipines, les sortides dels quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables, i passatgers als quals la Companyia dona allotjament i tracte esmerat, com ha acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors tenen Telegrafia sense fils.

Lloguers

Pianos

de lloguer de và-

rius preus. Bruch,

n.º 78, entressol. C. BIEGER.

Vendes

ELECTROMOTORS

I DINAMOS

especialitat en les de

ELECTROQUIMICA

Bobinats - Instal·lacions

Reparacions

Maquinària Elèctrica, S. A.

(Antics tallers Balcells)

Corts Catalanes, 416. T. 58 H.

Fàbrica de Panyeria

DE VALENTI SOLER

Immens assortit en gèneres

per a vestits i abrics de senyo-

ra i senyor. Venda de retalls

els dijous i dissabtes. Avinyó,

7, entressol (cant.º Fernando).

Dispepsia, Gastralgia

amb l'ELIXIR GREZ

tònic digestiu, escuren ràpi-

dament totes les malalties de

l'estómac, dispepsies, gastral-

gies, etc. Millorament des del

primer got. Dipòsit a les far-

màcies. - Colling & Co., Pa-

ris.

Anuncis

Per a anunciar

en els periòdics ser-

vent-se de la

EMPRESA IDEAL

D'INFORMACIO

estalviareu temps, mo-

lesties i diner. Rambla

de les Flors, 16, baixos

Telèfon 4863 A.

Catarro dels nois

L'Anti-cataral BORBONET, és el veritable específic ac-

ditat per a curar en pocs dies la Coqueluche, Bronquitis i

tota mena de tos de les criatures.

Dipòsits: Farmàcia de l'autor, Carders, 44; Doctor An-

dreu i J. Viladomat, Rambla de les Flors.

HERNIATS

L'últim avenç científic per

a combatre amb èxit se-

operar és el BRAGUER

MEDICAL VIVES, ad-

miració de la Ciència Mè-

dica i sens parió al món.

Rebutgeu les imitacions.

Despatx: de 9 a 1 i de 3 a 7

Rambla del Centre, 12, pral.-Casa VIVES

(TOCANT AL LICEU)

URALITA

PER A COBERTES URALITA, S. A.

SUCCESSORA DE ROVIRALTA i C.ª, S. EN C.

Plaça d'Antoni López, 15 - Telèfons A 1644 i A 649

BARCELONA